

Δ. Σ. Μητρούσον

Κανάρι Διαδίκτυον

E 30

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΙΜΟΥ ΜΠΑΛΑΝΟΥ

Καθηγητού τῶν Θρησκευτικῶν ἐν τῷ προτύπῳ σχολείῳ τοῦ Διδασκαλείου
τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως

Ιανουάριον

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΗΣ

ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

'Ενεκρίθη κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ.
κοινοποίησιν τοῦ 'Υπουργείου τῆς Παιδείας 231
Εγκρίσει κατ τῆς Ιερᾶς Συνόδου
ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΒΔΟΜΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ
46 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 46

1925

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρός

τὸν κ. Δ. Μπαλάγον, συγγραφέα διδακτικῶν βιβλίων.

Άνακοινοῦμεν ὅμιν ὅτι δι' ἡμετέρας ἀποφάσεως τῇ 19 τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐκδοθείσης καὶ τῇ 27 τοῦ αὐτοῦ δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπὸ ἀριθ. 24 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη, ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους 1918—1919 καὶ ἐφεξῆς, τὸ ἐν χειρογράφῳ πρὸς κρίσιν ὑποβληθὲν ὑμέτερον βιβλίον «Ιερὰ Ιστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης» διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου καὶ τὴν ἀντίστοιχον τῶν λοιπῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαίδευσεως, ὑποχρεοῦσθε δὲ ὅπως πρὸ τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ βιβλίου συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς ἐν ταῖς σχετικαῖς εἰσηγήσεσι τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου περιλαμβανομένας ὑποδείξεις.

Ο. Υπουργός

ΔΗΜ. ΔΙΓΚΑΣ

N. Δ. Τσιριμώνος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἐπειδὴ ἡ ἀμαρτία καὶ ἡ διαφθορὰ ἀπὸ ἡμέρας εἰς
ἡμέραν ηὔξανεν εἰς τὸν κόσμον, ὁ πανάγα θεὸς Θεὸς
ἔστειλε τὸν μονογενῆ του Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰη-
σοῦν Χριστόν, διὰ νὰ διδάξῃ τοὺς ἀνθρώπους τὸ θέ-
λημά του, ὅστε νὰ δύνανται νὰ μετατοήσουν καὶ νὰ
σωθοῦν.

Τὸν βίον καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀγίων του ἀπεστόλων θὰ
ἔξετάσωμεν εἰς τὴν ιερὰν Ιστοκαν τῆς Καινῆς Δια-
θήκης.

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Α' Ο ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

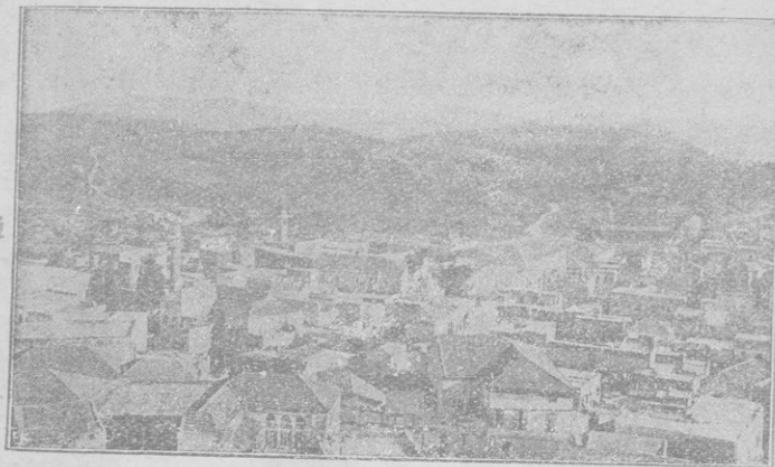
1. 'Ο Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ.

"Οταν ἐδασίλευεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὁ Ἡρώδης, εἰς μίαν μικρὰν πόλιν αὐτῆς ἔζη εἰς Ἱερεύς, δὲ Ζαχαρίας, μὲ τὴν σύζυγόν του Ἐλισάβετ· ἥταν δὲ καὶ οἱ δύο εὐσεβεῖς καὶ δίκαιοι, εἶχαν δμως μίαν μεγάλην λύπην ὅτι δὲν εἶχαν τέκνα, καὶ διαρκῶς παρεκάλουν τὸν Θεόν νὰ ἀποκτήσουν. Ἐπι τέλους δὲ Θεὸς εἰσήκουσε τὴν προσευχήν των, καὶ μίαν ἡμέραν, ἐνῷ δὲ Ζαχαρίας ἐθυμίᾳ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, αἴρηνς παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν δὲ ἄγγελος. 'Ο Ζαχαρίας ἐταράχθη ὅταν τὸν εἰδεν, ἀλλ' δὲ ἄγγελος ἀμέσως τὸν καθησύχασε καὶ τοῦ εἶπε: Μὴ φοβᾶσαι, Ζαχαρία, διότι δὲ Θεὸς ἤκουσε τὴν παράκλησίν σου, καὶ ή σύζυγός σου Ἐλισάβετ θὰ γεννήσῃ υἱόν, τὸν ὅποιον θὰ διομάσῃ; Ἰωάννην· αὐτὸς δὲ ζεξασθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν καὶ θὰ σώσῃ πολλοὺς ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν. 'Ο Ζαχαρίας δὲν ἔδειξε πίστιν διην ἐπρεπεν, ἀλλ' ἐφανέρωσε δυσπιστίαν εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἄγγέλου· διὰ τοῦτο δὲ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτόν: 'Ἐγὼ εἰμαι δὲ ἄγγελος Γαβριὴλ καὶ ἐστάλην ἀπὸ τὸν Θεόν διὰ νὰ σου ἀναγγείλω ἵστα σοῦ εἰπα· ἐτειδὴ δμως δὲν ἐπίτευσες, θὰ μείνῃς κωφὸς καὶ ἀφωνὸς μέχρις ὅτου ἐκπληρωθοῦν οἱ λόγοι μου. Καὶ ἀληθῶς ἀμέσως δὲ Ζαχαρίας ἔγινε κωφός καὶ ἀφωνός. 'Ο λαός, δὲ ποιος προσήγετο ἔξω ἀπὸ τὸ θυσιαστήριον, περιέμενε νὰ ἐξέλθῃ δὲ Ζαχαρίας καὶ τοῦ ἐράψετο περιέργον πῶς ἐδράδυνε τόσαν· ὅταν δμως ἐπὶ τέλους ἐξῆλθε καὶ προσεπάθει νὰ συγεννοηθῇ μὲ νεύματα, ἐπειδὴ δὲν

ήδυνατο νὰ δμιλήσῃ, ὁ λαὸς ἐνόησεν ὅτι κάτι ἔκτακτον καὶ σπουδαῖον συνέδη εἰς τὸ θυσιαστήριον. ‘Ο Ζαχαρίας μετ’ ὀλίγας ἡμέρας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπου δλοι ἐξεπλάγησαν διὰ τὸ συμβάν.

2. ‘Ο Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

“Εξ μῆνας ὅστερον ἀπὸ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἄγγέλου Γαβριὴλ εἰς τὸν Ζαχαρίαν, ὁ Ἰδιος ἄγγελος παρουσιάσθη πρὸς τὴν ἐνάρετον καὶ ταπεινὴν παρθένον Μαρίαν, ἡ δποια ἔκάθητο εἰς τὴν πόλιν Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἶχεν ἀρραβωνιάσθη μὲ τὸν Ἰωσήφ. ‘Ο ἄγγελος μόλις παρουσιάσθη εἰς τὴν παρθένον τῆς εἶπε :

‘Η Ναζαρέτ.

Χαίρε σύ, ἡ δποια ἔχεις τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. ‘Ο Θεὸς εἶναι μαζὶ σου, σὺ εἰσαι πλέον εὐλογημένη ἀπὸ δλας τὰς γυναικας. ‘Η παρθένος ἐταράχθη ὅταν ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους τοῦ ἄγγέλου, τοὺς δποιούς δὲν ἤδυνατο νὰ ἐξηγήσῃ, καὶ ἔμεινε σκεπτική. ‘Ο ἄγγελος τότε εἶπεν εἰς τὴν παρθένον, διὰ νὰ τὴν καθησυχάσῃ : Μαριάμ, μὴ φοβᾶσαι· διάτι ἔχεις τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· θὰ γεννήσῃς υἱόν, δόποιος θὰ δινομασθῇ ‘Ιησοῦς” αὐτὸς θὰ εἶνε Γίδες τοῦ Θεοῦ, θὰ γίνη-

δὲ ὁ αἰώνιος βχσιλεὺς τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ παρθένος ἡρώτησε τότε τὸν ἄγγελον πῶς θὰ συμβῇ τοῦτο, δὲ ἄγγελος ἀπήντησεν διὶ τοῦτο θὰ γίνη μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἀγίου Πνεύματος, διότι τίποτε δὲν εἶναι ἀδύνατον διὰ τὸν Θεόν. Διὰ γὰρ τῆς ἀποδειξῆς δὲ

·Ο Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

ὁ ἄγγελος διὶ τὰ πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν Θεόν, τῆς εἶπεν διὶ καὶ ἡ γραῖα συγγενής της, ἡ Ἐλισάβετ, θὰ γεννήσῃ μετ' ὅλιγον υἱόν. Τότε ἡ Μαριάμ εἶπεν: Ἐγὼ εἰμαι ἡ δούλη τοῦ Κυρίου, ἐς συμβῆ δπως εἶπες δὲ ἄγγελος ἀπῆλθεν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄγγελος ἀνήγγειλεν εἰς τὴν παρθένον τὴν καλὴν ἄγγελιν τῆς γενήσεως τοῦ Σωτῆρος, λέγεται αὐτὸ τὸ γεγονός ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου· ἑορτάζει δὲ τὴν μνήμην του ἡ Ἐκκλησία μας εἰς τὰς 25 Μαρτίου.

3. Ἡ ἐπίσκεψις τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Ἐλισάβετ.

Ψιτερον ἀπὸ διλίγχις ἡμέρας ἡ Μαριάμ ἦλθε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν

Ἐλισάβετ εἰς τὴν πατρόδα της. Μόλις αῦτη ἀντίκρυσε τὴν Μαριάμ,
ἐφωτίσθη ἀπὸ τὸ ἄγιον πνεῦμα καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν : Πῶ ; ἔγινε
τοῦτο, νὰ ἔλθῃ πρός με ἡ μῆτηρ τοῦ Κυρίου μου ; Ἡ Μαριάμ
τότε ἐχάρη πολὺ καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν καὶ ἀφοῦ ἔμεινε πλησίον
της τρεῖς μῆνας, ἐπέστρεψεν εἰς Ναζαρέτ.

4. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου.

Οταν ἦλθεν ὁ ὥρισμένος κχιρὸς ἡ Ἐλισάβετ ἐγέννησεν υἱὸν
καὶ ἤρχοντο οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι νὰ τὴν συγχαροῦν. Ἀφοῦ δὲ

Ο Ζαχαρίας γράφει ἐπὶ πινακίου τὸ ὄνομα Ἰωάννης.

ἐπέρασαν δκτῷ ἡμέραι ἀπὸ τὴν γέννησιν καὶ ἐπρόσκειτο νὰ δοθῇ τὸ
ὄνομα εἰς τὸ παιδίον, ὅπως συνήθιζαν οἱ Ἐβραῖοι, οἱ συγγενεῖς
καὶ φίλοι ἔλεγαν νὰ διομασθῇ τοῦτο μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του,
Ζαχαρίας· ἀλλ' ἡ μῆτηρ ἡ δύσια ἐφωτίσθη ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀντέ-
τειγε καὶ εἶπε νὰ διομασθῇ Ἰωάννης. Οἱ συγγενεῖς τότε ἡ πόρησαν,
ἐπειδὴ κανεὶς εἰς τὴν οἰκογένειαν δὲν εἶχεν αὐτὸ τὸ ὄνομα καὶ

ἀπεφάσισαν νὰ ζητήσουν τὴν γνώμην τοῦ Ζαχαρίου. Ἐπειδὴ δμως δὲν ἤκουε τὸν ἡρώτησαν μὲν νοήματα· αὐτὸς δὲ τότε ἐζήτησεν ἔνα μικρὸν πλνακα, διότι ἦτο ἀλαλος, καὶ ἔγραψε τὸ σιομα Ἰωάννης. Ἀμέσως ἐλύθη ἡ γλώσσα τοῦ Ζαχαρίου καὶ ἤρχισε νὰ εὐλογῇ τὸν Θεὸν καὶ νὰ προλέγῃ διὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδίου, διὰ θὰ γίνη προφῆτης. Ὁλοι τότε ἐθαύμαζαν καὶ ἔλεγαν: τι θὰ γίνη αὐτὸς τὸ παιδίον! Ο δὲ Ἰωάννης ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐμεγάλωνε καὶ ἀγεπτύσσετο.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἔστραζε τὴν μνήμην τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰωάννου τὴν 24ην Ἰουνίου.

5. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Κατὰ τοὺς χρόνους ποὺ ἐγεννήθη ὁ Ἰωάννης ἦτο αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης δ Ὁκταδιαγός Αὔγουστος. Οὗτος διέτρεψε νὰ ἀπογραφοῦν ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους, ἐπομένως καὶ τῆς Παλαιστίνης, ἢ ὅποια τότε ἦτο ὄποτε ταγμένη εἰς τοὺς Ρωμαίους. Τὸν καιρὸν ἐκείνον, ἦταν ἐγίνετο ἀπογραφή, ἐπρεπεν ἔκαστος νὰ ὑπάγῃ νὰ γραφῇ εἰς τὸ μέρος, ἀπὸ τὸ ὅποιον κατήγετο. Ἐπειδὴ λοιπὸν δ Ἰωσήρ, ἀν καὶ ἐκάθητο εἰς τὴν Ναζαρέτ, κατήγετο ὡς ἀπόγονος τοῦ Δαχίδ, ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ, παρέλαθε καὶ τὴν παρθένον Μαρίαν, ἢ ὅποια ἦτο ἑτοιμόγενος, καὶ ἥλθαν μαζὶ εἰς τὴν Βηθλεέμ, ὅπου κατώκησαν εἰς ἓν πανδοχεῖον. Τὴν γύκτα ἐκείνην ἥλθεν ἡ στιγμὴ τοῦ τοκετοῦ, καὶ ἐγέννησεν ἡ παρθένος τὸν οὐόν της ἀφοῦ δὲ τὸν ἐσπαργάνωσε, τὸν ἔθεσε· εἰς μίαν φάτνην (ὅπως λέγεται τὸ παχνὶ ποὺ τρώγουν τὰ ἀλογα), διότι εἰς τὸ πανδοχεῖον δὲν ὑπῆρχεν ἄλλο μέρος νὰ θέσουν τὸ παιδίον.

Τὴν αὐτὴν γύκτα εἰς τοὺς ἀγροὺς πλησίον τῆς Βηθλεέμ διενυκτέρευαν ποιμένες καὶ ἐφύλατταν τὰ πρόβατά των, ἔταν αἱφιγιδίως εἰδῶν λάμψιν ἐξαιρετικὴν καὶ ἀγγελον τοῦ Θεοῦ ἐιώπιόν των. Οἱ ποιμένες ἐφοδιήθησαν πολύ, ἂλλ' ὁ ἀγγελος εἶπεν εἰς αὐτούς: Μὴ φοβεῖσθε, διότι φέρω διὲ σᾶς καὶ δλον τὸν λαὸν μίαν πολὺ εὐχάριστον ἀγγελίαν σήμερον ἐγεννήθη δ Σωτὴρ εἰς τὴν Βηθλεέμ. Ὅπάγετε εἰς τὴν πόλιν νὰ τὸν προσκυνήσετε· εἶναι βρέφος εἰς τὰ

σπάργανα, ἐξηπλωμένον εἰς τὴν φάτνην. Τότε κατῆλθεν ἐκ τῶν οὐρανῶν πλήθος ἀγγέλων, οἱ δόποιοι ἀνύμνουν τὸν Θεὸν καὶ ἔψαλλον : «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ». Δηλαδὴ : Δόξα ἡς εἶναι εἰς τὸν Θεόν, ποὺ κατοικεῖ εἰς

“Η γέννησις τοῦ Σωτῆρος.

τοὺς οὐρανούς· ἡς εἶναι εἰρήνη εἰς τὴν γῆν καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

“Οταν ἐξηφανίσθησαν οἱ ἄγγελοι, ἀπεφάσισαν εἰ ποιμένες νὰ ἔλθουν εἰς Βηθλεὲμ νὰ προσκυνήσουν τὸ παιδίον. Ἀληθῶς δὲ ἥλθαν, τὸ ἐπροσκύνησαν, καὶ διηγήθησαν τὰ συμβάντα, ὅλοι δὲ ἔθαύμαζαν δι’ αὐτά, περισσότερον δὲ ἡ Μαριάμ.

‘Οκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν, δπως συνήθιζαν οἱ Ἐβραῖοι, ἔλαβε τὸ παιδίον τὸ ὄνομά του καὶ ὠνομάσθη Ἰησοῦς (δηλαδὴ Σωτήρ).

‘Η Ἐκκλησία μας ἔορτάζει τὴν μνήμην τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος, τὰ Χριστούγεννα, εἰς τὰς 25 Δεκεμβρίου· τὴν δὲ μνήμην τῆς ὄνομασίας, ὅκιν ἡμέρας βραδύτερον, τὴν 1ην Ἰανουαρίου.

6. Ἡ Υπαπαντὴ τοῦ Σωτῆρος.

Ὑπῆρχε συνήθεια εἰς τοὺς Ἐβραίους, ὅταν τὸ νεογέννητον ἀρσενικὸν παιδίον ἐγίνετο 40 ἡμερῶν, νὰ τὸ ὁδηγῆῃ ἡ μήτηρ, του

Ἡ Θεοτόκος μὲ τὸ θεῖον βρέφος.

εἰς τὸν γαδὺ τῶν Ἱεροσολύμων καὶ ἔχει νὰ προσφέρῃ θυσίαν εἰς τὸν Θεὸν ζεῦγος τρυγόνων ἢ μικρῶν περιστερῶν. "Οταν λοιπὸν ἔγινεν ὁ Ἰησοῦς 40 ἡμερῶν, τὸν ἔφερε ἡ μήτηρ του εἰς τὸν γαδὺ διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸν καὶ νὰ θυσιάσῃ. Μόλις ἡ Θεοτόκος εισῆλθεν εἰς τὸν γαδὺ μὲ τὸ θεῖον βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας ἤτης,

τοὺς ὑπεδέχθη διγέρων προφήτης Συμεών, διόποιος καθ' ἡμέραν παρεκάλει τὸν Θεόν νὰ μὴ ἀποθάνῃ πρὶν ἰδῇ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου· τὸ ἄγιον πυγεῦμα τὸν ἐφώτισεν διτὶ τὸ βρέφος ἐκεῖνο ἥιος διωτῆρος τοῦ κόσμου. Τότε διγέρων Συμεὼν μὲ μεγίστην εὐλάβειαν τὸ ἔλασθεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ηὐλόγησε τὸν Θεόν καὶ εἶπε: Τώρα, ὁ Θεός μου, πού ἥξει ὥθην νὰ ἴδω τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου, ἃς ἀποθάνω μὲ εἰρήνην. Καὶ ἦ γραπτα προφῆτις "Ἄννα, ἵδι ὅποια εὑρίσκετο καὶ αὐτὴ εἰς τὸν ναὸν, ἀνύμνησε τὸ θεῖον βρέφος καὶ προεφήτευσε διὰ τὸ μέλλον του.

Οἱ γονεῖς τοῦ παιδίου ἐθαύμαζον διὸ ὅσα ἔγιναν εἰς τὸν γαὸν καὶ κατόπιν ἐπανῆλθαν εἰς τὴν Βηθλέεμ. Τὸ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐγίνετο καθ' ἡμέραν σοφώτερον καὶ ἡχάρις τοῦ Θεοῦ ἦτο μαζί του.

'Η Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν μνήμην αὐτοῦ τοῦ συμβάντος εἰς τὰς 2 Φεβρουαρίου, δηλαδὴ 40 ἡμέρας μετὰ τὰ Χριστούγεννα. Δέγεται δὲ ἡ ἐορτὴ αὕτη 'Παπαντῆ, διότι διηγεῖται τὸ Συμεὼν ὑπῆγεντες, δηλαδὴ ὑπεδέχθη, τὸν Σωτῆρα εἰς τὸν γαὸν.

7. Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων.

'Ολίγον χρόνον ἀφοῦ ἐγεννήθη διηγεῖται, μάγοι, δηλαδὴ σοφοὶ ἄνδρες ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, ἥλθαν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἰουδαίας, τὰ 'Ιεροσόλυμα, καὶ ἔλεγαν διτὶ ὁ ἀστήρ, διόποιος ἐφάνη, ἀνήγγειλεν εἰς αὐτοὺς τὴν γέννησιν τοῦ βασιλέως τῶν Ἰουδαίων· ἐζήτουν δὲ νὰ μάθουν εἰς πολιν πόλιν τῆς Ἰουδαίας ἐγεννήθη, διὰ νὰ διάγουν νὰ τὸν προσκυνήσουν. 'Ο Ἡρώδης διβασιλεύς, δταν ἤκουσεν διτὶ ἐγεννήθη βασιλεύς, ἐταράχθη πολύ. διότι ἐφοδήθη μῆπως ἡτο βασιλεὺς ὡς αὐτοῖς, διόποιος θὰ ἡδύνατο νὰ λάβῃ τὴν βασιλείαν του. 'Αμέσως διέταξε νὰ συνέλθῃ τὸ μέγα συνέδριον τῶν Ἐβραίων, τὸ ὅποιον ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἀρχιερείς, πρεσβυτέρους καὶ γραμματείς, διὰ νὰ τοῦ εἴπῃ ποιον μέρος ὥριζαν οἱ προφῆται ὡς τόπον γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος. Τὰ μέλη τοῦ συνέδριου ἀπήγνητησαν διτὶ, ὡς λέγουν οἱ προφῆται, διΧριστὸς θὰ γεννηθῇ εἰς Βηθλέεμ. Τότε διηγεῖται ἐκάλεσεν Ἰιακιτέρως τοὺς μάγους καὶ ἐπλη-

ροφορήθη ἀπὸ αὐτοὺς πρὸ πόσου καὶ ροῦ εἶδαν τὸν ἀστέρα διὰ νῦν γνωρίζη πόσων ἐτῶν περίπου ήτο δὲ Σωτῆρς ἐστειλεῖς δὲ αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ μὲ τὴν παραγγελίαν νὰ πληροφορηθοῦν ἀκριβῶς διὰ τὸ

"Η προσκύνησις τῶν μάγων.

παιδίον καὶ δταν ἐπιστρέψουν νὰ εἴπουν εἰς αὐτὸν περὶ αὐτοῦ διότι δῆθεν ἥθελε καὶ αὐτὸς νὰ προσκυνήσῃ τὸ παιδίον, ἐνῷ πραγματικῶς ἥθελε νὰ μάθῃ ποῦ κατοικεῖ διὰ νὰ τὸ φονεύσῃ.

Τότε οἱ μάγοι ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Βηθλεέμ, καὶ μὲ τὴν δῆ-

γίλαν τοῦ ἀστέρος ἔφθιξαν ἐκεῖ οὐκέτη τὸ θεῖον βρέφος.
Ἄφοῦ δὲ ἐγονυπέτησαν, ἐπροσκύνησαν αὐτό, ὅστερον δὲ ἤγωξαν
τὰ θησαυροφυλάκιά των καὶ τοῦ προσέφεραν χρυσὸν καὶ πολὺ-
τιμα ἀρώματα, λίβανον καὶ σμύρναν.

‘Ο Θεὸς δόμως, δόποιος ὡς παντογνώστης ἐγνώριζε τὰς σχέ-
ψεις τοῦ Ἡρώδου, παρήγγειλεν εἰς τοὺς μάγους νὰ μὴ ἐλθουν
πρὸς τὸν Ἡρώδην, διὸ νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς κακοὺς
σκοπούς του, καὶ δι’ αὐτὸν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πατρίδα των ἀπὸ
ἄλλην ὥδον.

8. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον καὶ
ἡ ἐγκατάστασις αὐτοῦ εἰς Ναζαρέτ.

Μόλις ἀνεχώρησαν οἱ Μάγοι, δάγγελος ἐφάνη εἰς τὸν Ἰωσήφ,

Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον.

ἐνῷ ἐκοιμᾶτο, καὶ παρήγγελεν εἰς αὐτὸν νὰ λάβῃ μαζὶ του τὴν
Παρθένον Μαρίαν καὶ τὸ παιδίον, καὶ νὰ φύγῃ δι’ Αἴγυπτον, δου

νὰ μείνῃ ἔως ὅτου παραγγείλη νὰ ἐπιστρέψῃ, διότι ὁ Ἡρώδης θὰ ζητήσῃ νὰ φονεύσῃ τὸν Ἰησοῦν. Ὁ Ἰωσὴφ ἀμέσως ἔξετέλεσε τὴν παραγγελίαν τοῦ ἀγγέλου.

Ὁ Ἡρώδης, ὅταν εἶδεν ὅτι τὸν περιέπατον οἱ μάγοι καὶ δὲν ἤλθαν νὰ τοῦ δώσουν τὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἥθελεν, ἔθυμωσε παρὰ πολὺ· διέταξε δὲ νὰ σφαγοῦν ὅλα τὰ παιδία τῆς Βηθλεὲμ καὶ τῶν περιχώρων της, κάτω τῶν δύο ἑτῶν, ἐπειδὴ ἐπληροφορήθη ἀπὸ τοὺς μάγους ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν θὰ ἡτο μεγαλύτερος τῶν δύο ἑτῶν. Ἡλπίζε δὲ ὅτι μεταξὺ τῶν φονευθέντων παιδίων θὰ ἡτο καὶ ὁ Χριστός, διότι δὲν ἔγνωριζεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶχε παραγγελεῖ εἰς τὸν Ἰωσὴφ ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Αἴγυπτον. Ὅστερον ἀπὸ ἀρκετὸν καιρὸν ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης· ὁ ἀγγελος τότε παρουσιάσθη πάλιν εἰς τὸν Ἰωσὴφ καὶ τοῦ εἶπε νὰ παραλάβῃ τὴν Παρθένον καὶ τὸ παιδίον καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Παλαιστίνην, διότι δὲν εἶχε πλέον τί νὰ φοβηθῇ. Ὁ Ἰωσὴφ ἔκαμεν ὅπως τοῦ εἶπεν ὁ ἀγγελος· Ἐπειδὴ δμως εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἦτο ἀρχῶν ὁ σκληρὸς υἱὸς τοῦ Ἡρώδου, ὁ Ἀρχέλαος, ὁ Ἰωσὴφ ἐφοβήθη ὡς ἔλθῃ εἰς Βηθλεὲμ καὶ ἤλθε νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, δπου ἥγεμόνευεν ἄλλος υἱὸς τοῦ Ἡρώδου, ὁ Ἡρώδης Ἀντίπας, ὁ ὁποῖος ἦτο καλύτερος.

Ἄπὸ τότε δὲν ἔζη εἰς Ναζαρέτ, καὶ δι' αὐτὸ τὸν ἔλεγαν Ναζωραῖον.

9. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετῆς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

Ἐπειδὴ οἱ Ἐβραῖοι ἐπίστευαν ὅτι ὁ Θεὸς κατοικεῖ μόνον ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος, δὲν ἔκτιζαν ἄλλους ναοὺς εἰς ἄλλα μέρη, ἀλλ' ἥρχοντο κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτάς, καὶ μάλιστα τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ προσκυνήσουν τὸν Θεόν.

Οταν δὲν ἔδεικα ἑτῶν, τὸν παρέλαθον οἱ γονεῖς τους καὶ ἤλθαν μὲ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἑορτάσουν τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, ἡ ὁποῖα διήρκει ἐπτὰ ἡμέρας.

Ἄφοῦ ἐπέρασαν αἱ ἑπτὰ ἡμέραι τῆς ἑορτῆς ἀνεχώρησαν μαζὲ
ὅλοι ὅσοι εἶχαν ἔλθει ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, διὰ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς
τὴν πατρίδα των. Ἐμπρὸς ἐπήγαιναν τὰ παιδία, καὶ ἥρχοντο κα-
τόπιν οἱ μεγαλύτεροι, κατὰ δύμάδας. Ὁ Ἰωσὴφ καὶ ἡ Παρθένος
ἐπροχώρουν καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν ἰδέαν δτὶ καὶ δ Ἰησοῦς θὰ εἴναι μὲ
τὰ ἄλλα παιδία. "Οταν δικαὶοι τὴν ἑπτέραν συνηθροίσθησαν οἱ ὅδοι-
πόροι διὰ νὰ δειπνήσουν ὅλοι μαζὶ, εἶδαν μὲ μεγάλην των ἔκπλη-
ξιν δτὶ ἔλειπεν δ Ἰησοῦς. Φοβισμένοι ἐπέστρεψαν εἰς τὰ Ἱεροσ-
λυμα καὶ τὸν ἀνεζήτουν παντοῦ, ἀλλὰ δὲν ἥδυναντο νὰ τὸν εὗρουν.
Ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ ἔφαξαν εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἥλθαν εἰς τὸ ἱερόν,
καὶ ἐκεῖ τὸν ἥρωαν ν' ἀκούγη καὶ νὰ ἔρωται τοὺς διδασκάλους, οἱ
δποὶοι ἔθαυμαζον διὰ τὴν σοφίαν του καὶ διὰ τὰς ἀπαντήσεις τὰς
δποὶας ἔδιδε. Μόλις τὸν εἶδαν οἱ γονεῖς του ἥπορησαν καὶ εἶπε
πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ του : Τέχνον, τί μᾶς ἔκαμες ; Ὁ πατήρ σου
καὶ ἔγὼ σὲ ἔζητομεν μὲ μεγάλην ἀνησυχίαν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήγ-
τησε πρὸς αὐτούς : Διατί μὲ ἔζητετε ; Δὲν ἔγνωριζατε δτὶ ἐπρεπε
νὰ εἰμαι εἰς τὸν οίκον του πατρός μου ; "Ἄλλ' αὐτοὶ δὲν ἔνδησαν
τοὺς λόγους τούτους. Τότε δ Ἰησοῦς ἥκιολούθησε τοὺς γονεῖς του
εἰς Ναζαρέτ καὶ ὑπήκουεν εἰς αὐτούς.

10. Ὁ βίος καὶ τὸ οἶκονγμα τοῦ Ἰωάννου.

Ο Ἰωάννης ἔζη εἰς τὴν ἔρημον ἀπλούστατα εἶχεν ἐνδύματα
ἀπὸ τρίχας καμήλου καὶ ἐφόρει ζώνην δερματίνην εἰς τὴν μέσην
ἐτρέφετο δὲ μὲ ἔντομα, τὰς ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον ἀπὸ τὰ δέν-
δρα. "Οταν δ Ἰωάννης ἔγινε τριάκοντα ἔτῶν, διετάχθη ἀπὸ τὸν
Θεὸν νὰ ἀρχίσῃ νὰ κηρύττῃ εἰς τὴν χώραν ποὺ ἡτο γύρω ἀπὸ τὸν
Ἰορδάνην ποταμόν. Ἐκήρυττε λοιπὸν δ Ἰωάννης καὶ ἔλεγε :
Μετανοεῖτε, διότι ἔφθασεν ἡ βικοίεια του Θεού. Ἐδάπτιζε δὲ
ὅσους μετενόσουν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμόν, καὶ ἔλεγε : ἔγὼ μὲν
βαπτίζω εἰς τὸ ὕδωρ, ৎστερον δὲ ἀπὸ ἐμὲ θὰ ἔλθῃ δ ἴσχυρότερός
μου, τοῦ δποὶου δὲν εἰμαι ἀξιος οὔτε τὰ ὑποδήματα νὰ λύσω-
αὐτὸς θὰ σᾶς βαπτίσῃ μὲ ἀγιον πνεῦμα.

Ἐπειδὴ δὲ Ἰωάννης προετοίμαζε τοὺς ἀνθρώπους γὰρ ὑποδεχθοῦν τὸν Σωτῆρα λέγεται πρόδρομος· ἐπειδὴ δὲ ἐβάπτιζε, λέγεται βαπτιστής. Ὁ Ἰωάννης βραδύτερον ἀπεκεφαλίσθη κατὰ διαταγὴν τοῦ ἡγεμόνος Ἡρώδου Ἀντίπα, διότι ἐπέπληττεν αὐτὸν καὶ τὴν σύζυγόν του Ἡρῳδίᾳ διὰ τὸν παράνομον γάμον τῶν.

Β'. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

11. Ἡ βάπτισις τοῦ Σωτῆρος.

Πρὸς τὸν Ἰωάννην, δοῦλος ἐβάπτιζεν δσους μετενόουν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμόν, ἥλθε καὶ δὲ Ἰησοῦς τριάκοντα τότε ἐτῶν, ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν διά γὰρ βαπτισθῆν πάντοι. Ὁ Ἰωάννης δμως ἔζητε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ καὶ τοῦ ἔλεγεν : ἐγὼ ἔχω ἀνάγκην γὰρ βαπτισθῶ ἀπὸ σέ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρός με ;

Ἄλλ᾽ ὅταν δὲ Σωτὴρ τοῦ ἀπήνιτεν δτι αὐτὸν εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, δὲ Ἰωάννης ἀμέσως τὸν ἐβάπτισεν. Ἔνψ δὲ ἐξήρχετο δὲ Ἰησοῦς ἀπὸ τὰ ὄρατα ἦνοιχθησαν οἱ οὐρανοὶ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατῆλθε πρὸς αὐτὸν ὡς περιστερά καὶ ἤκουσθη μία φωνὴ ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς γὰρ λέγη : οὗτος εἶναι ὁ υἱός μου δὲ ἀγαπητός, τὸν δοῦλον ἐγὼ ἀγαπῶ.

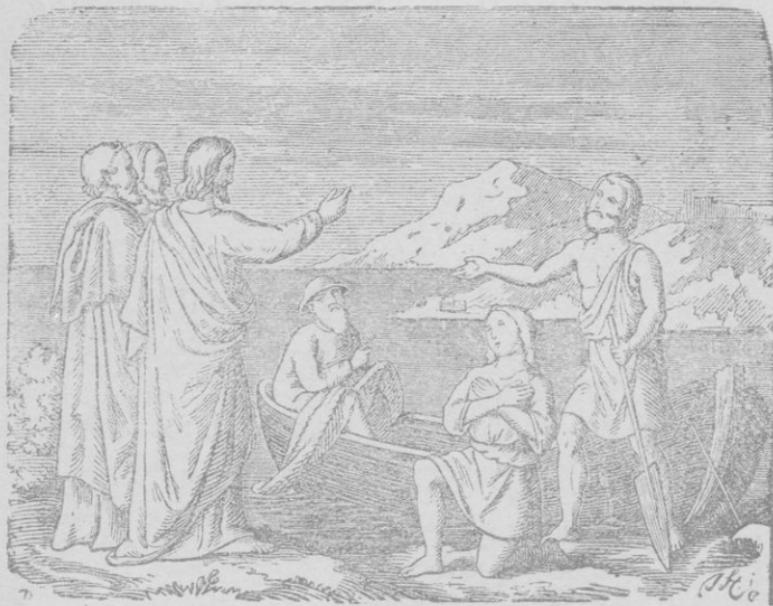
Ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴν μνήμην τῆς βαπτίσεως τοῦ Σωτῆρος εἰς τὰς 6 Ἰανουαρίου. Λέγεται δὲ ἡ ἑορτὴ αὐτὴ ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων, ἡ Ἐπιφανείων, διότι κατὰ αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐφανερώθη εἰς τὸν κόσμον δὲ Θεός. Λέγεται δὲ καὶ ἑορτὴ τῶν Φώτων, διότι εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχήν, αὐτὴν τὴν ἡμέραν κυρίως ἐβαπτίζοντο οἱ ἀνθρώποι καὶ ἐγίνοντο πολλὰ φῶτα, δηλαδὴ πολλὰ βαπτίσματα.

Δ. Σ ΜΠΑΛΑΝΟΥ Ἱερὰ Ἰστορία τῆς Κ. Διαθήκης διὰ τὰς Ἑλλην. σχολεῖα. Ἐκδ. Ζ'. 6—2—25.

**12. Οἱ δώδεκα ἀπόστολοι. Ἡ ἐκλογὴ τῶν καὶ
αἱ παραγγελίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς αὐτούς.**

Ο Ἰησοῦς ἐξέλεξεν ὡς βοηθοὺς εἰς τὸ ἔργον του δώδεκα μαθητάς, τοὺς διποίους, ἐπειδὴ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον γὰρ κηρύξουν τὸ εὐχαριστικόν, καλοῦμεν ἀποστόλους.

Οἱ πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος ἦσαν οἱ υἱοί τοῦ Ἰωνᾶ, ὁ

Ἡ ἐκλογὴ τῶν πρώτων μαθητῶν.

Ἄνδρεας καὶ ὁ Σίμων, ὁ διποίος ὠνομάσθη ἀπὸ τὸν Σωτῆρα καὶ Πέτρος. Οὗτοι ἦσαν ἀλιεῖς, μιαν δὲ ἡμέραν ποῦ ἤλιευαν εἰς τὴν λίμνην τῆς Γαλιλαίας, τοὺς εἶδεν ὁ Σωτὴρ καὶ τοὺς εἶπεν: Ἐλατε μαζὶ μου, ἀφήσατε τὰ δίκτυα σας καὶ θὰ σᾶς κάμω διδασκάλους τῶν ἀνθρώπων. Αὐτοὶ ἀμέσως ἀφῆκαν τὰ δίκτυα τῶν καὶ τὸν ἥκολούθησαν.

Μόλις ἐπροχώρησεν δ Ἰησοῦς, εἶδε δύο ἄλλους ἀδελφούς, τὸν

“Ιάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, οἱ δποῖοι ἡσαν υἱοί του Ζενεδάκου, καὶ ἥλιευαν μὲ αὐτὸν εἰς τὴν λίμνην ἐκάλεσεν αὐτούς, οὗτοι δὲ ἀφῆκαν τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα των καὶ τὸν ἡκολούθησαν.

Ἐκτὸς τῶν τεσσάρων τούτων, ἀπόστολοι ἐκλήθησαν καὶ οἱ ἔξης ὄχτα : ὁ Ἰάκωβος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου· ὁ Ἰούδας, ὁ δποῖος ἐλέγετο καὶ Θεδδαῖος ἢ καὶ Λεβδαῖος, ὁ Φιλιππος καὶ ὁ Ναθαναῆλ ἢ Βαρθολομαῖος, οἱ δποῖοι συγεδέοντο μὲ στενωτάτην φιλίαν· ὁ Θωμᾶς, ὁ Ματθαῖος ὁ τελώνης· ὁ Σίμων ὁ δποῖος ἔνεκα του ζῆλου του διὰ τὴν θρησκείαν ὠνομάσθη ζηλιετής καὶ ἐπειδὴ κατήγετο ἀπὸ τὴν Κανά, πόλιν τῆς Γαλιλαίας ὠνομάσθη Κανανίτης καὶ τέλος ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσακριώτης.

Αὐτούς τους δώδεκα ἀποστόλους ἔστειλεν ὁ Σωτὴρ νὰ κηρύξουν τὸ εὐαγγέλιον, πρῶτον εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας, οἱ δποῖοι ἡσαν κἀπως προετοιμασμένοι θρησκευτικῶς. Συνέστησε δὲ εἰς τοὺς μαθητάς του νὰ είναι ἀφιλοχρήματοι καὶ εἰρηνικοί· εἰπεν εἰς αὐτούς, ὅτι θὰ ὑποφέρουν πολλὰ χάριν αὐτοῦ, ἀλλ’ ὅτι δὲν πρέπει νὰ φαδηθοῦν, διότι ὁ Θεὸς θὰ τοὺς βοηθήσῃ, καὶ δσοι ὑπομείγουν ώς τὸ τέλος αὐτοὶ θὰ σωθοῦν.

13. Ὁ Σωτὴρ ἐκδιώκει ἀπὸ τὸ ἱερὸν τοὺς ἐμπόρους καὶ τοὺς ἀργυραμοιβούς.

“Οταν, κατὰ τὴν ἑορτὴν του Πάσχα, ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, εύρε νὰ κάθηνται εἰς τὸ ἱερὸν του ναοῦ του Σολομῶντος ἐμποροι ζῷων διὰ θυσίας καὶ ἀργυραμοιβοῖς. Ὁ Σωτὴρ, ὅταν εἶδε τὴν ἀσχημίαν αὐτὴν καὶ ἥκουσε τὴν ὄχλοσθοὴν ποὺ ἐγίνετο εἰς τὸν οἰκον του Θεοῦ, κατελήφθη ἀπὸ ἱεράν ἀγανάκτησιν καὶ μὲ ἔν μαστίγιον, τὸ ὅποιον ἤτοι μασεν ἀπὸ σχοινία, ἔξεδιωξεν δλους τοὺς ἐμπόρους καὶ τὰ ζῷά των ἀπὸ τὸ ἱερόν, καθὼς καὶ τοὺς ἀργυραμοιβούς, τῶν δποίων ἀνέτρεψε τὰς τραπέζας· ἔλεγε δέ : Μὴ μεταβάλλετε τὸν οἰκον του πατρός μου εἰς οἰκον ἐμπορίου.

Τότε δλοι αὐτοὶ οἱ ἐμποροι καὶ ἀργυραμοιγοί, ποὺ ἔξεδιωχθησαν, ἤγανάκτησαν πολὺ καὶ ἔλεγαν εἰς τὸν Ἰησοῦν : Ποῖος σου δίδει τὸ δικαίωμα νὰ κάμης αὐτά ; τι ἀπόδειξιν ἔχομεν ὅτι ἔχεις

αὐτὸ τὸ δικαίωμα; 'Ο Ιησοῦς ἀπήγνυτος διτὶ ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐὰν θέλουν ἀπόδειξιν ὃς κρημνίσουν τὸν γαδὸν καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν ἀνεγείρῃ πάλιν. 'Αλλ' οὐ 'Ιουδαῖοι ὠργισθῆσαν διτὸν ἥκουσαν αὐτὰ καὶ ἔλεγαν: 'Η οἰκοδομὴ τοῦ γαοῦ τούτου διήρκεσε 46 ἔτη καὶ σὺ θὰ τὸν ἀνεγείρῃς εἰς τρεῖς ἡμέρας; 'Ο Ιησοῦς δμῶς διτὸν ἔλεγεν αὐτὰ δὲν ἔνδει τὸν γαδὸν τοῦ Σολομῶντος, ἀλλὰ τὸ σῶμά του, τὸ δποῖον εἶγει γαδός, κατοικία Θεοῦ· ἔνδει δηλαδὴ διτὶ θὰ ἀνίστατο μετὰ τριήμερου ταφῆν.

Γ'. ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

14. 'Ο Ιησοῦς μεταβάλλει τὸ ὄδωρο εἰς οἶνον.

Εἰς ἕνα γάμον, δὲ δποῖος ἔγινεν εἰς τὴν πόλιν Κανὰ τῆς Φαλιλαίας, είχαν προσκληθῆ ὁ Ιησοῦς, καὶ μήτηρ του καὶ οἱ μαθηταὶ του. Ἀφοῦ ἔφαγαν καὶ ἤπιαν δλοι δσοι είχαν προσκληθῆ, ἔλειψεν δὲ οἶνος, καὶ ἡ Θεοτόκος ἀγήγγειλε τοῦτο εἰς τὸν Σωτῆρα. 'Αλλ' οὐαὶς παρετήρησεν διτὶ δὲν ἦτο ἀκόμη καιρὸς νὰ θαυματουργήσῃ· ἡ μήτηρ του δμῶς παρήγγειλεν εἰς τοὺς ὄπηρέτας νὰ κάμουν διτὶ τοὺς εἶπῃ.

Οι Ἐβραῖοι συνήθιζαν πρὸ τοῦ φαγητοῦ καὶ μετ' αὐτὸ νὰ πλύνωνται καὶ δι' αὐτὸ πλησίον εἰς τὴν τράπεζαν ἥσαν ἐξ λίθιναι δύορια. 'Ο Ιησοῦς τότε διέταξε τοὺς ὄπηρέτας νὰ τὰς γεμίσουν μὲ ὄδωρο, ἀφοῦ δὲ τὰς ἐγέμισαν καὶ τὰς ἔφεραν, εἰπεν εἰς αὐτοὺς νὰ χύσουν δλίγον εἰς ἓν ποτήριον καὶ νὰ τὸ φέρουν εἰς τὸν ἀρχιτεκτόνιον δηλ. εἰς αὐτόν, δὲ δποῖος εἶχε τὴν ἐποπτείαν τοῦ συμποσίου, διὰ νὰ δοκιμάσῃ. 'Ο ἀρχιτεκτόνιος διτὸν ἐδοκίμασε, μὲ ἔκπληξιν του εἰδεν διτὶ τοῦ προσέφεραν λαμπρὸν οἶνον· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔγνωριζεν διτὶ δ Χριστὸς μὲ θαυμαστὸν τρόπον, μετέβαλε τὸ ὄδωρ εἰς οἶνον, ἐφώναξε τὸν γαμέρον καὶ τοῦ εἶπε: συνήθως πρῶτα προσφέρουν τὸν καλὸν οἶνον καὶ διτὸν τελειώσῃ δίδουν τὸν κακόν· σὺ ἐφύλαξες τούγαντον τὸν καλὸν οἶνον τελευταῖον.

Αὐτὸς ἡτο τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Σωτῆρος, καὶ δλοι, ὅσοι ἦσαν παρόντες εἰς τὸν γάμον, ἐθαύμαζαν δι' αὐτό.

15. Ὁ χορτασμὸς τῶν πεντακισχιλίων.

Ἐνῷ μίαν φορὰν δὲ Ἰησοῦς ὥμιλει πρὸς τὸν ὄχλον, εἰς ἔρημον τόπον, ἐνύκτωσε. Τότε ἐπλησίασαν τὸν Ἰησοὺν οἱ μαθηταὶ του καὶ τοῦ εἶπαν νὰ ἀφήσῃ τοὺς ἀκροατάς του νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς κατοικίας των διὰ νὰ φάγουν. Ἀλλ' δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς ἀποστόλους: δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγουι· δώσατέ τους σεις νὰ φάγουν ἑδῶ. Οἱ μαθηταὶ δμῶς παρετίρησαν τῇ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, διότι δὲν ἔχουν τροφά;, παρὰ μόνον πέντε ἄρτους καὶ δύο ἵχθυς. Ὁ Ἰησοῦς τότε ἐζήτησε νὰ τοῦ φέρουν διτὶ ἔχουν καὶ νὰ καθίσῃ ὁ λαὸς κατὰ γῆς. Οἱ δὲ ἀπόστολοι τοῦ ἔφεραν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἵχθυς, τοὺς δπο!ους αὐτὸς ηγάλογησεν· ἀμέσως δὲ ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ ἕδωκεν εἰς τοὺς ἀποστόλους, οἱ δποιοι ἐμοίρασαν τὰς τροφὰς εἰς τὸν λαόν. Ἐφαγαν δὲ καὶ ἐχόρτασαν πέντε χιλιάδες ἄνδρες, ἐκτὸς ἀπὸ τὰς γυναικας καὶ τὰ παιδία· ἀπὸ τὰ περισσεύματα δὲ ἐγέμισαν καὶ δώδεκα καλάθια πλήρη.

16. Ἡ κατάπαυσις τῆς τρινυμίας.

Μίαν ἡμέραν, ἐνῷ δὲ Ἰησοῦς ἡτο μὲ τοὺς μαθητάς του ἐντὸς τοῦ πλεiou, εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, αἰφνιδίως ἔγινε μεγάλη τριχυμίχ καὶ τὸ πλοιον ἐκάλυπτετο ἀπὸ κύματα. Ἐπειδὴ δὲ Ἰησοῦς ἐκοιμᾶτο, οἱ μαθηταὶ του ἤλθαν ἔντρομοι, τὸν ἐξύπνησαν, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες: Κύριε, σῶσέ μας, διότι καταστρεφόμεθα. Οὗτος δὲ εἶπεν εἰς αὐτούς: Διατέ εἰσθε δειλοί, διλγόπιστοι; καὶ ἀμέσως ἡγέρθη καὶ διέταξε τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς ἀνέμους νὰ ἡσυχάσουν εὐθὺς δὲ ἔγινε μεγάλη γαλήνη. Τότε οἱ δλοι ἐθαύμαζαν καὶ ἔλεγαν: Ποιος εἶναι αὐτὸς, εἰς τὸν δποιον ὑπακούοντας οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα;

17. Ἡ θεραπεία τῶν δένα λεπρῶν.

Ἐνῷ μίαν ἡμέραν δὲ Σωτὴρ εἰσήρχετο εἰς μίαν κώμην ἀπῆγεται σαν αὐτὸν δέκα ἄνδρες, οἱ δποῖοι ὑπέφερεν ἀπὸ φθερὸν δερμάτικὸν νόσημα, τὴν λέπραν. Μόλις εἶδαν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακράν, ἥρχισαν νὰ φωνάζουν : Ἰησοῦ, ἐλέησέ μας. Ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἔλυπήθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς : Θὰ θεραπευθῆτε· μόλις δμως θεραπευθῆτε, πηγαίνετε καὶ ἀναγγείλετε τοῦτο εἰς τοὺς ιερεῖς· διότι δ νέμος ὕβριζεν, ἐκεῖνος δ δποῖος ἐθεραπεύετο ἀπὸ λέπραν, νὰ ἐπιδεικνύεται εἰς τοὺς ιερεῖς. Ἀληθῶς δὲ μόλις ἐξεκίνησαν ἀμέσως ἐθεραπεύθησαν.

Ἀπὸ τοὺς δέκα δμως οἱ δποῖοι ἐθεραπεύθησαν μένον εἰς ἐπέστρεψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν ηὐχαρίστει· καὶ αὐτὸς δὲ δὲν ἦτο Ἰσραηλίτης, ἀλλὰ Σαμαρείτης.

Τότε εἶπεν δ Ἰησοῦς : Οι δέκα δὲν ἐκαθαρίσθησαν ; ποὺ εἶναι οἱ ἔννέα ; μένον αὐτὸς δ ξένος ἐπέστρεψε διὰ γὰ δοξάση τὸν Θεόν ; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν : Πήγαινε, ή πίστις σου σὲ ἔσωσεν.

18. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου τῆς Καπερναούμ.

Ο Ἰησοῦς εὑρίσκετο μίαν φορὰν εἰς τὴν Καπερναούμ, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς τὴν δποίαν ἐκάθητο, ἥρχετο πολὺ πλῆθος διὰ νὰ τὸν ἴδῃ καὶ νὰ τὸν ἀκούσῃ. Τότε μίαν ἡμέραν τέσσαρες ἀνθρωποι ἔφεραν πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἔνα παραλυτικόν, διὰ γὰ τὸν θεραπεύσῃ· ἀλλ’ ἦτο τόσον πλῆθος εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εἰς τὴν ἔξωθυραν, ὥστε δὲν ἥδύναντο γὰ διέλθουν. Τότε ἀνηλθαν εἰς τὴν στέγην καὶ ἀφήρεσαν μερικὰς σανίδας καὶ κεραμίδια καὶ ἀπὸ ἐκεὶ κατεδίβασαν μὲ σχοινίον τὸν παραλυτικὸν εἰς μίαν κλίνην ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος. Οὗτος ἀμα εἶδε τὴν μεγίστην πίστιν των, εἶπεν εἰς τὸν παραλυτικόν, τέκνον, σου συγχωροῦνται αἱ ἀμαρτίαι σου. Τότε τινὲς ἐκ τῶν γραμματέων, δηλαδὴ ἐκ τῶν διδασκάλων τοῦ νόμου ποὺ ἦσαν ἐκεὶ παρόντες ἐσκέπτοντο διὰ δ Ἰησοῦς βλα-

σφημετ, διότι μόνον ὁ Θεὸς ἔχει δικαιώματα νὰ συγχωρῇ ἀμαρτίας. "Αλλ" ὁ Ἰησοῦς, ὁ δποιος γνωρίζει ὅχι μόνον τὰς πράξεις μας, ἀλλὰ καὶ τὰς σκέψεις μας, ἐνόησε τὶ ἐπέκπετοντο οἱ γραμματεῖς καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς : Τὶ είναι αὗτὰ που σκέπτεσθε ; Θέλετε νὰ σᾶς δείξω δτι ἔχω τὴν δύναμιν νὰ συγχωρῷ ἀμαρτίας καὶ νὰ θεραπεύω ἀσθενείας, αἱ δποιαι προέρχονται ἀπὸ αὐτάς ; Ἀμέσως δὲ ἐστράφη πρὸς τὸν παραλυτικὸν καὶ τοῦ εἶπεν : "Ιδού, λάβε τὴν κλίνην σου καὶ ὑπαγε εἰς τὸν οἰκόν σου. Καὶ εὐθὺς ὁ παραλυτικὸς ἡγέρθη ἀφοῦ δὲ ἐνώπιον πάντων ἔλαβε τὴν κλίνην του ἐξῆλθε. Πάντες δὲ ἐθαύμαζαν καὶ ἐδόξαζαν τὸν Θεόν.

19. Ἡ θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἐκατοντάρχου.

"Οταν ἦτο ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ, ἦλθε πρὸς αὐτὸν εἰς Ρωμαῖος ἐκατόνταρχος, δηλ. ἀξιωματικός, ὁ δποιος ἔξουσιαζεν ἐκατὸν ἄνδρας, καὶ τοῦ εἶπε : Κύριε, ὁ δοῦλός μου βασανίζεται πάρα πολὺ εἰς τὴν οἰκίαν μου ἀπὸ παραλυσίαν. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήγνητος : Θὰ ἔλθω νὰ τὸν θεραπεύσω. "Αλλ" ὁ ἐκατόνταρχος εἶπε : Κύριε, δὲν εἴμαι ἀξιος νὰ ἔλθῃς σὺ εἰς τὴν οἰκίαν μου· ὄυδ' είναι ἀνάγκη νὰ ἔλθῃς εἰπὲ μόνον ἔνα λόγον καὶ θὰ θεραπευθῇ ὁ δοῦλός μου, ὅπως ἔγω μόλις διατάξω τοὺς στρατιώτας μου ἀμέσως γίνεται δ, τι διατάξω.

"Οταν ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπεν εἰς δσους εὑρίσκοντο πλησίον του : "Αληθῶς σᾶς λέγω, οὕτε μεταξὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν δὲν ὑπάρχει τόσον μεγάλη πίστις. Πρὸς δὲ τὸν ἐκατόνταρχον εἶπεν : "Ὕπαγε, καὶ ἂς γίνη καθὼς ἐπίστευσες. Ὁ δὲ δοῦλος ἐθεραπεύθη ἀμέσως.

20. Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν Ἱεριχώ.

"Ἐνῷ μίαν ἡμέραν ἦτο ὁ Ἰησοῦς πλησίον εἰς τὴν πόλιν Ἱεριχώ, εἰς τυφλὸς ἐκάθητο εἰς τὴν δόδων καὶ ἐζήτει ἐλεημοσύνην. Αἴφνης οὗτος ἤκουσεν δχλοσίην καὶ ἡρώιησε τὶ συμβαίνει· ἔμαθε δὲ ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθούμενος ἀπὸ λαέν. Ἀμέσως τότε ἥρχεσε

νὰ φωνάζῃ : Ἰησοῦ, ἀπόγονε τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησέ με. Πολλοὶ ἀνθρώποι εἰλεγον εἰς αὐτὸν νὰ σιωπήσῃ, αὐτὸς δμως ἐφώναξεν ἀκόμη περισσότερον : Ἀπόγονε τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησέ με. Τότε ἐστάθη ὁ Ἰησοῦς καὶ διέταξε νὰ φέρουν πλησίον του τὸν τυφλόν, τὸν ὅποιον

· Η θεραπεία τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν Ἱεριχώ.

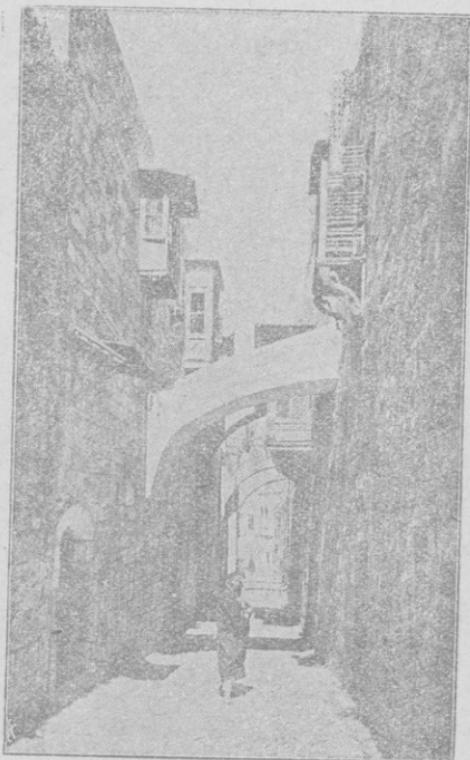
ἡρώτησε : Τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω ; Οὗτος δὲ ἀπήντησε : Κύριε, θέλω νὰ βλέπω πάλιν. Ὁ Ἰησοῦς τότε εἶπεν εἰς αὐτὸν : Βλέπε πάλιν, ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν. Ὁ τυφλὸς ἀμέσως ἀνέκτησε τὴν ἔρασιν του καὶ ἡκολούθησε τὸν Ἰησοῦν, πλήρης ἀπὸ εὐγνωμοσύνης.

21. Η θεραπεία τοῦ παραλύτου εἰς Ἱεροσόλυμα.

Τὰ Ἱεροσόλυμα εἶχαν πολλὰς πύλας, μία τῶν ὅποιων ὡνομάζεται προβατική, διέτι δι' αὐτῆς οἱ ποιμένες ἔφεραν τὰ πρόβατα εἰς τὴν πόλιν. Πλησίον τῆς πύλης ταύτης ὑπῆρχε μία κολυμβήθρα, δηλαδὴ δεξαμενή, ἡ ὅποια ἐλέγετο ὑπὸ τῶν Ἐδραιών

Βηθεσδά. Ἐκεὶ κατέβαινεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἄγγελος καὶ ἔκλινε τὸ ὅδωρ, ἐκεῖνος δέ, ὅποιος ἦθελεν εἰσέλθει πρῶτος εἰς τὸ ὅδωρ μετὰ τοῦτο, ἐθεραπεύετο ἀπὸ οἰανδήποτε ἀσθένειαν καὶ ἐὰν ἔπασχε. Πλῆθος διαφόρων ἀσθενῶν εὑρίσκετο πλησίον τῆς δεξαμενῆς καὶ περιέμενε νὰ κινηθῇ τὸ ὅδωρ διὰ νὰ εἰσέλθουν. Μεταξὺ τῶν

Μία οδός τῆς Ἱερουσαλήμ.

ἀσθενῶν τούτων ἦτο καὶ εἰς παράλυτος ἐπὶ 38 ὁλόκληρα ἔτη. Μόλις εἶδε τοῦτον δὲ Ἰησοῦς, δὲ ὅποιος τότε εὑρίσκετο εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὸν ἐλυπήθη καὶ τοῦ εἶπε : Θέλεις νὰ γίνῃς ὄγκις ; Άθιδες τοῦ ἀπῆντησε : Κύριε δὲν ἔχω κανένα νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὴν δεξαμενήν, μόλις κινηθῇ τὸ ὅδωρ ἐνῷ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, προλαμβάνει ἄλλες καὶ καταβαίνει πρὶν ἀπὸ ἐμέ. Τότε λέγει πρᾶς εὐτὸν

δὲ Ἰησοῦς : Σήκωσε τὴν κλίνην σου καὶ περιπάτει . Ἀμέσως δὲ ἔγινεν ὁ παραλυτικὸς διγίης . ἔλαβε τὴν κλίνην του καὶ περιεπάτει .

22. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας .

Μίαν ἡμέραν ἐνῷ εἰσήρχετο ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν πόλιν τῆς Γκαλιατῶν Ναῖν , εἰδε τὴν κηδεῖαν ἐνὸς νέου· ταύτην παρηκολούθει ἀπαρηγόρητος ἡ χήρα μήτηρ του , ἡ ὅποια ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα διὰ τὸν θάνατον τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ της , ἡκολούθουν δὲ καὶ

Ἡ ἀνάστασις τοῦ γενίσκου εἰς τὴν πόλιν Ναῖν .

πολλοὶ ἄλλοι ἀνθρώποι . Ὁ Σωτήρ , δταν εἶδε τὴν δυστυχή μητέρα νὰ ὀδύρεται , τὴν ἐλυπήθη πολὺ καὶ ἀφοῦ ἐπλησίασε τῆς εἰπε μὲ ῦφος παρηγορητικόν : «Μη κλαίε »· διέταξε δὲ αὐτοὺς ποὺ ἔδασταζον τὸ φέρετρον νὰ σταθοῦν . Αὐτοὶ ἐστάθησαν , ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰπε πρὸς τὸν νεκρόν : «Νεκνίσκε , σου λέγω νὰ ἐγερθῇς »· Ὁ νεκρὸς ἀμέσως ἤγέρθη , ἐνηγκαλίσθη τὴν μητέρα του καὶ ἤρχισε νὰ δμιλῇ . «Ολοι τότε ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν· ἡ εἰδήσις περὶ τοῦ θαύματος τούτου διεδόθη εἰς δληγ τὴν Ἰουδαίαν .

23. Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείδου.

Ἐμέραν τινὰ ἡλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἰς ἀρχιευνάγωγος (δηλ.

Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείδου.

προϊστάμενος τῆς συναγωγῆς), δ ὅποιος ὠνομάζετο Ἰάειρος, καὶ τὸν παρεκάλει γὰρ ἐλθη ἐις τὴν οἰκίαν του γὰρ θεραπεύσῃ τὴν

μονογενῆ του δωδεκαετῆ θυγατέρα, διότι ἡτοιμοθάνατος. Ἐνῷ δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο καὶ ὠμίλει καθ' ὅδόν, ἔρχεται τις ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰασέρου καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, διὰ ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ του. Ὁ Ἰησοῦς ἥκουσε τὸ ἄγγελμα καὶ εἶπε : Μή φοβεῖσαι, μόνον πίστευε καὶ θὰ σωθῇ. Ὅταν δὲ ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς οὐδένα ἐπέτρεπε νὰ εἰσέλθῃ, παρὰ εἰς τρεῖς ἐκ τῶν μαθητῶν του, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, ὡς καὶ τοὺς γονεῖς τῆς νεκρᾶς, οἱ δποῖοι ἔκλαιαν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς : Μή κλαίετε, δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται. Τότε ἔλαβε τὴν κόρην ἀπὸ τὴν χειρα καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν : Κόρη, σήκω ἐπάνω. Ἀμέσως δὲ αὕτη ἐσηκώθη καὶ ἐθαύμασαν οἱ γονεῖς της καὶ δοι ήσαν ἐκεί.

24. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

Ὅταν φίλος τις τοῦ Ἰησοῦ, διὸ ποῖος ἐκάθητο εἰς κώμην τινὰ πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, τὴν Βηθανίαν, ἡσθένησεν, αἱ ἀδελφαὶ του Μαρία καὶ Μάρθα ἐμύνησαν εἰς αὐτὸν τοῦτο. Ὁ Ἰησοῦς, μόλις ἐμαθε τὴν ἀσθένειαν τοῦ φίλου του, εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του διὰ αὐτὴν θὰ τὸν δοξάσῃ. Ἀφοῦ δὲ ἐμεινε δύο ημέρας ἀκόμη εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο, τὴν τρίτην ημέραν εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του : διὸ φίλος μου διὸ Λάζαρος ἐκοιμήθη, διπάγω γὰ τὸν ἔχουνησω. Οἱ μαθηταὶ του ἐνόμισαν διὰ διὸ Σωτῆρος ὠμίλει περὶ ὅπνου, ἐνῷ ἐκείνος ἐνόει διὰ ἀπέθανε. Μόλις δυως εἶδεν διὰ δὲν τὸν ἐνόμισαν, εἶπε καθαρά : διὸ Λάζαρος ἀπέθανεν· διὸ διπάγωμεν πρὸς αὐτόν.

Ὅταν ἔφθισεν διὸ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, διὸ Λάζαρος εἶχεν ἡδη ταφῆ πρὸ τεσσάρων ημερῶν. Ἡ Μάρθα μόλις ἐμαθεν διὰ ἤρχετο διὸ Ἰησοῦς, δεξῆλθε γὰ τὸν προϋπαντήσῃ, ἡ δὲ Μαρία ἐκάθησεν εἰς τὴν οἰκίαν, δπου ἦσαν συνηθροισμένοι πολλοὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι πρὸς παρηγοράν. Εὔθυς δταν συνήντησεν ἡ Μάρθα τὸν Ἰησοῦν, εἶπε πρὸς αὐτόν. Κύριε, ἐὰν θὰ ἐδῶ, διὸ ἀδελφός μου δὲν θὰ ἀπέθνησκεν· ἀλλὰ καὶ τώρα γνωρίζω διὰ διὸ Θεός θὰ σου δῶσῃ διὰ τοῦ ζητήσῃς. Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τὴν Μάρθαν : διὸ ἀδελφός σου θὰ ἀγαστηθῇ. Μετ' διλγον ἡ Μάρθα ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν

καὶ ἀνήγγειλεν ιδιαιτέρως εἰς τὴν Μαρίαν τὴν ἔλευσιν τοῦ Σωτῆρος. Αὕτη ἐξῆλθεν ἀμέσως εἰς συνάντησιν του, οἱ δὲ συγγενεῖς καὶ φίλοι, οἱ δποιοι ήσαν εἰς τὴν αἰκίαν, ἐνόμισαν δτι διημύθυνετο εἰς τὸ μνημεῖον διὰ νὰ κλαύσῃ καὶ τὴν ἡκολούθησαν. Μόλις ή Μαρία ἀπήντησε τὸν Ἰησοῦν, εἶπε πρὸς αὐτὸν γονυπετής : Κύριε, ἐὰν ητο ἕδω, δὲν θὰ ἀπέθησκεν δ ἀδελφός μου. Ὁ Ἰησοῦς συνεινήθη, δταν εἶδε τοὺς θρήνους αὐτῆς καὶ τῶν παρισταμένων, καὶ ἡρώτησε ποὺ ητο τὸ μνημεῖον τοῦ Δαζάρου. Εἶπαν δὲ εἰς αὐτὸν : Κύριε, ἔλα καὶ ίδε. Ὁ Ἰησοῦς τότε ἐδάκρυσεν ἔλεγαν δὲ οἱ Ἰουδαῖοι μεταξύ των : Πόσον τὸν ἥγάπα. Καὶ ἄλλοι ἔλεγαν : Δὲν ἡδύνατο αὐτός, ἐ δποιος ἤνοιξε τοὺς ὄρθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, νὰ κάμη ὥστε νὰ μὴ ἀποθάνῃ δ Δάζαρος ; Ὅταν δ Ἰησοῦς ἤλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, διέταξε νὰ σηκώσουν τὸν λίθον, ὁ δποιος ἐσκέπαξε τὸν τάφον. Ἡ Μάρθα τότε εἶπε πρὸς αὐτόν : Κύριε, ἐτάφη πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν φοβοῦμαι μήπως μυρίζῃ. Ἀλλ ὁ Ἰησοῦς ἐπέμενε καὶ ἀφοῦ προσηυχήθη ἐφώναξε μεγαλοφώνως : Λάζαρε ἔξελθε. Ἀμέσως δὲ δ Δάζαρος ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τάφου. Τότε πολλοὶ Ἰουδαῖοι ποὺ εἶδαν τὸ συμβάν, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Τὴν μνήμην τῆς ἀναστάσεως τοῦ Δαζάρου ἔορτάζει ή Ἐκκλησία μας ἐν σάββατον πρὸ τοῦ μεγάλου σαββάτου, τὴν προηγουμένην ἡμέραν τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων.

25. Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.

Ο Ἰησοῦς μίαν ἡμέραν ἀνῆλθε μετὰ τοῦ Πέτρου, τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωάννου εἰς ὅρος ὑψηλὸν διὰ νὰ προσευχηθῇ. Ἐκεὶ δὲ ἀμέσως μετεμορφώθη ἐμπροσθεν αὐτῶν καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπόν του καθὼς δ ἥλιος, τὰ δὲ ἐνδύματά του ἔγιναν λευκά, δπως τὸ φῶς. Συγχρόνως παρουσιάσθησαν δ Μωϋσῆς καὶ δ προφήτης Ἡλίας καὶ ἥρχισαν νὰ δμιλοῦν μὲ τὸν Ἰησοῦν. Τότε εἶπεν δ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν : Κύριε, καλὸν εἶναι νὰ μείνωμεν ἕδω. ἐὰν θέλῃς, δς κάμωμεν τρεις σκηνάς, μίαν διὰ σέ, μίαν διὰ τὸν Μωϋσῆν καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν. Ἐνῷ δμως ὠμίλει δ Πέτρος, φωτεινὴ νεφέλη ἐσκίασεν αὐτοὺς καὶ ἡκούσθη φωνὴ ἀπὸ τὴν νεφέλην, δ ὅποια ἔλεγεν : Οὗτος εἶναι δ υἱός μου δ ἀγαπητός, τὸν

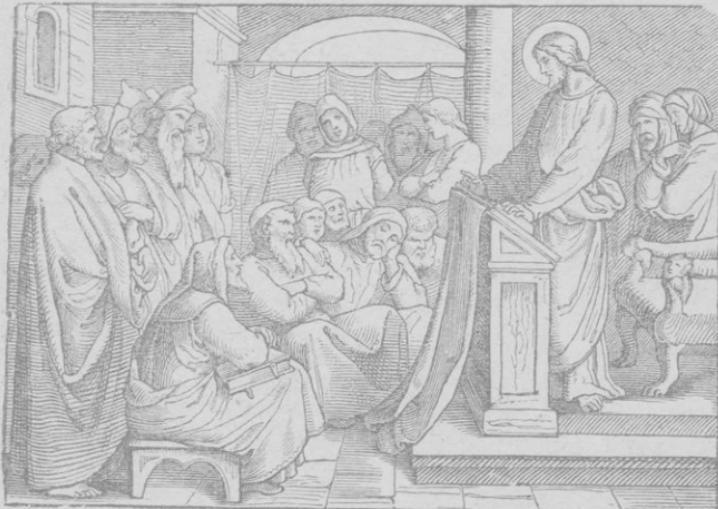
έποιον ἔγῳ ἀγαπῷ ὑπακούετε εἰς αὐτόν. Μόλις ἥκουσαν ταῦτα
οἱ μαθηταὶ, ἐφοδήθησαν πολὺ καὶ ἔπεισαν πρηγνεῖς. Τότε ἤλθε
πρὸς αὐτοὺς δὲ Ἰησοῦς καὶ εἶς εἶπε: Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβεῖσθε.
Ἄμα δὲ ὑψώσαν τοὺς ὀρθαλμούς των δὲν εἶδαν κανένα παρὰ
μόνον τὸν Ἰησοῦν. Ἐνῷ δὲ κατέδιναν ἀπὸ τὸ ὅρος, παρῆγγειλεν
δὲ Ἰησοῦς εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ εἴπουν τίποτε ἀπὸ ὃς εἶδον πρὶν
ἀναστηθῆ.

‘Η Ἐκκλησίᾳ μας πανηγυρίζει τὴν μνήμην τῆς Μεταμορφώ-
σεως τοῦ Σωτῆρος τὴν δην Αὔγουστου.

Δ'. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

26. Ἡ κήρυγμα τοῦ Σωτῆρος

‘Απὸ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὀλίγον μετά τὸ

‘Ο Σωτὴρ διδάσκει εἰς τὸ ιερόν.

βάπτισμα ἥρχισεν δὲ Σωτὴρ νὰ κηρύτῃ πρὸς τὸν λαόν. Τρία ἔτη
διηρχετο τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας τῆς Παλαιστίνης, καὶ εἰς τὸ

Ιερὸν ἢ εἰς τὰς συναγωγάς, εἰς λόφους ἢ εἰς τὰς πεδιάδας, ἐδίδασκε τὴν θείαν διδασκαλίαν του. Ὁ Σωτὴρ διετύπωντες τὰ διδάγματά του εἰς μικρὰς δμιούλιας ἢ εἰς σύντομα γνωμικά, συνήθως δημος ἐδίδασκε μὲ παραδολάς, δηλ. μὲ διηγήματα καὶ εἰκόνας ἀπὸ τὸν καθημερινὸν βίον, ἐκ τῶν δποίων ἔξηγε θρησκευτικὰ ἢ γῆθικὰ συμπεράσματα.

27. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.

Ἐνῷ μίαν φορὰν δὲ Ἰησοῦς εὑρίσκετο εἰς τὴν Ἰουδαίαν, γῆθελε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ διέλθῃ ἀπὸ τὴν Σαμάρειαν, οἱ κάτοικοι τῆς δποίας δὲν εὑρίσκοντο εἰς φιλικάς σχέσεις μὲ τοὺς Ἰουδαίους. Ὅταν δὲ Ἰησοῦς ἔφθασεν εἰς μίαν κώμην τῆς Σαμαρείας, τὴν Σιχάρ, ἐκάθησε πλησίον εἰς τὴν πηγήν. Τότε ἥλθε μία γυνὴ ἐκ Σαμαρείας, διὰ νὰ ἀντλήσῃ βδωρ, καὶ δὲ Ἰησοῦς ἥρχισε νὰ δμιλῇ πρὸς αὐτήν. Ἀπὸ τὰς δμιούλιας ἡ Σαμαρεῖτις ἐνόησεν διτὶ εἰχεν ἐνώπιον της προφήτην, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἡρώτησε ποῦ πρέπει νὰ λατρεύεται δ Θεός, εἰς τὸ ὅρος Γαριζήν, δπου τὸν προσεκύνουν οἱ Σαμαρεῖται, ἢ εἰς τὸν γαδὺ τοῦ Σολομῶντος, δπου τὸν προσεκύνουν οἱ Ἰουδαῖοι. Τότε δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησε. Βεδαίωσαν διτὶ θὰ ἔλθῃ ἥ ὥρα, κατὰ τὴν δποίαν δ Θεὸς δὲν θὰ προσκυνήται εὔτε εἰς τὸ ὅρος τοῦτο εὔτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλ’ οἱ ἀληθεῖς προσκυνήται θὰ προσκυνοῦν τὸν Θεόν, δ δποίος εἶναι πνεῦμα, πνευματικῶς καὶ μὲ ἀληθῆ τρόπον δπου καὶ ἀν εἶναι, διότι εἶναι πανταχοῦ παρών. Τότε εἶπεν ἡ Σαμαρεῖτις: Ὅταν ἔλθῃ δ Χριστός, ἐκείνος θὰ μᾶς εἰπῇ δι’ αὐτὰ τὰ πράγματα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς τῆς ἀπήντησεν: Ἐγὼ εἴμαι δ Χριστός, ἐγὼ δποίος σοῦ δμιούλω. Εἰς τὸ μεταξὺ ἥλθαν οἱ ἀπόστολοι, οἱ δποίοι εἶχαν ὑπάγει νὰ φέρουν τροφάς, καὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἰησοῦν νὰ φάγῃ, ἀλλ’ δὲ Ἰησοῦς εἶπε: Τροφὴ ἰδική μου εἶναι νὰ πράττω τὸ θέλημα του Θεοῦ. Ἡ Σαμαρεῖτις ἥλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἶπεν εἰς τοὺς συμπατριώτας της περὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ πολλοὶ ἔξ αὐτῶν ἐπίστευσαν τὸν παρεκάλεσαν μάλιστα νὰ μείνῃ εἰς τὴν πόλιν των

K. KOAMAN

‘Ο Ιησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις.
περισσότερον καὶ ἔμεινε δύο ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας ἔγιναν
πολλοὶ ἄλλοι Σχμαρεῖται μαθηταὶ του.

Α. Σ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ ‘Ιερὰ Ιστορία τῆς Κ. Διαθήκης διὰ τὰ ‘Ελλην.
σχολεῖα ‘Εκδ. Ζ’, 6—2—25.

3

28. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους ὁμιλία.

+ Αφότου δὲ Ἰησοῦς ἥκισε νὰ διδάσκῃ εἰς τὴν Γαλιλαίαν, διλαὸς τὸν παρηκολούθει πανταχοῦ καὶ ἥκουε μὲ μεγάλην προσοχὴν τοὺς λόγους του. Μίαν ἡμέραν τόσος κόσμος συνηθροίσθη γύρω του, ὥστε ἡναγκάσθη νὰ ἀνέληῃ εἰς ἔνα λόφον, πλησίον εἰς τὴν λίμνην τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐκεῖ νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὸ πλῆθος.

Εἰς τὴν ὁμιλίαν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ὅρους, δηλ. ἐπάνω εἰς τὸν λόφον, συνώψισεν δὲ Σωτὴρ ὁλόκληρον σχεδὸν τὴν διδασκαλίαν του, καὶ δι' αὐτὸν θεωρεῖται αὕτη ἡ βάσις τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς ὁμιλίας ταύτης είναι τὰ ἔξης:

1) Ὁ Σωτὴρ διδάσκει ποῖοι θὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν παράδεισον. Κατ' ἀρχὰς δὲ Ἰησοῦς ἐκήρυξε μακαρίους, δηλαδὴ εὔτυχεῖς, ὅλους δοσι είναι ἀξεῖς νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν παράδεισον. Ὡς τοιούτους δὲ ἐχαρακτήρισε τοὺς ταπεινούς: ἐκείνους, οἵ δποτοι μετανοοῦν διὸ τὰ ἀμαρτήματά των, τοὺς πράους, τοὺς δικαίους· τοὺς ἐλεήμονας: ἐκείνους, οἵ δποτοι ἔχουν καθαρὰν τὴν καρδίαν, αὐτούς, οἵ δποτοι συμβιβάζουν τοὺς ἄλλους καὶ ἐκείνους ποὺ καταδιώκονται χάριν τοῦ δικαίου ἡ χάριν τοῦ Σωτῆρος. Εἰς τὸν παράδεισον δηλ. θὰ εἰσέλθουν ὅλοι δοσι ἐκτελοῦν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, δχι δὲ δοσι μὲ λόγους μόνον είναι Χριστιανοὶ καὶ λέγουν Κύριε, Κύριε, χωρὶς νὰ πράττουν καλὰ ἔργα.

2) Ὁ Ἰησοῦς συνιστᾶ εἰς τοὺς μαθητάς του νὰ κηρύττουν τὸ Εὐαγγέλιον. Ὁ Ἰησοῦς ὅστερον συμβουλεύει τοὺς μαθητάς του νὰ κηρύύττουν τὸ Εὐαγγέλιον ἀκούραστοι πάντοτε. Σεῖς, τοὺς λέγει, ὁμοιάζετε μὲ τὸ ἄλας· ὅπως αὐτὸν προφυλάττει τὰς τροφὰς ἀπὸ τὴν σῆψιν, τοιουτοτρόπως πρέπει καὶ σεῖς νὰ προφυλάσσετε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν διαφθοράν, μὲ τὴν διδασκαλίαν σας καὶ μὲ τὸ παράδειγμά σας· ἀλλέως θὰ σᾶς περιφρονοῦν οἱ ἀνθρώποι, ὅπως πετοῦν τὸ ἄλας ποὺ δὲν ἀλατίζει. Σεῖς, λέγει, πρέπει νὰ κηρύσσετε πάντοτε καὶ νὰ φωτίζετε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν διδασκαλίαν σας, ὅπως ὁ ἥλιος φωτίζει τὸν κόσμον καὶ δὲ λύχνος τὴν οἰκίαν. Προσέχετε εἰς τοὺς λόγους σας καὶ εἰς τὰς πράξεις σας· διότι, ὅπως μία πόλις, κτισμένη ἐπάνω εἰς λόφον, δὲν ἦμπορεῖ νὰ κρυφθῇ, τοιουτοτρόπως καὶ σεῖς, ἐπειδὴ

εἰσθε πνευματικαὶ κορυφαὶ τῆς κοινωνίας, δὲν δύνασθε νὰ κρυ-
φήσετε, ἀλλ' ὁ κόσμος θὰ παρακολουθῇ τὸν βίον σας. +

+ 3) Ὁ Σωτὴρ ἥλθε νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐβραϊκὴν θρη-
σκείαν. Ἐπειδὴ οἱ Ἐβραῖοι κατηγόρουν τὸν Σωτῆρα ὅτι ἥλθε
νὰ καταργήσῃ τὴν θρησκείαν των, διαιμσρτύρεται Αὐτὸς καὶ λέ-
γει ὅτι οὕτε τὴν μικροτέραν διάταξιν αὐτῆς δὲν θέλει νὰ καταρ-
γήσῃ· τούναντίον ἥλθε διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὴν θρησκείαν των.
Καὶ φέρει παραδείγματα: ἡ ἔβραϊκὴ θρησκεία ἀπαγορεύει τὸν
φόνον· ὁ Σωτὴρ λέγει ὅτι ὅχι μόνον δὲν πρέπει νὰ φονεύωμεν,
ἀλλ' οὕτε καὶ νὰ διρκῶμεν ἢ νὰ δργιζώμεθα, διότι ἀπὸ τὴν
ὕδριν καὶ τὴν δργὴν δύναται νὰ προέλθῃ φόνος. Ἡ ἔβραϊκὴ θρη-
σκεία ἀπαγορεύει νὰ παραβαίνῃ κανεὶς τὸν ὄρκον του, ὁ Χρι-
στὸς διδάσκει νὰ μὴ δρκιζώμεθα διόλου, ἐκτὸς εἰς ἐντελῶς ἔξαι-
ρετικὰς περιστάσεις. Ὁ νόμος τῶν Ἐβραίων συνιστᾶ νὰ ἀγα-
πῶμεν μόνον τοὺς φίλους, ὁ Χριστὸς λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἀγα-
πῶμεν καὶ αὐτοὺς ποὺ μᾶς ἔχθρεύονται καὶ μᾶς μισοῦν. +

+ 4) Ὁ Σωτὴρ διμιλεῖ ἐναντίον τῆς ἐπιδείξεως. Ὁ Σωτὴρ
διδάσκει κατόπιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐλεῶμεν, νὰ προσευχώμεθα
καὶ νὰ νηστεύωμεν διὰ νὰ μᾶς βλέπουν καὶ νὰ μᾶς ἐπαινοῦν οἱ
ἄνθρωποι, διότι τότε ὁ Θεὸς δὲν θὰ μᾶς ἀνταμείψῃ· ἀλλὰ νὰ
ἐλεῶμεν, νὰ προσευχώμεθα καὶ νὰ νηστεύωμεν χωρὶς ἐπιδείξεις
καὶ δ. Θεός, δ. δποῖος μᾶς βλέπει εἰς τὸ κρυπτόν, θὰ μᾶς ἀντα-
μείψῃ εἰς τὴν μέλουσαν ζωήν.

5) Ὁ Σωτὴρ διμιλεῖ περὶ προσευχῆς. Ὁ Σωτὴρ μᾶς συμ-
βουλεύει νὰ προσευχώμεθα τακτικὰ πρὸς τὸν Θεόν, διότι Αὐτὸς
μᾶς δίδει, δ. τι τοῦ ζητοῦμεν μὲ εὐλάβειαν καὶ μὲ καθαρὰν καρ-
δίαν. Ἀφοῦ οἱ ἐπίγειοι γονεῖς μᾶς δίδουν δ. τι συμφέρον ζητοῦ-
μεν ἀπὸ αὐτούς, πόσον περισσότερον δ. οὐράνιος Πατήρ, δταν ζη-
τήσωμεν κάτι, θὰ μᾶς τὸ δώσῃ ἐὰν πρέπη.

Ἐπειδὴ οἱ Ἐβραῖοι ἐφλυάρουν εἰς τὰς προσευχάς των, δ
Σωτὴρ μᾶς διδάσκει νὰ μὴ φλυαρῶμεν, διότι ὁ Θεὸς γνωρίζει
τίνος πράγματος ἔχομεν ἀνάγκην πρὶν τοῦ ζητήσωμεν. Ἐδωσε
δὲ δι' αὐτὸ τύπον προσευχῆς τὸ Πάτερ ήμων, ἡ δποῖα λέγεται
Κυριακὴ προσευχή, διότι τὴν ἐδίδαξεν ὁ Κύριος. Εἰς τὴν προ-

σευχὴν αὐτὴν παρακαλοῦμεν τὸν ὥραντον Πατέρα μας : 1) νὰ ἔννοήσουν δλοι οἱ ἀνθρωποι δτι ὁ Θεὸς εἶναι ἄγιος· 2) νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς τὸν κόσμον ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· 3) νὰ γίνεται τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν γῆν, δπως γίνεται εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους· 4) νὰ μᾶς παρέχῃ ὁ Θεὸς τὰ δικαιὰ ἀγαθὰ ποὺ μᾶς χρειάζονται· 5) νὰ συγχωρῇ τὰ ἀμαρτήματά μας, δπως καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν τοὺς ἄλλους· 6) νὰ μᾶς ἀπομακρύνῃ ἀπὸ κάθε κακόν. Ζητοῦμεν δὲ δλα αὐτὰ ἀπὸ τὸν Θεόν, διότι Αὐτός, ὡς ἔνδοξος καὶ πανίσχυρος Βασιλεὺς τοῦ κόσμου, δύναται νὰ μᾶς τὰ δώσῃ. +

+ 6) Ὁ Σωτὴρ διδάσκει νὰ φησαντίζωμεν στηνευματικὰ ἀγαθά. Ὁ Σωτὴρ κατόπιν λέγει δτι δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸν νοῦν μας πῶς νὰ συναθροίζωμεν πλούτη, διότι αὐτὰ εἶναι προσωρινὰ ἀγαθά, ἀλλ’ δτι πρέπει πάντοτε νὰ σκεπτώμεθα πῶς νὰ κάμωμεν τὸ καλὸν καὶ νὰ πλουτίζωμεν μὲ τὰς ἀρετάς, αἱ δποῖται μένουν αἰώνιον κτῆμά μας. "Ἄς μὴ σκεπτώμεθα διαρκῶς τὲ θὰ φάγωμεν καὶ πῶς θὰ ἔνδυθῶμεν ἀς μὴ λησμονῶμεν δτι ὁ Θεὸς φροντίζει δι’ ἡμᾶς· ἀφοῦ ὁ Θεὸς φροντίζει διὰ τὴν τροφὴν τῶν πτηνῶν, τὰ δποῖται οὕτε σπείρουν οὕτε θερίζουν, καὶ διὰ τὴν ἐνδυμασίαν τῶν ἀνθέων, τὰ δποῖται οὕτε κοπιάζουν, οὕτε θραύσουν, πολὺ περισσότερον θὰ φροντίσῃ διὰ τὸ τελειότερον δημιούργημά του, τὸν ἀνθρωπον. +

7) Ὁ Σωτὴρ διδάσκει πῶς νὰ φερώμεθα πρὸς τὸν πλησίον. Καὶ ἄλλο κακὸν ζητεῖ νὰ διορθώσῃ ὁ Σωτὴρ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὅρους δμιλίαν : τὴν τάσιν τοῦ ἀνθρώπου νὰ μὴ βλέπῃ καὶ τὰ μεγαλύτερα λάθη του, αὐστηρότατα δὲ νὰ κατακρίνῃ καὶ τὰ μικρότερα σφάλματα τοῦ ἄλλου. "Ἄς διορθώνωμεν πρῶτον τὰ λάθη μας, λέγει ὁ Χριστός, καὶ στερον ἀς φροντίζωμεν διὰ τὰ σφάλματα τοῦ πλησίον. "Ἄς μὴ εἴμεθα δὲ αὐστηροὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, διότι καθὼς κρίνομεν ἡμεῖς αὐτούς, τοιουτοτρόπως θὰ κριθῶμεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὸν Θεόν.

Πρὸς τὸν πλησίον πρέπει νὰ φερώμεθα δπως θέλομεν νὰ φέρεται αὐτὸς πρὸς ἡμᾶς. Ἐκείνος, ὁ δποῖος τηρεῖ αὐτὸν τὸν νόμον, εἶναι καλὸς Χριστιανός, διότι δὲν θὰ κάμη τίποτε πρὸς βλάστη-

τοῦ ἄλλου. Καὶ ἐὰν κανεὶς μᾶς κάμη τίποτε κακόν, ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀποδίδωμεν, ἀλλὰ τούναντίον νὰ εἰμεθα πολὺ δημονητικοὶ καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους.

8) Ὁ Σωτὴρ διμιλεῖ διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν.
Ἐκαστος ἀνθρώπος ἔχει ἐμπρός του δύο δόσους· ἡ μία, εἰς τὴν ὁποίαν ὀδηγεῖ μία μικρὰ πύλη, εἶναι στενή καὶ δυσακόλως διέρχεται κανεὶς ἀπὸ αὐτῆν· ἡ ἄλλη, εἰς τὴν ὁποίαν ὀδηγεῖ πλατεῖα πύλη, εἶναι εὐρύχωρος λεωφόρος καὶ πολλοὶ διέρχονται ἀπὸ αὐτῆν μὲ εύκολίαν. Ἡ πρώτη ὁδὸς εἶναι ἡ τῆς ἀρετῆς· ἡ ἔκτελεσις τοῦ καλοῦ εἶναι πολλάκις δύσακολος, καὶ δι' αὐτὸ διλγοὶ βαδίζουν αὐτὴν τὴν ὁδόν· ἡ δευτέρα ὁδὸς εἶναι ἡ τῆς κακίας· εὔκολον εἶναι νὰ κάμη τις κακὸν καὶ δι' αὐτὸ πολλοὶ ἀκολουθοῦν τὸν κακὸν δρόμον. Ἡ ὁδὸς δημως τῆς ἀρετῆς ὀδηγεῖ εἰς τὸν παράδεισον, ἐνῷ ἡ ὁδὸς τῆς κακίας εἰς τὴν κόλασιν. *λαφορ*

9) Ὁ Σωτὴρ διμιλεῖ διὰ τὴν σταθερότητα τῆς πίστεως.
Τέλος ὁ Σωτὴρ ἐμπακάρισεν ἔχεινους ποὺ ἔχουν σταθερὰν πίστιν καὶ τοὺς παρέβαλε μὲ ἀνθρώπους, οἱ ὄποιοι ἔκτισαν τὴν οἰκίαν τῶν εἰς στερεὰ θεμέλια. Ὁπως ἡ οἰκία ἔχεινη μένει ἀκλόνητος, καὶ ἀν πέσουν βροχαὶ καὶ ἀν πνεύσουν ἀγεμοὶ, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ πίστις ποὺ ἔχει ριζώσει καλὰ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἰμπορεῖ νὰ κλονισθῇ. Ἐνῷ δσοι ἔχουν ἀσταθῆ πίστιν ὅμοιάζουν μὲ τὸν ἀνθρωπὸν ποὺ κτίζει τὴν οἰκίαν του εἰς τὴν ἄμμον· δπως ἡ οἰκία αὐτὴ μὲ τὸν πρῶτον ἀνεμον ἡ μὲ τὴν πρώτην βροχὴν θὰ καταπέσῃ, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ πίστις τοῦ ἀσταθοῦς ἀνθρώπου μὲ τὴν πρώτην δυστυχίαν, μὲ τὸ πρῶτον κακὸν παράδειγμα θὰ κλονισθῇ.

Τότε ἐτελείωσεν ὁ Σωτὴρ τὴν θαυμασίαν ταῦτην σμελταν, ἡ ὄποια ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατάς του, διότι δὲν ὕμιλεις ώσδαν αυγήθης ἀνθρώπος, ἀλλ' ὡς νὰ εἶχεν ἔξουσίαν ἀπὸ τὸν Θεόν.

29. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.

Μίαν φορὰν ὁ Σωτὴρ διηγήθη τὴν ἑξῆς παραβολήν:

Ἐξῆλθεν εἰς γεωργὸς νὰ σπείρῃ καὶ ἐκράτει σπόρους εἰς τὴν χεῖρά του. Ἐνῷ ἐβάδιζε, μερικοὶ σπόροι ἔπεσαν εἰς τὴν δημοσίαν

δῦδν καὶ ἤλθαν τὰ πτηνά καὶ τοὺς κατέφαγαν ἄλλοι σπόροι ἐπεσαν εἰς γῆν βραχώδην αὐτοὶ ἐφύτρωσαν μὲν ἀμέσως, ἀλλ’ ἐπειδὴ ἔκει δὲν εἶχε πολὺ χῶμα καὶ ὑγρασίαν, δὲν ἐρριζούσησαν καλά, καὶ μόλις ἐφάνη ὁ ἥλιος ἀμέσως ἐξηράνθησαν. Ἀλλοι σπόροις ἐπεσαν εἰς εὔφορον γῆν καὶ ἔκαμψαν τριάκοντα, ἐξήκοντα καὶ εἰς ἄλλα μέρη ἐκατὸν καρπούς.

Οἱ μαθηταὶ δὲν ἐνόησαν αὐτὴν τὴν παραβολὴν, καὶ ἡρώτησαν τὸν Ἰησοῦν τί σημαίνει· τότε λοιπὸν τοὺς τὴν ἐξήγησεν ὡς ἐξῆς· Γεωργὸς εἰναι αὐτὸς ὁ Σωτήρ· σπόρος εἰναι ἡ διδασκαλία του· τὰ διάφορα εἴδη τῆς γῆς ὁμοιάζουν μὲ τὰ διάφορα εἴδη τῶν ἀνθρωπίνων καρδιῶν. Δηλαδὴ οἱ σπόροι, οἱ δποῖοι ἐπεσαν εἰς τὴν δημοσίαν δῦδν καὶ τοὺς κατέφαγαν τὰ πτηνά, ὁμοιάζουν μὲ τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὄποιους ἡ κακία δὲν ἀφήνει νὰ ἀκολουθήσουν τὴν θείαν διδασκαλίαν. Οἱ σπόροι, οἱ δποῖοι ἐπεσαν εἰς τὴν βραχώδη γῆν καὶ ἐφύτρωσαν μέν, ἀλλ’ ἀμέσως ἐξηράνθησαν, ὁμοιάζουν μὲ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ δποῖοι ἀκούουν μὲ χαρὰν τὸν θεῖον λόγον, ἀλλ’ εἰναι ἐπιπόλαιοι, καὶ μόλις καταδιωχθοῦν, διότι εἰναι Χριστιανοί, ἀμέσως κλονίζονται εἰς τὴν πίστιν των. Οἱ σπόροι, οἱ δποῖοι ἐσπάρησαν εἰς τὴν ἀκανθώδη γῆν καὶ μόλις ἐβλάστησαν ἐπνίγησαν ἀπὸ τὰς ἀκάνθας, ὁμοιάζουν μὲ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ δποῖοι δέχονται τὸν Χριστιανισμόν, ἀλλὰ μὲ τὰς φροντίδας τοῦ βίου καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ πλουτίσουν διαφθείρονται καὶ λησμονοῦν τὰ παραγγέλματα τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ σπόροι, ποὺ ἐσπάρησαν εἰς τὴν καλὴν γῆν καὶ ἔκαμψαν καρπούς, ὁμοιάζουν μὲ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους, οἱ δποῖοι ἀκούουν καὶ ἐκτελοῦν τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν καὶ κάμνουν ἀγαθὰ ἔργα, ἄλλος ὀλιγώτερα, ἄλλος περισσότερα.

30. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπόρου τοῦ σινάπεως.

Οἱ Χριστὸς εἰπεν δτι δ Χριστιανισμὸς ὁμοιάζει μὲ σπόρου σινάπεως, τὸν δποῖον εἰς ἀνθρωπος ἐσπειρεν εἰς τὸν ἀγρόν του. Ο σπόρος οὗτος, ἀν καὶ μικρότερος τῶν ἄλλων σπόρων, ὅμως ἀναπτύσσεται, ἰδίως εἰς τὴν Παλαιστίνην, καὶ γίνεται φυτὸν μεγαλύτερον ἀπὸ τὰ λάχανα, δπου ἐρχονται τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναπαύονται εἰς τοὺς κλάδους του. Τοιουτοτρόπως καὶ δ

Χριστιανισμός, μὲν ἐλαχίστους ὀπαδοὺς κατ' ἀρχάς, αὐξάνει ἀπὸ ήμέρας εἰς ήμεραν καὶ καταντῷ ἡ μεγαλυτέρα θρησκεία· δοσὶ δὲ γίνονται Χριστιανοὶ εὑρίσκουν τὴν πνευματικήν των ἀνάπτωσιν καὶ γαλήνην.

31. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου.

Μίαν ήμέραν ἤλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἰς ἄνθρωπος καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. Διδάσκαλε, εἰπὲ εἰς τὸν ἀδελφόν μου νὰ μοῦ δώσῃ τὸ ἥμισυ τῆς κληρονομίας τῶν γονέων μας, διότι ἀρνεῖται νὰ πράξῃ τοῦτο. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν: Ἀνθρώπε, ποῖος μὲ διώρισε δικαστήν σας; Τοῦτο μόνον λέγω εἰς σὲ καὶ τὸν ἀδελφόν σου: Προσέχετε ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν.

Διὰ νὰ ἔννογήσουν δὲ καλύτερον οἱ ἀδελφοὶ τὸ κακὸν τῆς πλεονεξίας, εἶπεν εἰς αὐτούς τὴν ἑξῆς παραβολήν: Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου ηὐφόρησεν ἡ χώρα καὶ δὲν ἐγνώριζε τι νὰ κάμη τοὺς καρπούς. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ἀποφασίσῃ νὰ προσφέρῃ ἐξ αὐτῶν εἰς τοὺς πτωχούς, ἐσκέπτετο νὰ κρημνίσῃ τὰς ἀποθήκας του καὶ νὰ οἰκοδομήσῃ μεγαλυτέρας καὶ ἔκει νὰ συναθροίσῃ τοὺς καρπούς του, διὰ νὰ δύναται νὰ λέγῃ: Ἐχω πολλὰ ἀγαθά διὰ πολλὰ ἔτη, ἀς ἀναπαύωμαι, ἀς τρώγω, ἀς πίνω, ἀς χαίρωμαι. Ἔνῳ δημως ὁ πλούσιος ἐσκέπτετο ταύτα, ὁ Θεὸς εἶπε πρὸς αὐτόν: Ἀγόητε, ταύτην τὴν νύκτα θὰ ἀποθάνητε καὶ δσα ἐσύναξες εἰς ποῖον θὰ μείνουν; Οὕτω θὰ συμβῇ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, εἰς πάντα, ὁ δποτος φροντίζει μόνον διὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ δὲν πράττει καλὰ ἔργα καὶ ἐλεημοσύνην, δπως θέλει ὁ Θεός.

32. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου.

Ο Σωτὴρ εἶχεν εἶπετε εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ δρους ὁμιλίαν νὰ μὴ συναθροίζωμεν πρόσκαιρα πλούτη, ἀλλὰ νὰ φροντίζωμεν νὰ κάμωμεν καλὰς πράξεις, αἱ δποται θὰ μᾶς δώσουν τὸ δικαίωμα νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸν παράδεισον.

Ἐπειδὴ δημως μερικοὶ φιλοχρήματοι ἀπὸ τοὺς ἀκροατάς του ἐζήτουν νὰ τὸν πειράξουν δι' αὐτὰ ποὺ ἔλεγε, διὰ νὰ ἔννογήσουν καλύτερα τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων του, εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολήν:

Μίαν φοράν ήτο εἰς ἄνθρωπος πλούσιος, διὸ ποιος ἐνεδύετο μὲ λαμπρὰ ἐνδύματα, ἔτρωγε πολυτελέστατα] καὶ διεσκέδαζε κάθε ἡμέραν πολὺ. Εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του εὑρίσκετο πάντοτε διὸ Λάζαρος, πλήρης ἀπὸ πληγάς, τὰς δόποιας ἔγλυφαν οἱ κύνες καὶ τόσον πτωχός, ὥστε περιέμενε νὰ ζήσῃ ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπα του ἄρτου τῆς τραπέζης του πλουσίου.

Ἐπὶ τέλους ἔπαισαν τὰ βάσανα του πτωχοῦ Λαζάρου καὶ μίαν ἡμέραν ἀπέθανεν· ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀγαθὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸν παράδεισον. Μετ' ὅλιγον ἀπέθανε καὶ ὁ πλούσιος, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἦτο σκληρὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν κόλασιν. Ἐνῷ διμως εὑρίσκετο ἔκει καὶ ἔβασαντζετο, ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ εἶδε μακρὰν αὐτοῦ τὸν πατριάρχην Ἀβραὰμ μὲ τὸν πτωχὸν Λάζαρον· τότε εἶπε: Πάτερ Ἀβραὰμ, ἐλέησόν με καὶ στεῖλε τὸν Λάζαρον νὰ μοῦ φέρῃ ὅλιγον ὕδωρ διὰ νὰ μὲ ἀνακουφίσῃ, διότι διοφέρω πολὺ ἔδω. Τότε δὲ Ἀβραὰμ τοῦ ἀπήντησε: Ὡς τέκνον μου, μὴ παραπονήσαι· σὺ εἰχες ὅλα τὰ ἀγαθὰ εἰς τὴν ζωήν, δὲ διὸ Λάζαρος ὅλας τὰς δυστυχίας. Τώρα ηλλαξαν τὰ πράγματα· σὺ διοφέρεις καὶ αὐτὸς εὔτυχες· μὴ ζητᾶς νὰ ἔλθῃ πρὸς σὲ διὸ Λάζαρος· αὐτὸς εἶναι ἀδύνατον, διότι μεταξὺ του παραδείσου καὶ τῆς κολάσεως διπάρχει μέγα χάος καὶ δὲν δύναται κανεὶς ἀπὸ ἔδω νὰ ἔλθῃ ἔκει η ἀπὸ ἔκει νὰ ἔλθῃ ἔδω.

Τότε εἶπεν διὸ πλούσιος: Πάτερ Ἀβραὰμ, ἀφοῦ δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ διὸ Λάζαρος πρὸς ἐμέ, διὸ διπάγγῃ τούλαχιστον εἰς τὴν οἰκίαν του πατρός μου νὰ εἰπῇ αὐτὰ τὰ πράγματα εἰς τοὺς πέντε ἀδελφούς μου, διὰ νὰ γίνουν καλοὶ καὶ νὰ μὴ ἔλθουν ἔδω νὰ διοφέρουν διτιες καὶ ἔγω. Ὁ δὲ Ἀβραὰμ ἀπήντησε: καὶ αὐτὸς εἶναι περιττόν· Ὁ Μωϋσῆς καὶ οἱ προφῆται ἔδιδαξαν αὐτὰ τὰ πράγματα, διὸ τοὺς ἀκούσουν. Ὁχι, εἶπεν διὸ πλούσιος, καλύτερα θὰ εἶναι νὰ ἀναστῇ εἰς νεκρὸς καὶ νὰ διπάγῃ νὰ τοὺς διδάξῃ, θὰ τὸν πιστεύσουν περισσότερον καὶ θὰ μετανοήσουν. Ἀλλ᾽ διὸ Ἀβραὰμ ἀπήντησεν: ἀφοῦ δὲν ἀκούουν τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφήτας, οὕτε ἐὰν ἀγίστατο κανεὶς νεκρὸς θὰ τὸν ἐπίστευαν.

Μὲ αὐτὴν τὴν παραβολὴν διδασκόμεθα διτιες πρέπει νὰ προσπα-

Θῶμεν νὰ κάμωμεν καλὰς πράξεις καὶ νὰ γίνωμεν ἄξιοις διὰ τὸν παράδεισον, διότι μετὰ θάνατον δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ μετανοήσωμεν.

33. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἐλεήμονος Σαμαρείτου

Μίαν ἡμέραν ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἰς νομικὸς καὶ τὸν ἥρωτησε : Διδάσκαλε, τί πρέπει νὰ πράξω διὰ νὰ εἰσέλθω εἰς τὸν

“Ο ἐλεήμων Σαμαρείτης περιποιεῖται τὸν τραυματίαν.

παράδεισον ; ‘Ο δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε : Τί γράφει ὁ νόμος ; ‘Ο νομικὸς ἀπῆγεται : Νὰ ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν μὲν ὅλην τὴν δύναμιν μας καὶ τὸν πλησίον μας ὡσὰν τὸν ἑαυτόν μας. ‘Ο δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπεν : ‘Ορθῶς ἀπεκρίθης πρᾶττε ταῦτα καὶ θὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸν παράδεισον. ‘Ο νομικὸς τότε ἥρωτησε : Καὶ ποῖος εἶναι ὁ πλησίον, τὸν ὃποιον πρέπει νὰ ἀγαπῶ ;

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἰς ἀπάντησιν εἶπε τὴν ἔξῆς παραβολήν : "Ανθρωπός τις ἐπήγαινεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν Ἱεριχώ καὶ ἔπεσεν εἰς χεῖρας ληστῶν, οἵ ὅποις τοῦ ἀφῆρεσαν τὰ ἔνδυματα, τὸν ἐπλήγωσαν καὶ, ἀφοῦ τὸν ἀφῆκαν εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, ἔφυγαν. Κατὰ τύχην διῆλθε τότε ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο εἰς Ἱερεύς, ὃ ὅποις εἶδε μὲν τὸν τραυματίαν, ἀλλά, χωρὶς νὰ δώσῃ καμμίαν προσοχὴν ἔξηκολούθησε τὸν δρόμον του· τὸ ἵδιον ἔκαμε καὶ εἰς διάκονος. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους εἰς Σαμαρείτης, ὃ ὅποις διήρχετο ἀπ' ἐκεῖ, εἶδε τὸν τραυματίαν, καὶ ἀν καὶ οἱ Σαμαρεῖτας ἦσαν ἔχθροι πρὸς τοὺς Ἐβραίους, τὸν ἐλυπήθη, ἐπληγάσεν, ἔδεσε τὰ τραύματά του καὶ ἐφρόντισε διὰ τὴν θεραπείαν του· ἀφοῦ δὲ τὸν ἔδαλεν ἐπάνω εἰς τὸ κτήνος του, τὸν ὠδήγησεν εἰς ἓν πανδοχεῖον καὶ τὸν ἐπεριποιήθη. Τὴν δὲ ἐπομένην ἡμέραν ἔδωκεν εἰς τὸν πανδοχέα δύο δραχμὰς καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ φροντίσῃ διὰ τὸν τραυματίαν μὲ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ τοῦ πληρώσῃ, διὰν ἐπανέλθῃ, ὃ τις οὕτος ἔξεδεύσῃ περιεφρόνουν. Τότε ἡρώτησεν δὲ Ἰησοῦς τὸν νομικόν : Ποιος ἀπὸ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς εἰναὶ δὲ πλησίον ; Ὁ δὲ νομικὸς ἀπήντησεν : Ἐκεῖνος ὃ ὅποις τὸν ἐλέησε. Τότε εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς : Πήγαινε καὶ πρᾶττε δμοίως.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης διδασκόμεθα ὅτι πρέπει νὰ βοηθῶμεν τὸν πλησίον μας· πλησίον μας δὲ εἰναι πᾶς ἀνθρωπός.

34. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου.

"Επειδὴ οἱ Φαρισαῖοι, ἀν καὶ ἀμαρτιώλοι, ἦσαν ὑπερήφανοι καὶ ἔκαυχῶντο διὰ τὴν δικαιοσύνην των, περιεφρόνουν δὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τὴν ἔξῆς παραβολήν :

Δύο ἀνθρώποις ἥλθαν εἰς τὸ Ἱερὸν διὰ νὰ προσευχηθοῦν· ὁ εἰς ἥτο Φαρισαῖος, ὃ δὲ ἄλλος Τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος προσηυχήθη ὡς ἔξῆς πρὸς τὸν Θεόν : Σὲ εὐχαριστῶ, ὃ Θεέ μου, ὅτι δὲν εἰμαι δπως οἱ ἄλλοι ἀνθρώποι, κλέπτης, ἀμαρτιώλος, ἢ καὶ καθὼς αὐτὸς ὁ Τελώνης· νηστεύω δύο φοράς τὴν ἔβδομάδα καὶ δίδω τὸ ἐν δέκατον ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά μου εἰς τὸν ναόν. Ὁ Τελώνης τούγαντίον ἐστέκετο παράμερα καὶ δὲν ἐτόλμα οὔτε τοὺς ἐφθαλ-

μούς του νὰ δημόσιη πρὸς τὸν οὐρανόν, διότι ἐντρέπετο τὸν Θεὸν διὰ τὰς ἀμαρτίας του, ἀλλ' ἐκτύπα τὰς χεῖρας εἰς τὸ στῆθός του καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν μὲ αὐτὰ τὰ λόγια : Ὡ Θεέ, συγχώρησε ἐμὲ τὸν ἀμαρτωλόν. Ο Ἰησοῦς τότε εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς του : Σᾶς λέγω ὅτι αὐτὸν τὸν Τελώνην ἐδικαίωσεν ὁ Θεός, διότι

‘Ο Τελώνης καὶ ὁ Φαρισαῖος.

συνηγοράνθη τὸ σφάλμα του καὶ ὅχι τὸν Φαρισαῖον, ὁ ὅποιος ἔκαυχᾶτο διὰ τὴν ἀρετὴν τὴν ὃποιαν δὲν εἶχε· διότι ἔκεινος ὁ ὅποιος καυχᾶται καὶ ὑπερηφανεύεται, θὰ ταπεινωθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν, ἐνῷ ἔκεινος, ὁ ὅποιος εἶναι ταπεινός, ἀναγνωρίζει τὸ σφάλμα του καὶ μετανοεῖ, θὰ ἀνυψωθῇ καὶ θὰ ἀνταμειφθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν.

35. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου νίον.

Ἐπειδὴ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγόρουν τὸν Ἰησοῦν ὅτι συναγαστρέφεται μὲ τελώνας καὶ ἀμαρτωλούς, εἴπεν οὗτος μεταξὺ ἄλλων τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου νίον, διὰ νὰ

Σειένη δτι συναγαστρέφεται μὲ τοιούτους διὰ νὰ τοὺς διορθώσῃ, διότι πολὺ χαίρει ὁ Θεὸς διὰ τὴν σωτηρίαν ἐνὸς ἀμαρτωλοῦ δταν μετανοῆ.

Εἰς πατήρ εἶχε δύο υἱούς. Ὁ νεώτερος ἔξ αὐτῶν εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του : Πάτερ, δὸς εἰς ἐμὲ τὸ μέρος τῆς περιουσίας σου, τὸ ὅποιον μοῦ ἀνήκει. Ὁ πατήρ τότε ἐμοὶρασεν εἰς τοὺς υἱούς του τὴν περιουσίαν. Μετ' ὀλίγας ημέρας ὁ νεώτερος υἱὸς ἔλαβε τὰ χρήματά του καὶ ἔψυγε διὰ μακρυνὴν χώραν, δπου διεσκόρπιε τὴν περιουσίαν του εἰς ἀσωτίας. Ἀφοῦ δὲ ἐδαπάνησεν ὅλα ὃσα εἶχε, συνέδη μέγας λιμὸς (πείνα) διὰ τοῦτο ἡναγκάσθη νὰ γίνη χοιροβοσκὸς ἐνὸς ἀνθρώπου, ὁ δποῖος τὸν ἐκακομεταχειρίζετο τόσον, ὥστε δὲν ἐπέτρεπε νὰ τρώγῃ οὐδὲ ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα, τὰ δποῖα ἔτρωγαν οἱ χοῖροι.

Τότε συνησθάνθη τὸ σφάλμα του καὶ ἐσκέφθη : Πόσοι δπηρέται τοῦ πατρός μου ἔχουν ἀφθονον τροφήν, ἐγὼ δὲ ἀποθνήσκω σχεδὸν ἀπὸ τὴν πείναν ! Θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ ὑπάγω εἰς τὸν πατέρα μου καὶ θὰ τοῦ εἴπω : Πάτερ, ημάρτησα εἰς τὸν Θεόν καὶ εἰς ἐσὲ καὶ δὲν ἀξίζω πλέον νὰ λέγωμαι υἱός σου, κάμε με ώς ἔνα ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας σου. Πραγματικῶς ἤλθε πρὸς τὸν πατέρα του, ὁ δποῖος μόλις τὸν εἶδεν ἀπὸ μακράν, τὸν ἐλυπήθη, ἐπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τὸν κατεφίλησε. Τότε εἶπεν ὁ υἱός, μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν πατέρα του : Πάτερ, ημάρτησα εἰς τὸν Θεόν καὶ εἰς ἐσὲ καὶ δὲν ἀξίζω πλέον νὰ ὄνομασθῶ υἱός σου, κάμε με ώς ἔνα ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας σου. Ἀμέσως ὁ πατήρ του τὸν ἐσυγχώρησε καὶ ἐφώναξε τοὺς δούλους του, εἰς τοὺς δποῖους εἶπε : Φέρετε τὴν ἐνδυμασίαν, τὴν δποίαν ἐφόρει πρὶν, καὶ ἐνδύσατέ τον· θέσατε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρά του καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας του· σφάξατε δὲ τὸν παχὺν μόσχον διὰ νὰ φάγωμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ υἱός μου οὗτος ἤτο νεκρὸς καὶ ἀνέστη, εἶχε χαθῆ καὶ εὑρέθη. Καὶ ἐπανηγύριζαν ὅλοι.

Ο μεγαλύτερος υἱὸς ἤτο εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ δταν ἐπέστρεψε καὶ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε μουσικὴν καὶ χορόν· ἐφώναξεν ἔνα ὑπηρέτην καὶ τὸν ἡρώτησε τι συμβαίνει· δταν δὲ ἐμαθειν ἀπὸ αὐτὸν δτι δλα αὐτὰ γίνονται· διὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἀδελφοῦ

του, ἐθύμωσε καὶ δὲν ἥθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν. Τότε ἥλθεν ὁ πατήρ του πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν παρεκάλει νὰ εἰσέλθῃ· αὐτὸς δμως ἐπέμενε καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρο του: Ἐγὼ τόσα ἔτη σὲ ὑπηρετῶ καὶ ποτὲ δὲν μοῦ ἔδωκες ἐν ἐρίφιον νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου· ὅταν δὲ ἥλθεν αὐτὸς ὁ ἄσωτος υἱός σου, δὲν ὅποιος ἐδαπάνησε τὴν περιουσίαν του εἰς διασκεδάσεις, ἔσφαξες πρὸς χάριν του τὸν παχὺν μόσχον. Ο δὲ πατήρ του ἀπήντησε· Τέκνον μου, σὺ ἡσο πάντοτε μαζί μου, καὶ ὅλα τὰ ἰδεικά μου πράγματα εἶναι καὶ ἰδεικά σου· ἐπρεπε δὲ καὶ σὺ νὰ χαρῆς διότι δὲν εκρός ἀδελφός σου ζῇ πάλιν καὶ διότι αὐτός, δὲν ὅποιος εἶχε χαθῆ, εὑρέθη.

36. Ἡ παραβολὴ τοῦ προβάτου καὶ τῆς δραχμῆς.

Διὰ νὰ δειξῃ δὲν ἕτερος πόσον χαίρεται ὁ Θεὸς ὅταν μετανοῇ εἰς ἀμαρτωλὸς εἶπε καὶ ἄλλας παραβολάς.

Φαντασθῆτε, εἶπεν, ἔνα ἀνθρωπὸν, τοῦ ὅποιου ὅλη ἡ περιουσία ἦτο ἔκατὸν πρόβατα καὶ δὲν ἔξαφνα ἔχασεν ἐν ἐξ αὐτῶν· θὰ ἀφήσῃ τὰ ἐνεγήκοντα ἐννέα πρόβατα εἰς τὴν ἔρημον καὶ θὰ τρέξῃ νὰ ευρῇ ἔκεινο ποὺ ἔχαθη· ὅταν δὲ τὸ εὑρημὲνον ἔχαπάν θὰ τὸ θέσῃ εἰς τοὺς ὄμοιούς του καὶ θὰ τρέξῃ πρὸς τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας νὰ τοὺς ἀναγγείλῃ τὴν εὐχάριστον εἰδησιν.

Καὶ φαντασθῆτε, προσέθεσε, μίαν γυναῖκα, τῆς ὅποιας ὅλη ἡ περιουσία ἀπετελεῖτο ἀπὸ 10 δραχμάς, δὲν ἔξαφνα ἔχασε τὴν μίαν ἀπὸ αὐτῶν· ἀμέσως θὰ ἀγάψῃ τὸν λύχνον, θὰ σαρώσῃ τὴν οἰκίαν θὰ τὴν ζητήσῃ παντοῦ, καὶ ἐπὶ τέλους, ὅταν θὰ τὴν εὕρῃ, θὰ φωνάξῃ εἰς τὰς φίλας καὶ τὰς γειτονίσσας· ἐλάτε, χαρῆτε μαζί μου, εὑρῆκα τὴν δραχμὴν ποὺ ἔχασα.

Μὲ δοσην χαρὰν δὲ ποιεῖται εὑρίσκει τὸ χαμένον πρόβατον καὶ ἡ πτωχὴ γυνὴ τὴν δραχμὴν ποὺ ἔχασε, μὲ τόσην χαρὰν δὲν θεότε βλέπει τὴν μετάνοιαν ἐνὸς ἀμαρτωλοῦ.

37. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου.

Μίαν φορὰν ἦτο εἰς βασιλεύς, δὲν ὅποιος ἥθελε νὰ πανηγυρίσῃ τοὺς γάμους τοῦ υἱοῦ του· ἀπέστειλε λοιπὸν τοὺς δούλους διὰ

νὰ καλέσουν τοὺς ὑπηκόους του εἰς τὴν γάμον· ἀλλ᾽ αὐτοὶ δὲν ἥθελαν νὰ ἔλθουν, καὶ ἐδικαιολογοῦντο μὲ διαφόρους προφάσεις· μερικοὶ μάλιστα ἐκακοποίησαν τοὺς δούλους καὶ τοὺς ἐφόνευσαν. Ὅταν δὲ βασιλεὺς ἔμαθε ταῦτα, ὠργίσθη πολὺ καὶ ἔστειλε στρατὸν νὰ φονεύσῃ τοὺς φονεῖς ἔχεινους καὶ νὰ καύσῃ τὴν πόλιν τῶν παρήγγειλε δὲ εἰς τοὺς δούλους του νὰ ὑπάρουν εἰς τὰς πλατείας καὶ νὰ καλέσουν διὰ τὸν γάμον ὅσους εὔρουν. Ἐξῆλθαν λοιπὸν οἱ δοῦλοι διὰ νὰ ἐκτελέσουν τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως καὶ ἐκάλεσαν ὅσους ηύραν.

Ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ γάμου καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς νὰ ἰδῃ τοὺς προσκεκλημένους, εἶδε μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ἕνα ὁ διποτος δὲν ἐφόρει ἔνδυμα κατάλληλον διὰ γάμον· τότε ἐστράφη πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε: πῶς εἰσῆλθες ἐδῶ, χωρὶς νὰ ἔχῃς ἔνδυμα γάμου; Αὐτὸς δὲ βαστυχῆς ἀπεστομώθη· διέταξε τότε ὁ βασιλεὺς νὰ τὸν φέρουν ἔξω καὶ νὰ τὸ φυλακίσουν.

Εἰς τὴν παραβολὴν αὐτήν βασιλεὺς εἶναι ὁ Θεός, γάμος εἶναι ὁ παράδεισος· οἱ δοῦλοι εἶναι οἱ προφῆται· οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἐκλήθησαν διὰ τὸν γάμον καὶ δὲν ἤρχοντο εἶναι οἱ Ἐβραῖοι, οἱ διποτοι ἐφάνησαν ἀνάξιοι διὰ τὸν παράδεισον καὶ ἐφόνευσαν τοὺς προφήτας. Τότε, ὅπως ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσεν εἰς γάμον ἀνθρώπους ἀπὸ τὰς ὁδούς, ὁ Θεός ἐκάλεσε διὰ τὸν παράδεισον ὅλους τοὺς ἀνθρώπους· ὅπως ὅμως διὰ νὰ ὑπάγῃ κανεὶς εἰς τὸν γάμον πρέπει νὰ ἔχῃ ἔνδυμα γάμου, τοιουτοτρόπως διὰ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὸν παράδεισον, πρέπει νὰ ἔχῃ ἀρετάς· διότι νὰ μὲν ὅλοι προσεκλήθησαν εἰς τὸν παράδεισον ἀλλ᾽ ὀλίγοι εἶναι οἱ ἐκλεκτοί, οἱ διποτοι ἀξίζουν νὰ εἰσέλθουν. Ὅσοι δὲ δὲν ἔχουν ἀρετάς ὅχι μόνον δὲν θὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν παράδεισον, ἀλλὰ θὰ τιμωρηθοῦν εἰς τὴν αἰωνίαν κόλασιν.

38. Ἡ παραβολὴ τοῦ πονηροῦ δούλου.

Μίαν φορὰν ἦλθεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ τὸν ἥρωτησε: Κύριε, πόσας φορὰς πρέπει νὰ συγχωρῷμέν τινα ἔὰν ἀμαρτήσῃ; ἔως ἔπτὰ φοράς; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησεν: Ὁχι μόνον ἔπτὰ φοράς, ἀλλ᾽ ἔβδομηντα φορὰς ἔπτά, δηλαδὴ πάντοτε.

Διεκ νὰ δειξη δὲ ὁ Σωτὴρ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ συγχωρῶμεν τὸν ἄλλον, δπως πάντοτε μᾶς συγχωρεῖ ὁ Θεός, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν: Μίαν φορὰν εἰς δοῦλος ἔχρεώστει εἰς τὸν βασιλέα μέγα χρηματικὸν ποσόν: 10.000 τάλαντα, καὶ δὲν εἶχε νὰ τὰ πληρώσῃ διέταξε λοιπὸν ἀ βασιλεὺς νὰ πωλήσουν αὐτόν, καὶ τὴν γυναικα καὶ τὰ τέκνα του, διὰ νὰ πληρωθῇ μέρος ἀπὸ τὸ χρέος. Τότε ὁ δοῦλος ἐγονάτισε καὶ παρεκάλει τὸν κύριόν του νὰ τὸν λυπηθῇ καὶ δέσχετο ὅτι θὰ προσπαθήσῃ ὀλίγον κατ’ ὀλίγον νὰ τοῦ πληρώσῃ ὅσα τοῦ ὀφείλει. ‘Ο βασιλεὺς τόν ἐλυπήθη καὶ διέταξε νὰ τὸν ἀφήσουν ἐλεύθερον, τοῦ ἔχάρισε δὲ τὸ χρέος.

‘Αλλὰ μόλις ὁ δοῦλος ἔκεινος ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ δωμάτιον τοῦ βασιλέως εὗρεν ἕνα σύνδουλόν του, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔχρεώστει ὀλίγα χρήματα: ἔκατὸν δραχμάς· τοῦ ἐξήτησε τότε ἀμέσως, μὲ μεγάλην ἐπιμονήν, νὰ τοῦ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως τὰς ἔκατὸν δραχμάς, ἀλλ’ ἔκεινος ὁ δυστυχῆς δὲν εἶχε καὶ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν παρεκάλει νὰ περιμένῃ ὀλίγον καιρόν, ἔως ὅτου δυνηθῇ νὰ ἔξοφλήσῃ τὸ χρέος του. ‘Αλλ’ οὐτος δὲν ἥθελε νὰ ἀκούσῃ τίποτε καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν φυλακήν. ‘Οταν ἔμως οἱ ἄλλοι δοῦλοι εἰδαν τὴν σκληρότητα τοῦ συναδέλφου των ὡργίσθησαν πολὺ καὶ ἥλθαν πρὸς τὸν βασιλέα διὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλουν τὸ συμβάν. Τότε ὁ βασιλεὺς ἔθύμωσε πολὺ καὶ ἐκάλεσε τὸν σκληρὸν δοῦλον καὶ εἶπε: Δοῦλε πονηρέ, ἔγῳ σοῦ ἔχάρισα δλον τὸ χρέος σου, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσες· δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ φανῆς ἐπιεικῆς εἰς τὸν σύνδουλόν σου, δπως ἔγῳ σὲ ἐλέησα; διέταξε δὲ νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὰς φυλακάς, ἔως ὅτου πληρώσῃ τὸ χρέος του.

Μὲ αὐτὴν τὴν παραβολὴν μᾶς διδάσκει ὁ Σωτὴρ ὅτι ἐὰν θέλωμεν νὰ μᾶς συγχωρῇ ὁ Θεός, πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ συγχωρῶμεν τοὺς ἄλλους, διότι ἐὰν εἴμεθα σκληροὶ πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ὁ Θεός εἶναι αὔστηρὸς πρὸς ἡμᾶς.

39. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος.

Μίαν φοράν, εἶπεν ὁ Σωτὴρ, εἰς ἀγθρωπος ὁ ὁποῖος εἶχε ἀμπελῶνα, ἐξῆλθεν, ἀμα ἐξημέρωσε, νὰ εὕρῃ ἐργάτας διὰ τὸν

ἀμπελῶνά του^ο συνεφώνησε δὲ μαζί των νὰ τοὺς πληρώσῃ μίαν δραχμὴν δι’ ὅλην τὴν ἡμέραν. Βραδύτερον ἦλθε πάλιν ἐπανελημμένως εἰς τὴν ἀγοράν, εἰς τὰς ἐννέα τὸ πρωΐ, τὴν μεσημβρίαν, εἰς τὰς τρεῖς καὶ τὰς πέντε τὸ ἀπόγευμα, καὶ εὗρισκεν ἔργατας, τοὺς ὄποιους ἔστελλε νὰ ἔργασθοῦν εἰς τὸν ἀμπελῶνά του^ο ἔλεγε δὲ εἰς αὐτοὺς ὅτι θὰ τοὺς ἀνταμείψῃ μὲ δ, τι εἶναι δίκαιον.

“Οταν ἔδραδυασεν, ἐφώναξεν ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τὸν ἐπιστάτην του καὶ τοῦ εἶπε: φώναξε τοὺς ἔργατας καὶ πλήρωσε εἰς αὐτοὺς τὸ ἡμερομίσθιον. ‘Ο ἐπιστάτης, συμφώνως πρὸς τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου του, ἐφώναξε πρῶτον αὐτοὺς που ἦλθαν τελευταῖοι καὶ τοὺς ἔδωκεν ἀπὸ μίαν δραχμῆν· ὅταν ἦλθεν ἡ σειρὰ αὐτῶν που ἔδούλευσαν ἀπὸ τὸ πρωΐ, ἐνόμισαν ὅτι θὰ ἐλάμβανον περισσότερα· ἔλαβαν δμως καὶ αὐτοὶ ἀπὸ μίαν δραχμῆν. Τότε ἥρχισαν νὰ παραπονοῦνται ἐναντίον τοῦ κυρίου καὶ ἔλεγαν: Αὐτὸς εἶναι ἀδικία· ἡμεῖς δουλεύομεν ὅλην τὴν ἡμέραν μὲ αὐτὴν τὴν ζέστην καὶ μᾶς δίδεις δ, τι ἔδωκες καὶ εἰς αὐτούς, οἱ δποῖοι ἔδούλευσαν μίαν ὥραν; ‘Ο κύριος δμως τοῦ ἀπήντησεν: ‘Ἐγὼ δὲν οᾶς ἀδικῶ διόλου· οᾶς δίδω δ, τι συνεφώνησα μαζί σας· τὶ οᾶς μέλει τὶ ἔδωκα εἰς αὐτούς; δὲν γῆπορῷ νὰ διαθέσω τὰ χρήματά μου δπως θέλω; δικαίωμά μου δὲν εἶναι νὰ δώσω καὶ εἰς αὐτούς δ, τι ἔδωκα εἰς οᾶς; διατί εἰσθε φθονεροί;

Μὲ αὐτὴν τὴν παραδολὴν ἡθέλησε νὰ διδάξῃ ὁ Σωτὴρ ὅτι πάντοτε εἶναι καιρὸς διὰ μετάνοιαν καὶ ὅτι καὶ τὴν τελευταίαν ὥραν τοῦ βίου του, ἐὰν μετανοήσῃ τὶς εἰλικρινῶς, θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν παράδεισον.

40. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

+

‘Ο Σωτὴρ, διὰ νὰ μᾶς δειξῃ ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα πάντοτε ἔτοιμοι, διότι δὲν γνωρίζομεν πότε θὰ γίνη ἡ μέλλουσα κρίσις, εἶπε τὴν ἔξης παραδολὴν:

Μίαν ἐσπέραν εἰς μίαν οἰκίαν που ἐπρόκειτο νὰ γίνη γάμος δέκα παρθένοις ἔλαβαν τὰς λυχνίας των καὶ περιέμεναν νὰ ὑποδεχθοῦν τὸν νυμφίον.^ο Απὸ τὰς δέκα αὐτὰς παρθένους αἱ πέντε ἦσαν

φρόνιμοι, αἱ δὲ πέντε μωραὶ. Αἱ πέντε φρόνιμοι ἡσαν προνοητεῖς καὶ καὶ ἔλαδαν μαζὶ τῶν ἔλαιον διὰ τὰς λυχνίας των, ἐνῷ αἱ μωραὶ δὲν ἔλαδαν. Ὁ νυμφίος δμως ἐδράδυνε νὰ ἔλθῃ καὶ, ἐπειδὴ δλαι ἐνύσταξαν, ἀπεκοιμήθησαν. Ἐνῷ ἔκοιμῶντο, κατὰ τὸ μεσονύκτιον, ἥκούσθη μία φωνή: Ἰδοὺ δ νυμφίος ἔρχεται, ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησίν του. Ἀμέσως ἐξήπνησαν δλαι αἱ παρθένοι καὶ ἥρχισαν νὰ ἑτοιμάζουν τὰς λυχνίας των. Ἀλλὰ τότε παρετήρησαν αἱ μωραὶ παρθένοι διὰ δὲν εἰχαν ἔλαιον διὰ τὰς ἀνάψουν καὶ ἔζητησαν ἀπὸ τὰς φρονίμους. Αὐταὶ δμως ἥρηνήθησαν νὰ δώσουν καὶ εἶπαν: Δὲν σᾶς δίδομεν, διότι, ἀν σᾶς δώσωμεν, δὲν θὰ φθάσῃ οὕτε εἰς ἡμᾶς οὕτε εἰς σᾶς· πηγαίνετε νὰ ἀγοράσετε ἔλαιον. Τότε ἐξήλθαν αἱ μωραὶ παρθένοι διὰ ν' ἀγοράσουν ἔλαιον, ἀλλ' εἰς τὸ μεταξὺ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν δ νυμφίος καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὅταν δλίγον ἀργότερα ἥλθαν καὶ αἱ μωραὶ παρθένοι, ἐκτύπησαν τὴν θύραν καὶ ἐφώναξαν: Κύριε, Κύριε, ἀνοιξέ μας. Ἀλλ' αὐτὸς ἀπήντησεν εἰς αὐτάς: Ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν σᾶς γνωρίζω.

Ως συμπέρασμα τῆς παραβολῆς ταύτης εἶπεν δ Σωτὴρ πρὸς τοὺς ἀκροατάς του: Προσέχετε νὰ εἰσθε πάντα ἑτοιμοί, διότι δὲν γνωρίζετε πότε θὰ ἔλθω νὰ κρίνω τὸν κόσμον.

41. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων.

Ο Ἰησοῦς εἶπε καὶ τὴν ἑξῆς παραβολήν:

Μίαν φορὰν εἰς ἄνθρωπος ἥθειε νὰ ταξιδεύσῃ ἐκάλεσε λοιπὸν τοὺς δούλους του καὶ εἰς τὸν ἔνα ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς τὸν ἄλλον δύο καὶ εἰς τὸν ἄλλον ἕν καὶ ἐφυγεν. Οἱ δύο πρῶτοι δοῦλοι εἰργάσθησαν μὲ τὰ χρήματα τοῦ κυρίου των καὶ εἰς δλίγον καιρὸν τὰ ἑδιπλασίασαν ἐκείνος δμως, δ ὅποιος ἔλαδεν ἐν τάλαντον, ἔσχαψεν εἰς τὴν γῆν καὶ τὸ ἔκρυψεν.

Αφοῦ παρῆλθεν ἀρχετός καιρός, ἐπανῆλθεν δ κύριος καὶ ἐκάλεσε τοὺς δούλους νὰ τοῦ δώσουν λογαριασμόν. Πρῶτος παρουσιάσθη δ δοῦλος, ποὺ εἶχε λάβει τὰ πέντε τάλαντα καὶ εἶπε: Κύριε, μοῦ εἴχεις δώσει πέντε τάλαντα, ἐγὼ μὲ τὴν ἐργασίαν μου Δ. Σ. ΜΜΑΔΔΑΝΟΥ. Ιερὰ Ἰστορία τῆς Κ. Διαθήκης διὰ τὰ 'Ελλην. σχολεῖα. "Εκδ. Ζ'. 6—2—25.

έκέρδισα ἄλλα πέντε καὶ ἵδεν αὐτά. Ὁ κύριός του τότε τοῦ ἀπίγνητος: Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, διαχειρίσθης καλὰ τὰ ὀλίγα χρήματα, τώρα θὰ σου δώσω πολλά· ἔλα νὰ χαρῆς μαζὲ μου. Τὰ αὐτὰ συνέβησαν καὶ μὲ τὸν δοῦλον που ἔλαβε τὰ δύο τάλαντα, ὁ δποῖος μὲ τὴν ἐργασίαν του τὰ ἔδιπλασίασεν.

Τέλος παρουσιάσθη ὁ δοῦλος, ὁ δποῖος εἶχε λάβει ἐν τάλαντον, καὶ λέγει πρὸς τὸν κύριόν του: Κύριε, σὲ ἐγνώριζα ὡς σκληρόν ἀνθρώπον καὶ ἐφοδήθην μὴ χάσω τὸ τάλαντον· καὶ διὸ αὐτὸ τὸ ἔκρυψα εἰς τὴν γῆν, διὰ νὰ ἥμπορω νὰ σου τὸ δώσω, δταν ἐπιστρέψῃς, νά, λάβε το. Τότε ἐθύμωσεν ὁ κύριος καὶ τοῦ εἶπε: δοῦλε πονηρὲ καὶ ὀχνηρέ, ἀφοῦ μὲ ἐνόμιζες σκληρὸν ἀνθρώπον, ἐπρεπε νὰ κατέθετες τὸ τάλαντον εἰς κανένα τραπεζίτην διὰ νὰ μὴ ἔχανα τούλαχιστον τὸν τόκον· εἰσαι ἀνάξιος νά ἔχῃς τάλαντον· δός το ὁπίσω καὶ θὰ τὸ δώσω εἰς ἑκεῖνον που ἔχει δέκα τάλαντα· διότι εἰς ἑκεῖνον, ὁ δποῖος ἔχει, θὰ δοθοῦν καὶ ἄλλα, ἐνῷ ἀπὸ ἑκεῖνον, ὁ δποῖος δὲν ἐργάζεται, θὰ ἀφαιρεθοῦν καὶ δσα τοῦ ἔχουν δοθῇ. Διέταξε δὲ νὰ φίψουν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακήν.

Μὲ τὴν παραδοσὴν ταύτην ἥθελησε νὰ διδάξῃ ὁ Σωτὴρ ὅτι πᾶς ἀνθρώπος πρέπει νὰ ἀναπτύνσῃ καὶ νὰ καλλιεργῇ τὰ τάλαντα, δηλαδὴ τὰ φυσικὰ χαρίσματα που του δίδει ὁ Θεός, διότι, ἐὰν τὰ παραμελῇ, θὰ τὰ χάσῃ καὶ θὰ τιμωρηθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν.

42. Ἡ εἰκὼν τῆς μελλούσης κρίσεως.

*
Ο Σωτὴρ ἔδωκε τὴν ἔξης εἰκόνα πῶς θὰ γίνη ἡ μέλλουσα κρίσις.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μελλούσης κρίσεως θὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς μὲ 8λην του τὴν δόξαν, συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους του, καὶ θὰ συναθρόσισθοῦν ἐνώπιόν του ὅλοι οἱ ἀνθρώποι, θὰ χωρίσῃ δὲ τοὺς καλοὺς ἀπὸ τοὺς κακούς, δπως χωρίζει ὁ ποιμὴν τὰ πρόσωπα ἀπὸ τὰ ἐρίφια, καὶ θὰ θέσῃ τοὺς μὲν καλοὺς εἰς τὰ δεξιά του, τοὺς δὲ κακοὺς πρὸς τὰ ἀριστερά του. Κατόπιν θὰ στραφῇ πρὸς τοὺς καλοὺς καὶ θὰ τοὺς εἰπῇ: Ἐλατε σεῖς, οἱ δποῖοι εἰσθε εὐ-

λογγιμένοι ἀπὸ τὸν πατέρα μου νὰ εἰσέλθετε εἰς τὸν παράδεισον· θεότι ἐπείνασα καὶ μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασα καὶ μοῦ ἐδώσατε νὰ πίω, ἥμουν ἕένος καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε, ἥμουν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ μὲ ἐπεσκέφθητε. Τότε θὰ τοῦ εἴπουν οἱ δίκαιοι: Κύριε, πότε σὲ εἰδαμεν νὰ πεινᾶς καὶ σοῦ ἐδώσαμεν νὰ φάγῃς, ἢ νὰ διψᾶς καὶ σοῦ ἐδώσαμεν νὰ πιῇς; πότε σὲ εἰδαμεν ἔένον καὶ σὲ ἐφιλοξενήσαμεν ἢ γυμνὸν καὶ σὲ ἐνεδύσαμεν; πότε σὲ εἰδαμεν ἀσθενῆ ἢ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ σὲ ἐπεσκέφθημεν; Καὶ θὰ τοὺς ἀπαντήσῃ ὁ Σωτήρ: Ἀληθῶς σᾶς λέγω, τὸ καλὸν ποὺ ἔκαματε εἰς τὸν πλέον ἀσήμαντον ἄνθρωπον εἶναι τὸ ἕδιον ὡς νὰ τὸ ἔκαματε εἰς ἐμέ.

Τοτερον θὰ στραφῇ πρὸς τοὺς κακοὺς καὶ θὰ τοὺς εἴπῃ: Πηγαίνετε μακράν μου, σεῖς οἱ κατηραμένοι εἰς τὴν κόλασιν· διότι ἐπείνασα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ πίω, ἥμουν ἕένος καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε, ἀσθενῆς καὶ δὲν μὲ ἐπεριποιήθητε, εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν μὲ ἐπεσκέφθητε. Τότε αὐτοῖς, μὲ ἀπορίαν των, θὰ εἴποιν: Κύριε, πότε σὲ εἰδαμεν νὰ πεινᾶς ἢ νὰ διψᾶς, ἔένον, γυμνόν, ἀσθενῆ ἢ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν σὲ ἐπεριποιήθημεν; Καὶ θὰ τοὺς ἀπαντήσῃ ὁ Σωτήρ; Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅταν ἐφέρεσθε σκληροὶ καὶ τὸν πλέον ἀσήμαντον ἄνθρωπον, ἦτο τὸ ἕδιον ὃς ἔὰν εἰσθε σκληροὶ πρὸς ἐμέ.

Καὶ οἱ μὲν καλοὶ θὰ ὑπάγουν εἰς τὸν παράδεισον, οἱ δὲ κακοὶ εἰς τὴν κόλασιν, ὅπου θὰ μείνουν αἰωνίως.

Μὲ αὐτοὺς τοὺς λόγους του ὁ Σωτήρ θέλει νὰ μᾶς διδάξῃ ὅτι ἔκαστος ἄνθρωπος θὰ κριθῇ σύμφωνα μὲ τὴν διαγωγὴν του πρὸς τὸν πλησίον.

43. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ τελώνης Ζακχαῖος

Οταν ὁ Ἰησοῦς ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ μίαν φορὰν εἰς τὴν Ἱεριχώ, οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, μόλις τὸ ἔμαθαν, ἐξῆλθαν εἰς τὰς ὁδοὺς διὰ νὰ ὑποδεχθοῦν καὶ νὰ ἰδοῦν ἐκεῖνον, διὰ τὸν ὅποιον εἶχαν τόσα ἀκούσει. Μεταξὺ τῶν ἀλλων ἐξῆλθε καὶ εἰς πλούσιος ἀρχιτελώνης, ὁ Ζακχαῖος· ἐπειδὴ διμώς ἦτο πολὺ κοντὸς καὶ

πολὺς κόσμος ενρίσκετο εἰς τὸν δρόμον, ἀνέβη εἰς μίαν συκομορέαν διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἴδῃ καὶ αὐτὸς τὸν Σωτῆρα.

‘Ο Ἰησοῦς, δταν διηλθεν ἀπὸ ἔχετ καὶ εἶδε τὸν Ζακχαῖον ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον, τοῦ εἶπε : Ζακχαῖε, ἔλα ἀμέσως κάτω· διότι σήμερον θὰ μείνω εἰς τὴν οἰκίαν σου. Αὐτὸς κατέβη εύθυνος

“Ο Ζακχαῖος.

ἀπὸ τὸ δένδρον καὶ μὲ μεγάλην του χαρὰν ὑπεδέχθη τὸν Σωτῆρα εἰς τὴν οἰκίαν του. Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἔμως παρεπογόντο καὶ ἔλεγαν : Διατέ δ’ Ἰησοῦς ἐπῆγε νὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. ‘Ο Ζακχαῖος τότε, δ’ ὅποιος ἤκουσεν αὐτὰ τὰ παράπονα τῶν συμπολιτῶν του, συνησθάνθη τὴν ἀμαρτίαν του, μετενόησεν ἀπὸ καρδίας καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σωτῆρα : Κύριε, δίδω τὸ ἕμισυ τῆς περιουσίας μου εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐὰν ἐσυκοφάντησα κανένα εἴμαι πρόθυμος νὰ τοῦ δώσω μεγάλην ἀποζημίωσιν.

‘Ο Ἰησοῦς τοῦ εἶπε τότε : Σήμερον ἐσώθης καὶ χαίρω πολὺ, διότι δι’ αὐτὸ δῆλα εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ σώσω τοὺς ἀμαρτωλούς.

Ο Ιησοῦς εὐλογεί τα παιδιά,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

44. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ πτωχὴ χήρα

Μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς ἐκάθητο εἰς τὸν ναὸν καὶ ἔδλεπε ἐκείνους, οἵ διότοι ἔρριπταν νομίσματα εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον. Πολλοὶ πλούσιοι διήρχοντο καὶ προσέφεραν πολλὰ χρήματα· ἐπέρασε καὶ μία πτωχὴ χήρα, ἡ διόπτια ἔρριψε δύο λεπτά. Τότε εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς του: Ἐληθῶς σᾶς λέγω ὅτι ἡ πτωχὴ αὕτη χήρα ἔρριψε περισσότερα ἀπὸ ὅλους· διότι πλούσιοι προσέφεραν ἀπὸ τὰ περισσεύματά των, ἐνῷ ἡ πτωχὴ φύτὴ γυνὴ ἐστερήθη δύο λεπτά, μὲν τὰ διόπτια ἡδύνατο νὰ ἀγοράσῃ κάτι χρήσιμον διὲ ἔκυτήν.

45. Ὁ Ἰησοῦς καὶ τὰ παιδία.

“Ο Ἰησοῦς Ἰσθάνετο μεγάλην συμπάθειαν πρὸς τὰ ἀθῷα παιδία. Ὅταν μίαν ἡμέραν μερικοὶ γονεῖς ἔφεραν πρὸς αὐτὸν τὰ παιδία των διὰ νὰ τὰ εὐλογήσῃ, οἱ μαθηταὶ του τοὺς ἐπέπληξαν καὶ ἡθέλησαν νὰ τὰ ἀπομακρύνουν. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς: Ἀφήσατε τὰ παιδία καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε νὰ ἔλθουν πλησίον μου· διότι εἰς αὐτὰ ἀνήκει ὁ παράδεισος· ἔθεσε δὲ τὰς χειράς του εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν παιδίων καὶ τὰ ηὐλόγησε.

“Ἄλλοτε πάλιν ἦρώτησαν τὸν Ἰησοῦν οἱ μαθηταὶ του ποῖος εἶναι ὁ μεγαλύτερος εἰς τὸν παράδεισον· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπῆγνησεν: Αὐτὸς εἶναι ὁ μεγαλύτερος εἰς τὸν παράδεισον, ὁ διόπτος εἶναι ταπεινὸς καὶ ἀθῷος, ὡς παιδίον· ἐὰν δὲν γίνετε ταπεινοὶ καὶ ἀθῷοι, ὡς τὰ παιδία, δὲν θὰ εἰσέλθετε εἰς τὸν παράδεισον.

46. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ πατρίς.

“Αν καὶ ὁ Χριστὸς μᾶς διδάσκῃ ὅτι πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἐπειδὴ εἶναι τέχνα του Θεοῦ, μᾶς διδάσκει δικαίως

ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν ιδιαιτέραν ἀγάπην καὶ ιδιαιτερον ἐνδιαιφέ-
ρον διὰ τοὺς δμοεθνεῖς μας καὶ τὴν κοινὴν πατρίδα μας. Αὗτὸς
λέγει ὅτι ἐστάλη διὰ νὰ σώσῃ τοὺς δμοεθνεῖς του τοὺς Ἰσραη-
λίτας τὰ θαύματά του πρὸς αὐτοὺς ἀπευθύνονται, εἰς τοὺς μαθη-
τάς του συνιστῷ νὰ κηρύξουν πρῶτον πρὸς τὸν Ισραηλίτειχὸν
λαόν λυπεῖται διότι βλέπει τὴν διαφθορὰν τοῦ λαοῦ του καὶ μὲ
πόνον μεγάλον βλέπει τὴν κακίαν τῆς Ἱερουσαλήμ, τῆς ὁποίας
προβλέπει τὸ οἰκτρὸν τέλος. Ἰδιαιτέρως δὲ ἡμεῖς οἱ Ἑλληνες
διδασκόμεθα ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν νὰ ἀγαπῶμεν τὴν ἔνδοξον πατρίδα
μας καὶ νὰ θεωρῶμεν τιμὴν καὶ δόξαν μας ὅτι εἰμεθα Ἑλληνες,
ἀφοῦ αὐτὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐθεώρησε δόξαν του, ὅταν ἔμαθεν
ὅτι Ἑλληνες εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἔζητον νά τὸν ίδουν τότε
εἶπεν ὅτι ἥλθεν ἡ ὥρα διὰ νὰ δοξασθῇ.

Ε'. ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

47. Ἡ ψριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ο Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἀνέστησε τὸν Λάζαρον εἰς τὴν Βηθανίαν,
γῆθέλησε νὰ ἔλθῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἑορτάσῃ τὸ Πάσχα. Καθ'
ὅδόν, ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ χωρίον Βηθφαγῆ, πλησίον εἰς τὸ ὅρος
τῶν Ἐλαιῶν, ἔφωναξε δύο μαθητάς του καὶ τοὺς εἶπε: πηγαίνετε
εἰς τὴν ἀπέναντι κώμην καὶ φέρετε μου μίαν ὅνον, τὴν ὁποίαν
θὰ εὑρητε δεμένην, καὶ τὸν πῶλόν της (τὸ μικρόν της)· ἐὰν δὲ
κανεὶς ζητήσῃ νὰ σᾶς ἐμποδίσῃ, νὰ τοῦ εἰπῆτε ὅτι ἐγὼ τὰ χρε-
ῖζομαι, καὶ θὰ σᾶς ἀφήσῃ. Οἱ μαθηταὶ ἔπραξαν ὅπως τοὺς εἶπεν
ὁ Σωτήρ, καὶ ἔφεραν τὴν ὅνον μὲ τὸν πῶλόν της· ἀφοῦ δὲ ἔθεσαν

τὰ ἐνδύματά των εἰς τὸν πῶλον, ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς αὐτὸν δὲ Ἰησοῦς, καὶ τοιουτοτρόπως εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Τὰ παιδία υποδέχονται τὸν Σωτῆρα εἰς τὸ ιερόν.

Ο λαὸς τῶν Ἱεροσολύμων, δὲ ὁποῖος εἶχε μάθει τὰ θαύματα τοῦ Σωτῆρος καὶ μάλιστα ὅτι ἀνέστησε τὸν Δάζαρον, ἐξῆλθεν εἰς τὰς ὁδούς νὰ τὸν υποδεχθῇ, πρὸς τιμήν του δὲ ἔστρωσαν οἱ ἄνθρωποι τὰς ὁδούς, ἀπὸ τὰς ὁποίας θὰ διήρχετο, μὲ τὰ ἐνδύματά

των καὶ μὲ κλάδους δένδρων ἀλλοι δὲ ἐκράτουν εἰς τὰς χειράς των βαῖα, δηλ. κλάδους φοινίκων, διὰ νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν ὡσὰν νικητήν, ἐπειδὴ μὲ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου εἶχε νικῆσει τὸν θάνατον. "Οταν ἐφάνη ὁ Σωτήρ, ἤρχισεν ὁ λαός νὰ τὸν ἀνυμνῇ καὶ νὰ φύλλῃ: «'Ωσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ· εὐλογημένος ὁ ἑρχόμενος ἐν δόματι Κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις». (Δηλαδή: 'Ω Θεέ, σῶσε τὸν ἀπόγονον τοῦ Δαβὶδ, ἃς εἶναι εὐλογημένος αὐτός, ὁ ὅποιος ἔρχεται κατ' ἔντολὴν τοῦ Θεοῦ· σῶσε αὐτόν, σύ, ὁ Θεέ, ὁ ὅποιος κατοικεῖ εἰς τοὺς οὐρανούς').

"Ολόκληρος ἡ πόλις ἔγινεν ἀνάστατος μὲ τὴν ὑποδοχὴν αὐτὴν τοῦ Σωτῆρος· δλίγοι δὲ ποὺ δὲν ἔγνωριζαν τὶ συνέδκινε καὶ ἔξήτουν νὰ μάθουν, ἐλάμβαναν τὴν ἀπάντησιν ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ὁ προφήτης ἀπὸ τὴν Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας.

"Ο Ἰησοῦς διηγούνθη εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος καὶ ἐκεὶ τὸν ὑπεδέχθησαν παιδιά, τὰ ὅποια ἔφαλλαν: «'Ωσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ». Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς ἥγανάκτησαν δι' αὐτὸ καὶ τοῦ ἔλεγαν: «ἄκοντεις τὶ λέγουν αὐτὰ τὰ παιδία;», δὲ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησε, «πῶς; δὲν ἀνεγνώσατε εἰς τὰς Γραφὰς ὅτι θὰ μὲ ὄμνήσουν τὰ παιδία;» · Ο Σωτήρ κατόπιν ἔφυγε ἀπὸ τὰς Ιεροσόλυμα καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πλησίον κώμην Βηθανίαν, δπου διεγυκτέρευσεν.

Τὴν μνήμην τῆς θριαμβευτικῆς εἰσόδου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰς Ιεροσόλυμα πανηγυρίζει ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων, μίαν Κυριακὴν πρὶν ἀπὸ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα. Αὐτὴν τὴν ήμέραν διανέμονται βαῖα εἰς τοὺς πιεστούς.

48. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Φαρισαῖοι.

Οἱ Φαρισαῖοι ήσαν ὑποχρειταῖ, οἱ ὅποιοι προσεποιοῦντο τοὺς εὔσεβες, ἐνῷ ήσαν ἀσεβέστατοι· ὕμιλουν διαρκῶς διὰ τὴν γήικήν καὶ ἔμως ἔκαμναν κακάς πράξεις· ἐτήρουν δλας τὰς ἔξωτερικὰς διατάξεις τῆς λατρείας, ἀλλὰ παρημέλουν τὰ καθήκοντα πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον.

Διὰ τοῦτο ὁ Σωτήρ, ὁ ὅποιος ἀπεστρέφετο τὴν ὑποκρισίαν,

κατηγόρει σφοδρότατα τοὺς Φαρισαίους. Εἶπε δὲ πρὸς τὸν λαὸν τὰ ἔξῆς δι' αὐτούς : 'Αλλοίμονον ! ἐνῷ πρὶν ὁ Μωϋσῆς ἥτο διεδάσκαλος τοῦ λαοῦ, σήμερον σᾶς διεδάσκουν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι· αὐτοὶ λέγουν μὲν ὡραίους λόγους, ἀλλ' αἱ πράξεις τῶν εἰναι κακαῖ· δι' αὐτὸν πράττετε μὲν ὅσα λέγουν, μὴ πράττετε δμως ὅσα πράττουν. Καὶ ἀν ποτὲ πράξουν τίποτε καλόν, τὸ πράττουν μόνον διὰ νὰ φανοῦν καὶ νὰ ἐπαινεθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, διότι εἰναι φιλόδοξοι καὶ ὑπερήφανοι.' Αλλοίμονόν σας, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· ὅχι μόνον σεῖς δὲν θὰ δυνηθῆτε νὰ εἰσέλθετε εἰς τὸν παράδεισον, ἀλλ' ἐμποδίζετε καὶ τοὺς μαθητάς σας νὰ εἰσέλθουν. 'Αλλοίμονόν σας ποὺ δολερεύεσθε τὰς χήρας καὶ τοὺς ἀπροστατεύτους ἀνθρώπους. Σεῖς εἰσθε ὅδηγοι τυφλῶν, οἱ δποῖοι διελίζετε τὸν κώνωπα καὶ καταπίνετε τὴν κάμηλον (δηλαδὴ φροντίζετε διὰ τὰ μικρὰ πράγματα καὶ ἀδιαφορεῖται διὰ τὰ μεγάλα). 'Αλλοίμονόν σας, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, οἱ δποῖοι φροντίζετε νὰ φαίνεσθε μόνον καλοί, ἀδιαφορεῖτε δὲ ἀν εἰσθε ἀληθῶς ἐνάρετοι· δμοιάζετε μὲ τάφους, οἱ δποῖοι ἑξωτερικῶς εἰναι στολισμένοι, ἐσωτερικῶς δὲ εἰναι πλήρεις ἀπὸ ἀκαθαρσίαν. Σεῖς εἰσθε ἐκεῖνοι, οἱ δποῖοι φονεύετε τοὺς προφήτας, ἀλλὰ τέλος θὰ τιμωρηθῆτε. 'Η γενεά σας θὰ πληρώσῃ δλας τὰς ἀμαρτίας τῶν προγόνων μας.

Τότε δὲ ἐστράφη πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ εἶπε μὲ πόνον : 'Ιερουσαλήμ, 'Ιερουσαλήμ, σὺ ποὺ φονεύεις καὶ λιθοβολεῖς τοὺς προφήτας τοὺς δποῖους σου στέλλει ὁ Θεός, πόσας φορὰς ἥθελησα νὰ ἐνώσω τὰ τέκνα σου, δπως ἡ δρνις προστατεύει τὰ μικρά της κάτω ἀπὸ τὰς πτέρυγάς της, ἀλλ' δμως δὲν ἥθελησαν ; Δι' αὐτὸν ἐντὸς δλίγου θὰ ἐρημωθῇ αὐτὸς ὁ τόπος !

+ 49. Τὸ ἀνώτατον συνέδριον καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα.

Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐψήγουν τὸν Ἰησοῦν, ἐπειδὴ ἔθλεπαν τὰ θαύματά του καὶ ὠργίζοντο,

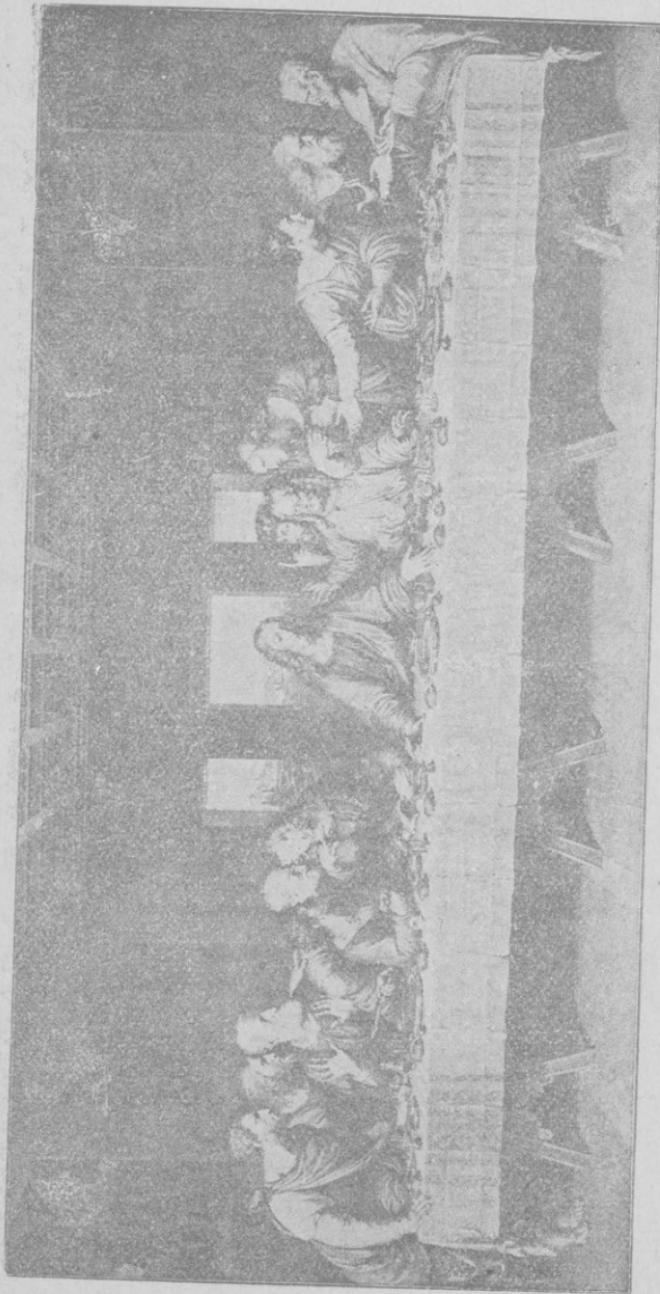
ἐπειδὴ οὗτος ἔλεγχε τὴν ὑποκρισίαν καὶ τὰς ἀμαρτίας των, διὰ τοῦτο ἐξῆγτουν εὐκαιρίαν νὰ τὸν θανατώσουν. Συνηθροίσθησαν λοιπὸν ὅλοι αὐτοί, οἱ ὄποιοι ἀπετέλουν τὸ ἀνώτατον συνέδριον τῶν Ἐβραίων, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα καὶ ἀπεφάσισαν νὰ συλλάβουν τὸν Ἰησοῦν μὲ δόλον καὶ νὰ τὸν φονεύσουν, ἀφοῦ δμως παρέλθῃ ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, διὰ νὰ μὴ ἐγερθῇ θύρυδος μεταξὺ τοῦ λαοῦ. ὁ ὄποιος ἦγάπα καὶ ἐτίμα αὐτόν.

Τότε ἦλθε πρὸς αὐτοὺς εἰς ἐκ τῶν δώδεκα μαθητῶν, ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης καὶ εἶπε: Τί μου δίδετε διὰ νὰ σᾶς τὸν παράδοσιν; Οὗτοι δὲ τοῦ ὑπερσχέθησαν τριάκοντα ἀργυρᾶ νομίσματα.

Ἄπὸ τότε ἐξῆγτει ὁ Ἰούδας εὐκαιρίαν νὰ παραδώῃ τὸν Ἰησοῦν εἰς μέρος ἀπόκεντρον, διὰ νὰ μὴ τοῦ φέρουν ἀντίστασιν αἱ ὄπαδοι του.

— 50. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος

“Οταν ἔφθασεν ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἡμέρᾳ Πέμπτη τῆς ἑδομάδος κατὰ τὴν ὄποιαν οἱ Ἐβραῖοι ἔτρωγαν τὸν ἀμνὸν τοῦ Πάσχα, εἶπαν οἱ μαθηταὶ εἰς τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὄποιος εὑρίσκετο εἰς τὴν Βηθαγίαν: Ποῦ θέλεις νὰ φάγωμεν τὸν ἀμνόν; Τότε εἶπεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην: Θὰ ὑπάγετε εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ θὰ εὕρετε καθ' ὅδὸν ἀνθρωπον, ὁ ὄποιος θὰ βαστάζῃ μίαν ὑδρίαν πλήρη μὲ δωρό, ἀκολουθήσατέ τον, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς τὴν ὄποιαν θά εἰσέλθῃ, εἰσέλθετε καὶ σεῖς καὶ εἴπατε εἰς τὸν οἰκοδεσπότην δις θέλω νὰ σᾶς ὅρισῃ τὸ μέρος διου θὰ φάγωμεν τὸν ἀμνὸν τοῦ Πάσχα, αὐτὸς δὲ θὰ σᾶς δεῖξῃ μίαν μεγάλην αἴθουσαν, ἐκεῖ ἐτοιμάσατε τὸν δεῖπνον. Οἱ μαθηταὶ ἦλθαν καὶ ηὔραν ὅλα, δπως εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἤτοι μάσαν τὸν δεῖπνον. Τὴν ἑσπέραν, ὅταν ἔφθασεν ἡ ὥρα τοῦ δεῖπνου, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπό τὴν Βηθαγίαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν τράπεζαν μὲ τοὺς δώδεκα μαθητάς του. Τότε εἶπεν εἰς αὐτούς: Εἰχα μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ φάγω μαζὶ σας τὸν ἀμνὸν τοῦ Πάσχα, πρὶν ἀποθάνω. Κατόπιν ὁ Ἰησοῦς διὰ

Ο μυστικός δεῖπνος.

νὰ δώσῃ εἰς τοὺς μαθητάς του παράδειγμα τῆς ταπεινοφροσύνης, τὴν δποίαν ἐθεώρει ὡς τὴν μεγίστην ἀρετήν, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν τράπεζαν καὶ ἔνιψε τοὺς πόδας των.

“Γιστερον δὲ Ἰησοῦς ἐταράχθη πολὺ καὶ εἶπεν : Ἐληθῶς σᾶς λέγω ἐτις εἰς ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ προδώσῃ. Οἱ μαθηταὶ ἔκπληκτοι καὶ λυπημένοι ἐβλέποντο ἀναμεταξύ των καὶ δὲν ἔννόσουν διὰ ποῖον ἔλεγεν αὐτὰ δὲ Ἰησοῦς καὶ δλοι τὸν ἥρωταν : Μήπως εἴμαι ἔγω; Τότε δὲ Ἰωάννης, δὲ γαπημένος μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, δὲ ποῖος ἐκάθητο πλησίον τοῦ διδασκάλου, ἔσκυψε καὶ τὸν ἥρωτησε κρυφῶς ποῖος εἶναι δὲ προδότης δὲ εἶπεν : Ἐκεῖνος εἶναι εἰς τὸν δποίον ἔγω θὰ δώσω τεμάχιον ἄρτου βουτημένον εἰς τὸν ζωμόν. Ἐδωκε δὲ εἰς τὸν Ἰούδαν καὶ τοῦ εἶπεν : Ο, τι θέλεις νὰ κάμης, κάμε το ταχέως. Ο Ἰούδας ἐξῆλθεν ἀμέσως· ήτο δὲ νῦν.

Τότε δὲ Ἰησοῦς ἔλαβεν ἄρτον, τὸν ηὐλόγησε, τὸν ἔκοψεν εἰς τεμάχια καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ φάγουν, λέγων : Λάβετε, φάγετε, τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμά μου. Ὅστερον ἔλαβε τὸ ποτήριον καὶ, ἀφοῦ ηὔχαριστησε τὸν Θεόν, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς καὶ εἶπε : Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες τοῦτο ἐστὶ τὸ αἷμά μου. Συνέστησε δὲ νὰ κάμνουν τοῦτο πάντοτε εἰς ἀνάμνησίν του. Τοιουτότρόπως ὁ Σωτὴρ ὅρμος μίαν νύκτα πρὸ τοῦ θανάτου του τὸ ιερὸν μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας.

51. Τελευταῖαι διδασκαλίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς μαθητάς του.

Αφοῦ δὲ Σωτὴρ παρέδωκεν εἰς τοὺς μαθητάς του τὸ ιερὸν μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας ἥρχισε νὰ διδάσκῃ αὐτοὺς μὲ θείαν εὐγλωττίαν.

Εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὅτι διλίγον χρόνον ἀκόμη θὰ εἶναι πλησίον των καὶ τοὺς συνέστησε νὰ ἀγαπῶνται μεταξύ των, δπως αὐτὸς τοὺς ἀγαπᾷ· ή ἀγάπη θὰ εἶναι τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τῶν μαθητῶν του. Συνεβούλευσεν αὐτοὺς νὰ μὴ ταράσσωνται καὶ νὰ μὴ λυποῦνται διότι δὲν θὰ τοὺς ἀφήσῃ ἀπροστατεύτους, ἀλλὰ θὰ παρακαλέσῃ τὸν οὐράνιον πατέρα νὰ τοὺς στείλῃ τὸ ἄγιον Πνεῦμα,

τὸ ὄποιον θὰ ἐδηγῇσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν ἀλήθειαν. Προεφήτευσεν δὲ
θὰ ὑποστοῦν μαρτύρια, διότι εἰναι μαθηταὶ του, ἀλλὰ νὰ μὴ
χάσουν τὸ θάρρος των, διότι Αὐτὸς θὰ νικήσῃ τὸ κακὸν καὶ θὰ
θριαμβεύσουν.

Τέλος δὲ ὅψισε τοὺς ὁφθαλμούς του πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ
παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ διαφυλάξῃ τοὺς μαθητάς του ἀγίους καὶ
ἥνωμένους μεταξύ των μὲ ἀγάπην, ζπως αὐτὸς ὁ Σωτὴρ εἶναι
ἥνωμένος μὲ τὸν οὐράνιον πατέρα του.

52. Ἡ σύλληψις τοῦ Ἰησοῦ.

* * *
Ἄφοις ὁ Ἰησοῦς ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητάς του τὰς τελευταῖς
ὅδηγίας, γῆγέρθη κατὰ τὸ μεζονύτιον τῆς Πέμπτης ἀπὸ τὴν
τράπεζαν διὰ νὰ ἔλθῃ μὲ τοὺς μαθητάς του εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ
ὄρους τῶν ἐλαιῶν εἰς ἔνα ἀγρόν, ὃ ὅποιος ὡνομάζετο Γεθσημανῆ,
ὅπου ὑπῆρχε κῆπος. Καθ' ὅδὸν προεῖπεν εἰς τοὺς μαθητάς του
ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα θὰ δοκιμασθῇ νὶ πίστις των. Ὁ Πέτρος
τότε διειδεῖται τοῦτον αὐτὸς θὰ μείνῃ ἀκλόνητος εἰς
τὴν πίστιν του, ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπήντησεν: Ἀληθῶς σοῦ
λέγω, πρὶν φωνᾶξῃ ὁ ἀλέκτωρ θὰ μὲ ἀπαρνηθῆται τρεῖς φοράς. Ὁ
Πέτρος διμώς τὸν διειδεῖται τοῦτον διειδεῖται καὶ ἀν πρέπη νὰ ἀποθάνῃ,
δὲν θὰ τὸν ἀρνηθῇ. Τὰ ἵδια ἔλεγαν καὶ οἱ ἄλλοι μαθηταί.

Τέλος ἔφθασαν εἰς Γεθσημανῆ. Ἐκεῖ, ἀφοῦ ὁ Σωτὴρ ἀφῆκεν
εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ κήπου τοὺς ἄλλους ἀποστόλους, ἔλαβε μαζὶ¹
του τοὺς τρεῖς προσφιλεστέρους μαθητάς του, τὸν Πέτρον, τὸν
Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ ἤρχισε νὰ λυπηται καὶ νὰ ταράσ-
σεται, διότι ἔδειπε τὴν ἀχαριστίαν καὶ τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώ-
πων. Τότε εἶπε πρὸς τοὺς τρεῖς μαθητάς του: Ἡ ψυχὴ μου
εἶναι παρὰ πολὺ λυπημένη μείνατε μαζὶ μου. Ἀφῆκε δὲ αὐτοὺς
καὶ, ἀφοῦ ἀπειμακρύνθη ὀλίγον, ἐπεσε κατὰ γῆς πρηηὴς καὶ ἤρ-
χισε νὰ προσεύχεται καὶ νὰ λέγῃ: Πάτερ μου, ἀν εἶναι δυνατόν,
ἄς ἀποφύγω τὸ μαρτύριον ἀλλ' ἄς μὴ γίνῃ, ὡς θέλω ἐγώ, ἀλλ'
ζπως θέλεις σύ. Μόλις εἶπε ταῦτα, ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς μαθητάς
του, ἀλλὰ τοὺς εὗρε νὰ κοιμῶνται καὶ τοὺς ἐπέπληξε, διότι δὲν
γῆδυνήθησαν ὀλίγην ὥραν ν' ἀγρυπνῆσουν μαζὶ του μετ' ὀλίγον

γῆλθε καὶ δευτέραν φοράν νὰ προσευχηθῇ καὶ, δταν ἐπέστρεψε. τοὺς εὗρε πάλιν νὰ κοιμῶνται καὶ ἐπανέλαβεν εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους λόγους. Ἡλθε δὲ καὶ τὴν τρίτην φορὰν νὰ προσευχηθῇ, δταν δὲ ἐπέστρεψε καὶ εἰδὲ τοὺς μαθητάς του νὰ κοιμῶνται εἰπεν εἰς αὐτούς : Ἀφοῦ θέλετε νὰ κοιμᾶσθε, κοιμᾶσθε' ἵδου ὅμως ἔφθασεν ἡ ὥρα, δτε θὰ παραδοθῶ εἰς χειρας ἀμαρτωλῶν. Σηκωθῆτε, ἔφθασεν δ προδότης.

Ἐνῷ δὲ ἔλεγε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐπλησίασεν ὁ Ἰούδας, συνοδευόμενος ἀπὸ ὄχλον πολὺν μὲ λυχνίας, μαχαίρας καὶ ἔύλα. Ὁ Ἰησοῦς τότε λέγει πρὸς αὐτούς : Ποῖον ζητεῖτε ; Ἐκεῖνος ἀπήγνησαν· Τὸν Ἰησοῦν τὸν ἐκ Ναζαρέτ. Ὁ Ἰησοῦς ἀπαντᾷ : Ἔγώ εἰμι. Ἀμέσως δὲ ἐπλησίασεν ὁ Ἰούδας καὶ ἐφίλησε τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ ἐννοήσουν οἱ ὑπηρέται τῶν ἀρχιερέων καὶ οἱ στρατιῶται δτι αὐτὸν ἐπρεπε νὰ συλλάδουν, δπως εἶχαν συμφωνήσει. Τότε συνελήφθη ὁ Ἰησοῦς.

Οἱ μαθηταὶ ἡθέλησαν ν' ἀντιστοῦν, ὁ δὲ Πέτρος μάλιστα ἔκοψε μὲ τὴν μάχαιράν του τὸ αὐτὸν ἐνὸς δούλου τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ Ἰησοῦς δημως εἶπε νὰ θέσῃ τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην της καὶ ἐθεράπευσε τὸν δούλον. Εἶπε δὲ εἰς τοὺς μαθητὰς δτι ὀφελεῖ νὰ μαρτυρήσῃ διὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον.

53. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Ἀννα καὶ ἡ ἀρνησις τοῦ Πέτρου.

Ἀφοῦ συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦν, τὸν ἔφεραν δεμένον πρὸς τὸν πρώην ἀρχιερέα Ἀνναν, ὁ δποτος ἐτιμᾶτο πολὺ ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ ἦτο πενθερὸς τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ ἔκεινου, τοῦ Καΐάφα. Ὁ Ἀννας ἤρώθησε τὸν Ἰησοῦν ποία ἦτο ἡ διδασκαλία του καὶ ποῖοι οἱ μαθηταὶ του. Ὁ Ἰησοῦς ἀπήγνησεν : Ἔγὼ ἐδίδαξα πάντοτε φανερά, οὐχὶ δὴ κρυψίως. Τι μὲ ἐρωτᾶς ; Ἐρώτησε τινὰ ἀπὸ ὅσους μὲ ἥκουσαν. Τότε εἰς ἐκ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Ἀννα ἔρραπισε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπε· Τοιουτοτρόπως ἀπεκρίνεσαι εἰς τὸν Ἀρχιερέα ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπήγνησεν. Ἐὰν εἴπα τι κακὸν εἶπε το διὰ νὰ γνωρίζω, ἐὰν δὲ ὅμιλησα καλῶς διατὶ μὲ δέρεις;

Τότε ὁ Ἀννας ἔστειλε τὸν Ἰησοῦν δέσμιον πρὸς τὸν ἀρχιερέα
Καιάφαν.

Τὸν Ἰησοῦν εἶχαν ἀκολουθήσει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀννα δύο
μαθηταὶ του, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης, καὶ ὁ μὲν Ἰωάννης, ὁ
ὅποιος ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα, κατώρθωσε νὰ εἰσέλθῃ
ἐντὸς τῆς οἰκίας, ὁ Πέτρος δμως ἔμενεν ἔξω, πλησίον τῆς θύρας.
“Ο Ἰωάννης παρεκάλεσε τότε τὴν θυρῷ πρὸς τὸν ἀρχιερέα
Πέτρον ἐντὸς τῆς οἰκίας· ἐνῷ δὲ αὕτη εἰσῆγεν αὐτόν, τὸν ἡρώ-
τησε μήπως εἴναι μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ καὶ ὁ Πέτρος ἤρνηθη
τοῦτο. “Οταν βραδύτερον ὁ Ἰησοῦς ὅνηγετο πρὸς τὸν Καιάφαν,
ὁ Πέτρος εὑρίσκετο ἀκόμη εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀννα μὲ τοὺς
ὑπηρέτας καὶ ἐθερμαίνετο πλησίον τῆς πυρᾶς, διότι ἦτο ψυχος.
“Οτε οἱ ὑπηρέται ἤρωτησαν τὸν Πέτρον, διὰ δευτέραν καὶ τρίτην
φοράν, ἐὰν εἴναι καὶ αὐτὸς μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ἀλλ’ ὁ Πέτρος
καὶ πάλιν ἤρνηθη. Μετὰ δὲ τὴν τρίτην ἀρνησιν ἀμέσως ἐφώ-
νησεν δ ἀλέκτωρ, ὃς εἶχε προείπει δ Ἐριστός. Τότε ἐνεθυμήθη
ὁ Πέτρος τούς λόγους τοῦ Ἰησοῦ καὶ, ἀφοῦ ἐξῆλθεν ἔξω ἀπὸ
τὴν οἰκίαν ἔκλαυσε πικρῶς.

54. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Καιάφα καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰούδα.

‘Ο Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ Ἀννα ὡδηγήθη δεμένος εἰς τὴν οἰκίαν
τοῦ Καιάφα, ὅπου εἶχαν συναθροισθῆ ὁι ἀρχιερεῖς, οἱ γραμμα-
τεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, οἱ ὄποιοι ἀπετέλουν τὸ μέγα συνέδριον
τῶν Ἰουδαίων.

‘Αφοῦ παρουσιάσθησαν διάφοροι ψευδομάρτυρες κατὰ τοῦ
Ἰησοῦ, χωρὶς νὰ φέρουν σοβαρὰς κατηγορίας, τέλος παρουσιά-
σθησαν δύο, οἱ ὄποις εἶπαν διι τὴν ἥκουσαν τὸν Ἰησοῦν νὰ λέγῃ
ὅτι δύναται νὰ κρημνίσῃ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας
νὰ τὸν οἰκοδομήσῃ πάλιν. ‘Ο Ἰησοῦς εἶπεν ἀληθῶς τοῦτο, ἀλλ’
ἐνόει τὴν ταφὴν καὶ τὴν μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνάστασιν τοῦ σώ-
ματός του, τὸ ὄποιον ἦτο ναός, δηλ. κατοικία τοῦ Θεοῦ. Οι
Ἐβραῖοι δμως τὸν παρεξήγησαν καὶ ἐνόμιζαν ὅτι ἔλεγε ταῦτα
διὰ τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

Τότε δὲ Καϊάφας εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν: Ἐκούεις, τί σε κατηγοροῦν οὗτοι; τί ἔχεις νὰ ἀπαντήσῃς; Ἐπειδὴ δὲ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα τοῦ εἶπεν δὲ Καϊάφας: Σὲ ἑξορχίζω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ νὰ μᾶς εἴπῃς ἂν εἰσαὶ σὺ δὲ Χριστός, δὲ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Οὐδὲ Σωτὴρ ἀπήντησε: Ναί, ἔγὼ εἰμαι. Οἱ ἀρχιερεῖς, μέλις ἡκουσε τὴν διμολογίαν τοῦ Ἰησοῦ, ὥργισθη πολὺ καὶ εἶπεν: Οὗτος ἐδιλασφῆμησε δὲν ἔχομεν πλέον ἀνάγκην ἀπὸ μάρτυρας· ἡκούσατε τὴν βλασφημίαν του· σεις τί νομίζετε; Ὁλοι δὲ ἀπήντησαν δτὶ πρέπει νὰ θανατωθῇ. Τότε ἥρχισεν δὲ τὸν Ἀστραπήν τὸν Σωτῆρα, νὰ τὸν ραπίζῃ καὶ νὰ τοῦ λέγῃ: Προφήτευσε, Χριστέ, ποιος σὲ ἐκτύπησεν! Οἱ Ιούδας, διανείδησεν δὲν διὰ τὴν πρᾶξιν του καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὰ δποῖα εἶχε λάβει διὰ τὴν προδοσίαν, καὶ ὅστερον ἀπηγχονίσθη.

+

55. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου.

Τὸ πλῆθος παρέλαβε κατὰ τὰ ἑξημερώματα τῆς Παρασκευῆς τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα καὶ ἔφερεν αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ ρωμαίου ἡγεμόνος τῆς χώρας Ποντίου Πιλάτου. διὰ νὰ ἐπικυρώσῃ οὗτος τὴν ἀπόφασιν τῆς καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ εἰς θάνατον. Εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ Πιλάτου τίνα κατηγορίαν φέρουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, τὸ πλῆθος ἀπήντησεν: Ἐὰν δὲν ἦτο κακοποιός δὲν θὰ τὸν ὀδηγοῦμεν ἐνώπιόν σου. Οἱ Πιλάτος τότε εἶπε: Δάδετέ τον καὶ δικάσατέ τον ὅπως δρίζει δὲ μωσαϊκὸς νόμος. Οἱ δὲ λαδὸς ἀπήντησεν: Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν δικαίωμα νὰ τὸν θανατώσωμεν, τὸν κατηγοροῦμεν δμωας, διότι λέγει πώς εἶναι βασιλεὺς, ἐνῷ ἡμεῖς ἔνα μάνον γνωρίζομεν βασιλέα, αὐτὸν ποὺ εἶναι εἰς τὴν Ρώμην. Οἱ Ἰησοῦς δὲν ἔλεγεν οὐδὲ λέξιν καθ' δλον τοῦτο τὸ διάτημα διὰ ν' ἀπολογηθῇ, ἀλλ' ἐπὶ τέλους δὲ Πιλάτος ἤρωτησε τὸν Ἰησοῦν: Σὺ εἰσαὶ δὲ βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων; Οἱ Ἰησοῦς ἀπήντησεν: Ἐγὼ δὲν εἰμαι βασιλεὺς, καθὼς οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς· ἐὰν ἡμουν τοιοῦτος βασιλεὺς, οἱ ὑπηρέται μου θὰ μὲ ἡλευθέρωναν ἀπὸ τὰς χειρας τῶν ἐχθρῶν μου. Ἐγὼ ἥλθα εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ διδάξω τὴν ἀλήθειαν. Οἱ Πιλάτος τότε, τόσον ἀπὸ τοὺς λόγους δσον καὶ ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν παράστασιν τοῦ Ἰησοῦ,

Δ. Σ. ΜΜΑΛΑΝΟΥ "Ιερὰ Ιστορία τῆς Κ. Διαμήκης διὰ τὰ 'Ελλην" σχολεῖα. "Εκδ. Ζ'. 6—2—25.

ένόησεν δτι είχε πρὸ αὐτοῦ ἀθφον καὶ εἶπε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους :
Ἐγὼ δὲν εὑρίσκω κακούλαν κατηγορίαν εἰς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον·
ἐσκέπτετο δὲ πῶς νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ. Κατὰ τὴν συνήθειαν λοιπόν,
ἥ δποια ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα νὰ ἐλευθερώνεται εἰς
ἐκ τῶν Ἐβραίων καταδίκων, ἀφοῦ ἡρωτάτο ἡ γνώμη τοῦ Ἰουδαϊ-
κοῦ λαοῦ, γράψεν δ Πιλάτος τὸν λαὸν ποιογ θέλει νὰ ἐλευθε-

Ἰησοῦν ἢ Βαραββᾶν ;

ρώσῃ, τὸν Ἰησοῦν ἢ τὸν Βαραββᾶν, μὲ τὴν ἐλπίδα δτι, ἐπειδὴ ὁ Βαραββᾶς ἦτο φοβερὸς κακούργος, δ λαὸς θὰ ἐπροτίμα τὸν Ἰη-
σοῦν. Ο λαὸς ἔμως παρεκινεῖτο ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμ-
ματεῖς καὶ ἐφώναζε : τὸν Βαραββᾶν. Εἰς ἐρώτησιν δὲ τοῦ Πιλά-
του : Καὶ τὶ νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν ; δ λαὸς ἀπήντησε μὲ μανίαν :
σταύρωσε, σταύρωσε, αὐτόν. Ο Πιλάτος τότε διέταξε νὰ μαστι-
γώσουν τὸν Ἰησοῦν, νὰ τὸν ἔγδυσουν μὲ πορφυροῦν ἔνδυμα καὶ
νὰ θέσουν εἰς τὴν κεφαλήν του στέφανον ἐξ ἀκανθῶν· τοιουτορό-

πως δὲ παρουσίασεν αὐτὸν εἰς τὸν ὄχλον καὶ εἶπεν : "Ιδε ὁ ἀνθρώπος" δηλαδή, νὰ δὲ ἀγθρωπός ποὺ θέλετε νὰ σταυρώσετε· ἀξίζει νὰ γίνεται τόσος θόρυβος δι' αὐτὸν ; ἀξίζει νὰ καταδικασθῇ αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος εἰς θάνατον ;

"Αλλ' οὕτε μὲ αὐτὸν ἡσύχασαν οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ δύοιοι ἔξηκολούθουν νὰ φωνάζουν : Σταύρωσε, σταύρωσε αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ ἔβλεπαν ὅτι ἐδίσταζεν ὁ Πιλάτος, ἥρχισαν νὰ τὸν ἀπειλοῦν ὅτι ἐὰν ἀθωώσῃ τὸν Ἰησοῦν, ὁ δύοιος λέγει τὸν ἑαυτόν του βασιλέα, σημαίνει ὅτι δὲν εἰναι φίλος τοῦ ἀληθοῦς βασιλέως, τοῦ Καίσαρος τῆς Ρώμης. Τότε ὁ Πιλάτος, μόλις εἶδεν ὅτι ἡδύνατο νὰ παρεξηγηθῇ ἀπὸ τὸν Καίσαρα, παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν ὄχλον διὰ νὰ σταυρώσουν αὐτόν.

+ 56. *Ἡ σταύρωσις καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ.*

Οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παρέλαθον τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ τὸν δῦνηγήσουν εἰς τὸν Γολγοθᾶν, ἔξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, διου ἔξετελοῦνται αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις. Ἐδάσταζε δὲ ὁ Ἰδιος δ Σωτὴρ τὸν Σταυρόν* ἐπειδὴ δύμας ἐκουράσθη καθ' δύσν, διέταξαν ἀνθρώπον τινα, καλούμενον Σίμωνα, ἀπὸ τὴν Κυρήνην τῆς Ἀφρικῆς, νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρόν. Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸν Γολγοθᾶν, τὴν πρωῒαν τῆς Παρασκευῆς, ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν καὶ δύο κακούργους, ἔνα ἐκ δεξιῶν του καὶ ἄλλον ἐξ ἀριστερῶν του. Ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ Ἰησοῦ ἐτέθη ἐπιγραφὴ εἰς τρεις γλώσσας, ἑδραικήν, Ἑλληνικήν καὶ λατινικήν, ἡ δύοια ἐδήλωνε τὸν λόγον τῆς καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ : Ἰησοῦς Ναζωραῖος βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Ἀφοῦ δὲ ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, οἱ στρατιῶται διεμοιράσθησαν τὰ ἐνδύματά του.

Τότε πολλοὶ ἐπλησίαζαν εἰς τὸν σταυρὸν καὶ ὕδριζαν καὶ περιέπαιζαν τὸν Ἰησοῦν. Οὕτος δὲ ἔλεγε : Πάτερ, συγχώρησε αὐτούς, διότι δὲν γνωρίζουν τί πράττουν.

Εἰς ἀπὸ τοὺς κρεμαμένους εἰς τὸν σταυρὸν κακούργους περιέπαιζε καὶ αὐτὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγεν ἀν εἰσαι οὐ δ Χριστός, σῶσε τὸν ἑαυτόν σου καὶ ήμᾶς. Ὁ ἄλλος δύμας κακούργος ἐπέπληττεν αὐτὸν καὶ ἔλεγε : Δὲν φοβάσαι τὸν Θεόν ; ήμεις μὲν

Ο Ιησοῦς φέρει τὸν Σταυρόν.

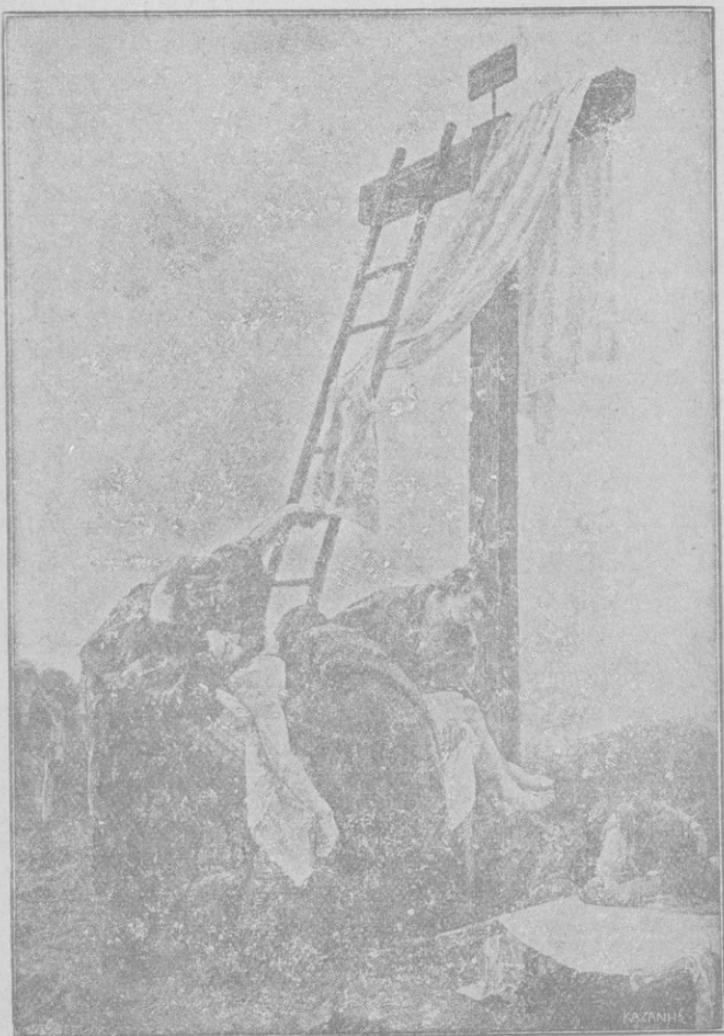
δικαίως τιμωρούμεθα, αὐτὸς δην ἔπραξεν οὐδὲν κακόν· καὶ ἀφοῦ ἐστράψῃ πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἶπε: Κύριε νὰ μὲ ἐνθυμηθῆς εἰς τὴν βασιλείαν σου. 'Ο δὲ Σωτὴρ του ἀπήντησεν: 'Αληθῶς σου λέγω, σήμερον θὰ εἰσακι μαζὶ μου εἰς τὸν παράδεισον.

'Ο Ἰησοῦς, θιαν εἶδε πλησίον τοῦ σταυροῦ τὴν μητέρα του καὶ τὸν ἀγαπητόν του μαθητὴν Ἰωάννην, εἶπε πρὸς τὴν μητέρα του: Μῆτερ, ἵδου δὲν σου· πρὸς δὲ τὸν Ἰωάννην: 'Ιωάννη, ἵδου γη μήτηρ σου. 'Απὸ τότε δὲν Ἰωάννης παρέλαβε τὴν παρθένον Μαρίαν εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ τὴν ἐπεριποιείτο ως μητέρα του.

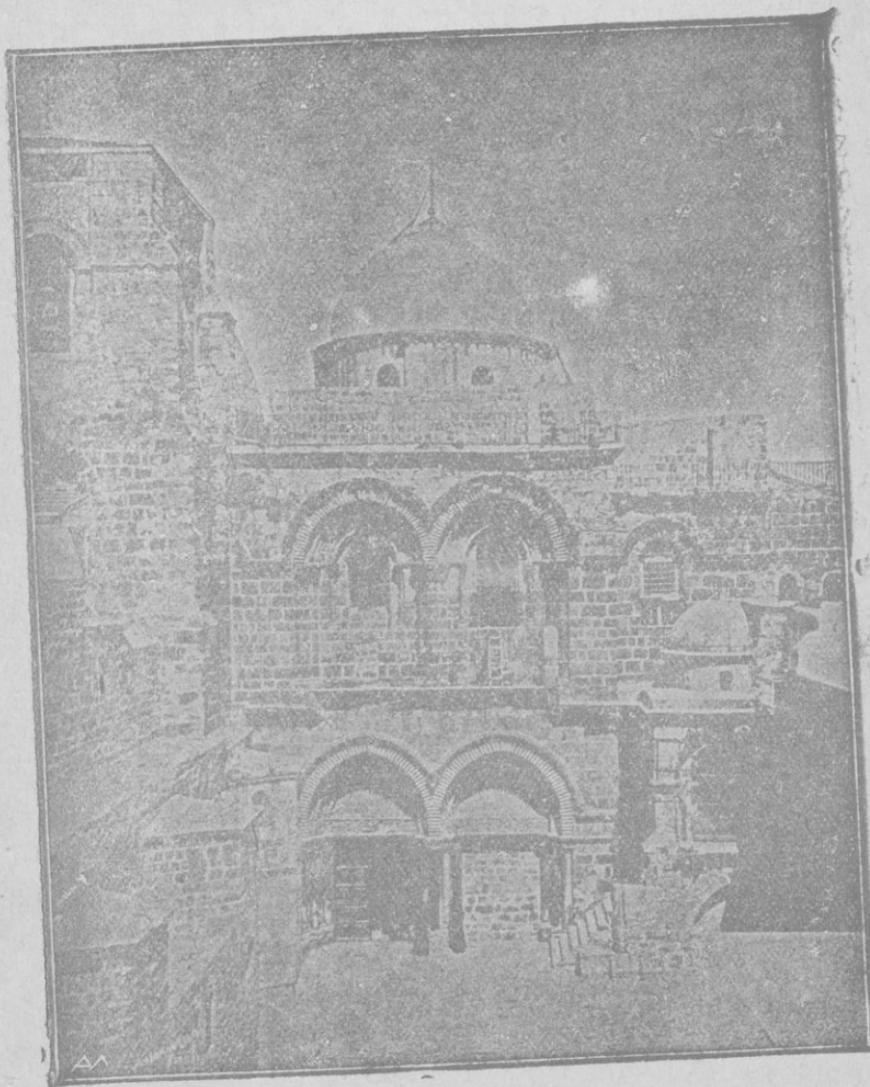
'Απὸ τὴν μεσημβρίαν τῆς Παρασκευῆς μέχρι τῆς τρίτης ὥρας τοῦ ἀπογεύματος ἔγινε σκότος βαθὺ εἰς δλην τὴν γῆν. Τὴν δὲ τρίτην ὥραν δὲν Ἰησοῦς ἐφώναξε: Θεέ μου, Θεέ μου διατί μὲ γκατέλιπες; Μετὰ τοῦτο εἶπε: διψῶ. Οἱ δὲ στρατιώται, ἀφοῦ ἐπότισαν ἔνα σπόγγον εἰς ὅξος, ἔθεσαν αὐτὸν εἰς κάλαμον καὶ τὸν ἐπλησίασαν εἰς τὸ στόμα του. Τότε δὲν Ἰησοῦς ἐλαθε τὸ ὅξος καὶ εἶπε: Τετέλεσται (δηλαδὴ συνεπληρώθη τὸ ἔργον διὰ τὸ δποίον ἀπεστάληγ). 'Αφοῦ δὲν ἀνεστέναξε βαθέως εἶπε: Πάτερ, εἰς σὲ παραδίδω τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ἀμέσως ἔκλινε τὴν κεφαλήν του καὶ ἀπέθανεν.

Μόλις ἀπέθανεν δὲν Ἰησοῦς, ἐσείσθη γῆ, αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, οἱ τάφοι ἤνοιχθησαν καὶ πολλοὶ ἀνέστησαν ἐκ τῶν νεκρῶν. Τότε τινὲς τῶν Ἰουδαίων ἐφοδήθησαν καὶ ἐνόησαν διτὶ ἀληθῶς δ σταυρωθεὶς ἡτο υἱὸς του Θεοῦ.

'Ἐπειδὴ δὲν ἐπομένη ἡμέρα ἡτο Σάββατον τῆς ἑδδομάδος του Πάσχα, ἡλθαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παρεκάλεσαν τὸν Πιλάτον νὰ μὴ μείνουν τὰ σώματα τὸ Σάββατον ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, διότι ἀπηγορεύετο τοῦτο ἀπὸ τὸν μωσαϊκὸν νόμον. Τότε οἱ στρατιώται κατὰ διαταγὴν τοῦ Πιλάτου, ἡλθαν, καὶ τοὺς μὲν κακούργους, οἱ δποίοι δὲν εἶχαν ἀκόμη ἀποθάνει, ἐφόνευσαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, τὸν δὲ Ἰησοῦν δὲν ἤγγισαν, ἐπειδὴ εἶχε πλέον ἀποθάνει. Εἰς στρατιώτης δημως, διὰ νὰ βεβαιωθῇ, ἐκέντησε τὴν πλευράν του μὲ τὴν λόγχην καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ θύμωρ.

‘Η ἀποκαθήλωσις τοῦ Σωτῆρος.

“Ο ναὸς τῆς ἀναστάσεως, ἵδρυθεὶς ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου
ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Σωτῆρος εἰς τὰ Ιεροσόλυμα.

57. Ἡ ταφὴ τοῦ Ἰησοῦ.

Τὴν ἑσπέραν τῆς Παρασκευῆς ἦλθε πρὸς τὸν Πιλᾶτον δὲ Ἰωσήφ,
ὁ καταγόμενος ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀριμάθαιαν, βουλευτής, δηλαδὴ
μέλος τοῦ μεγάλου συνεδρίου, ἀνὴρ δίκαιος καὶ πλούσιος πολὺ,
Χριστιανὸς εἰς τὸ κρυπτὸν καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ
Πιλᾶτος διάταξε νὰ τοῦ δοθῇ καὶ ἀφοῦ οὗτος τὸ ἔλαβε μετὰ τοῦ
Νικοδήμου, ὁ δόποις ἔφερεν ἀρώματα, τὸ ἥλειψαν, ὡς συνή-
θιζαν οἱ Ἐβραῖοι, μὲ αὐτὰ καὶ τὸ ἐτύλιξαν εἰς συνδόνα κα-
θαράν. Ὅστερα δὲ ἐθαψαν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔφραξαν μὲ
λιθον τὴν θύραν τοῦ μνημείου, εἰς τὸ δόποιον δὲν εἶχε ταφῇ προ-
γραμμένως ἄλλος τις.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἐπειδὴ
ἔφοδοῦντο μὴ ἐλθουν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ κλέψουν τὸ σῶμα
τοῦ καὶ εἴπουν Ὅστερον δτι ἀνέστη, ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Πιλᾶτον
νὰ κλείσῃ καλῶς τὸν τάφον καὶ νὰ θέσῃ φρουρὰν πρὸς φύλαξίν
του. Ὁ Πιλᾶτος ἐδέχθη καὶ ἔγινε κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν των.

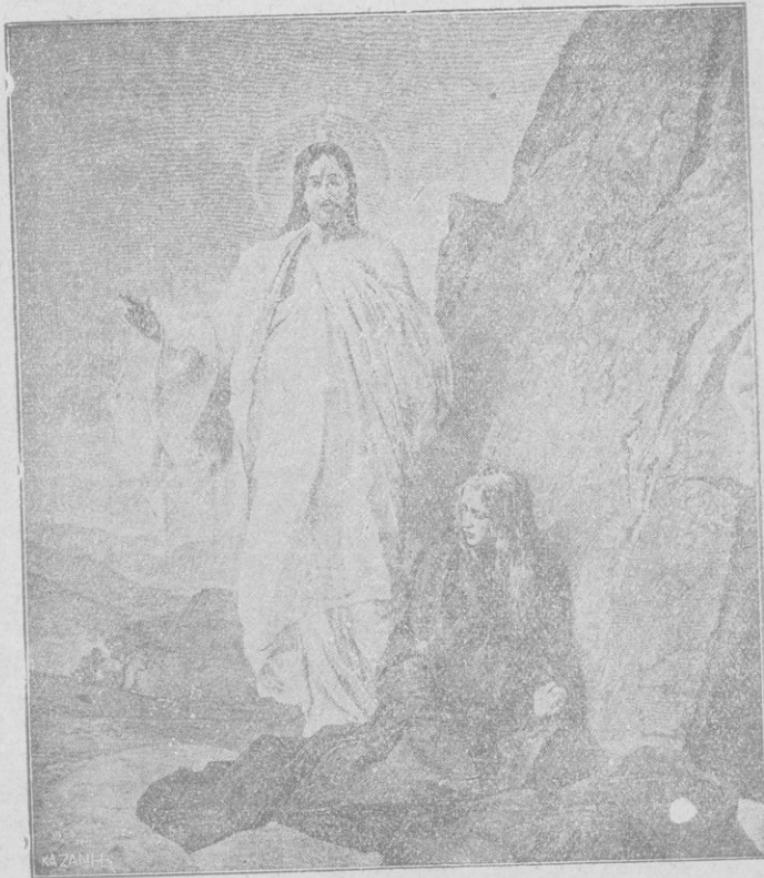
5'. Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ, ΑΙ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

58. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος.

Τὴν Κυριακὴν τὸ πρωΐ, μόλις ἐξημέρωσεν, ἦλθαν εἰς τὸν τά-
χον τοῦ Ἰησοῦ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, ἡ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ
Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη, μὲ ἀρώματα, διὰ νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ. Μόλις ἔρθασαν εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδαν, μὲ μεγάλην
των ἔκπληξιν, δτι δὲ λίθος δὲν ἐσκέπαζε πλέον αὐτό, διότι ἄγγε-
λος ἐξ οὐρανοῦ κατῆλθε καὶ τὸν ἀπεκύλισεν, οἱ δὲ φύλακες τοῦ
τάφου, δταν εἶδον τὸν ἄγγελον καὶ ἤκουσαν τὸν σεισμόν, δόποιος
συνέβη, ἐφοδήθησαν καὶ ἔγιναν ὡς νεκροί.

Ἐνῷ αἱ γυναικεῖς πλήρεις ἀπὸ φόδον καὶ ἔκπληξιν ἔβλεπαν τὸν
τάφον ἀνοικτόν, δ ἄγγελος, δόποιος ἐκάθητο εἰς τὴν είσοδον τοῦ

μνημείου, εἰπεν εἰς αὐτάς: Μή φοβήσθε· γνωρίζω ὅτι ζητεῖτε τὸν Ἰησοῦν, ὁ δποῖος ἐσταυρώθη· δὲν εἰναι ἐδῶ ἀνέστη· ἐλάτε, ἰδετε τὸν τόπον, ὅπου ἦτο ὁ Σωτῆρ, καὶ πηγαίνετε ταχέως νὰ ἀναγ-

·Η ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος.

γείλετε τὸ συμβάν εἰς τοὺς μαθητάς του. Ἀμέσως δὲ αἱ γυναῖκες ἔτρεξαν νὰ ἀγγείλουν εἰς τοὺς μαθητάς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ. Ἀλλ ἐνῷ ἐκείναι ἐπήγαιναν ἵν' ἀναγγείλουν ταῦτα εἰς τοὺς μαθητάς, ἀπήντησαν καθ' ὅδον τὸν Ἰησοῦν, δ ὁδοῖος εἰπεν εἰς αὐτάς: Χαίρετε. Αἱ γυναῖκες ἐπλησίασαν μὲ μεγάλην χαρὰν

καὶ μὲ θαυμασμὸν καὶ τὸν προσεκύνησαν. "Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτάς : Μή φοβήσθε· πηγαίνετε νῦν ἀναγγείλετε εἰς τοὺς μαθητάς μου τὸ συμβάν καὶ γὰρ τοὺς εἰπῆτε νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἵπου θὰ μὲ ἰδοῦν.

59. Αἱ ἐμφανίσεις τοῦ Σωτῆρος μετὰ τὴν ἀνάστασιν.

"Ο Σωτὴρ μετὰ τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του εἰς τὰς μυροφόρους, ἐνεφανίσθη τὴν ἴδιαν ἡμέραν εἰς τὸν Πέτρον καὶ ἔπειτα εἰς δύο μαθητάς του, οἵ δποτοι μετέβαιναν εἰς τὴν κώμην Ἐμμαούς καὶ συνέφαγε μαζὶ μὲ αὐτούς. Τέλος δὲ ἐνεφανίσθη ἀργὰ τὴν ἑσπέραν πρὸς τοὺς ἀποστόλους του, οἵ δποτοι ἦσαν συνηθροισμένοι εἰς μίαν οἰκίαν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς : εἰρήνη ὑμῖν.

"Ἐκ τοῦ κύκλου τῶν μαθητῶν ἔλειπε τὴν ἑσπέραν ἔκεινην δὲ Θωμᾶς, ὁ δποτοι δταν τοῦ διηγήθησαν οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Σωτῆρος, ἔδυσπλίστησε καὶ εἶπεν δτι ἀν δὲν τὸν ἴδῃ μὲ τοὺς ὅφθαλμούς του καὶ ἐν δὲν ἐγγίση μὲ τὰς χειράς του δὲν θὰ πεισθῇ. Μετὰ δκτὼν ἡμέρας δμως, ἐνῷ ἦσαν δλοι οἱ μαθηταὶ μὲ τὸν Θωμᾶν, παρουσιάσθη πάλιν δ Χριστός, ἀν καὶ ἦσαν κλεισταὶ αἱ θύραι, ἐστάθη εἰς τὸ μέσον αὐτῶν καὶ εἶπεν : εἰρήνη ὑμῖν· εἰς δὲ τὸν Θωμᾶν εἶπε : φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ καὶ ἴδε τὰς χειράς μου καὶ τὴν πλευράν μου δτι ἔχουν τὰ σημεῖα τῆς σταυρώσεως καὶ μὴ εἰσαὶ ἀπιστος. Τότε δ Θωμᾶς εἶπε : σὺ εἰσαὶ δ κύριός μου καὶ δ Θεός μου· δ δὲ Ἰησοῦς ἀπήντησε : Πιστεύεις, Θωμᾶ, διότι μὲ εἶδες· μακάριοι εἰναι δσοι θὰ πιστεύσουν χωρὶς νὰ μὲ ἰδοῦν.

"Ἄλλοτε ἐνεφανίσθη δ Σωτὴρ εἰς τινας τῶν ἀποστόλων, ἐνῷ ἥλιευν εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας. Καὶ πολλὰς ἄλλας φοράς, εἰς τὸ διάστημα 40 ἡμερῶν μετὰ τὴν ἀνάστασιν, δ Σωτὴρ ἐνεφανίσθη εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς διαφόρους παραγγελίας.

Ο ἀναστὰς Ἰησοῦς ἐμφανίζεται εἰς τοὺς μαθητάς του, οἱ ὁποῖοι
μετέβαιναν εἰς Ἐμμαούς.

60. Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.

Τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνάστασιν ὁ Ἰησοῦς ἦλθε μὲ
τοὺς μαθητάς του εἰς τὸ πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων ὅρος τῶν
ἐλαιῶν καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰς τελεταίας παραγγελίας του.
Τοὺς εἶπε, δηλαδή, νὰ μὴ ἀπομακρυθοῦν τῶν Ἱεροσολύμων, ἀλλ᾽

ἔκει νὰ περιμένουν τὸ ἄγιον Πνεῦμα, τὸ ὄποιον τοὺς ὑπεσχέθη,
καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ὄποιου θὰ κηρύξουν εἰς ὅλην τὴν γῆν.
Ἄφοι δὲ εἶπε ταῦτα καὶ ηὐλόγησε τοὺς μαθητάς του, ἀνελήφθη
ἐνώπιόν των εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ νεφέλη ἀπέκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ

Ἡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.

τοὺς ὁφθαλμούς των. Ἐνῷ δὲ οἱ μαθηταὶ ἔβλεπαν ἐκπληγτοὶ εἰς τὸν οὐρανόν, δύο ἄγγελοι παρουσιάσθησαν εἰς αὐτοὺς μὲ λευκὰ ἐνδύματα καὶ τοὺς εἶπαν : "Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί βλέπετε εἰς τὸν οὐρανόν ; Οὗτος δὲ Ἰησοῦς, δόπιος ἀνελήφθη τώρα εἰς τὸν οὐρανόν, θὰ ἐλθῃ πάλιν μὲ τὸν ἴδιον τρόπον. Τότε οἱ μαθηταὶ του προσεκύνησαν καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱεροσόλυμα μὲ μεγάλην χαράν, ἔκει δὲ διαρκῶς ὑμνοῦν καὶ ηὐλόγουν τὸν Θεὸν εἰς τὸ ἱερόν.

Ἡ ἐκκλησία ἡμῶν ἔστραζε τὴν μνήμην τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα, ἡμέραν Πέμπτην

Z'. Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

61. Ἡ ἔορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἡ ἐπιφοίτησις τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Οἱ Ἐδραιὲ πεντήκοντα ὥμέρας μετὰ τὸ Πάτχα ἐώρταζαν τὴν ἕορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς ὡς εὐχαριστήριον ὥμέραν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ τὸν θερισμόν.

Κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν λοιπὸν τοῦ ἔτους 33 μ. Χ. ἐνῷ οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου ἦσαν συνηθροισμένοι εἰς μίαν οἰκίαν τῶν Ἱεροσολύμων καὶ προσηγόρισαν τὸν οὐρανὸν ἦχος, ὡσὰν νὰ ἔπινε σφοδρότατος ἄγεμος καὶ ἐπλήρωσε τὴν οἰκίαν· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ ἐκάστου τῶν ἀποστόλων ἐπεκάθισαν φλόγες, αἱ ἐποιαι εἶχαν σχῆμα γλώσσης. Τότε οἱ ἀπόστολοι ἐπληρώθησαν ἀπὸ ἄγιον Πνεύματος καὶ ἤρχισαν νὰ ἔμιλοῦν εἰς διαφόρους ξένας γλώσσας.

Οἱ κάτοικοι τῶν Ἱεροσολύμων, δταν ἤκουσαν τὸν θόρυβον, ἤλθαν πρὸς τὸ μέρος ἐκείνο νὰ ἴδουν τί συμβαίνει καὶ μὲ μεγάλην των ἔκπληξιν εἶδαν τοὺς μαθητὰς νὰ ὅμοιοι τὸν Θεὸν εἰς ξένας γλώσσας καὶ ἡπόρουν.

Τότε λοιπὸν ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐξεφώνησε θαυμάσιον λόγον, εἰς τὸν δποιὸν ἐδίδαξεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποροῦν δι’ ὅσα συνέδησαν, διότι, δπως εἶχαν προείπει οἱ προφῆται, τὸ ἅγιον Πνεύμα κατῆλθε καὶ ἐφώτισε τοὺς μαθητάς· αὐτὸς ὁ Χριστός, τοὺς εἶπε, τὸν δποιὸν σεῖς μὲν ἀδίκως ἐσταυρώσατε, ὁ δὲ Θεὸς ἀνέστησεν, αὐτὸς μᾶς ἔστειλε τὸ Πνεύμα τὸ δποιὸν βλέπετε καὶ ἀκούετε.

Ο λόγος τοῦ Πέτρου ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατάς του, οἱ δποιοι ἡρώτων αὐτὸν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους τὶ νὰ κάμουν καὶ νὰ σωθοῦν· ὁ Πέτρος τοὺς συνέστησε νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ βχπτισθοῦν. Τρισχίλιοι δὲ περίπου Ἐδραιοί, μὲ μεγάλην προθυμίαν, ἤκουσαν τὴν συμβούλην τοῦ Πέτρου καὶ

ἔνδιπτίσθησαν ἀμέσως τοιουτορόπωας δὲ ἰδρύθη ἡ πρώτη μεγάλη χριστιανικὴ ἐκκλησία εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Εἰς ἀνάμυησιν τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἀγίου Πνεύματος εἰς τοὺς ἀποστόλους καὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς πρώτης μεγάλης χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἑορτάζομεν πεντήκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα, Κυριακὴν πάντοτε, τὴν ἑορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς⁶ τὴν δὲ ἐπομένην Δευτέραν ἑορτάζομεν τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀγίου Πνεύματος, τὸ δποῖον κατῆλθεν εἰς τοὺς ἀποστόλους.

62. Ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία.

Ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων ηὕξανε, χάρις εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἤκουαν μὲν μεγάλον σεβασμὸν τὰ κηρύγματα τῶν ἀποστόλων, προσηγύχοντο δολοὶ μαζὶ καὶ ἐτέλουν τακτικώτατα τὴν θείαν εὐχαριστίαν. Τόσον ἀγαπημένοι ἦσαν μεταξύ των, ὅστε δολοὶ εἶχαν τὰς αὐτὰς σκέψεις καὶ τὰς αὐτὰς ἐπιθυμίας· δοσοὶ δὲ ἔξ αὐτῶν εἶχαν περιουσίαν τινά, παρέδιδαν αὐτὴν εἰς τοὺς ἀποστόλους, οἱ δποῖοι ἐμοίραζαν χρήματα εἰς τοὺς πτωχοτέρους καὶ ἐφρόντιζαν νὰ διδεται τροφὴ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανά· Ἐπειδὴ δικαστοὶ οἱ ἀπόστολοι ἥθελαν νὰ καταγίγνωνται ἀποκλειστικῶς μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, συνέστησαν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἐκλέξουν ἐπτὰ ἄνδρας ἐκλεκτούς, οἱ δποῖοι νὰ φρούτιζουν διὰ τὴν διατροφὴν τῶν χηρῶν, καὶ τότε ἐξελέγησαν οἱ ἐπτὰ διάκονοι, μεταξύ τῶν δποίων ἦτο καὶ ὁ Στέφανος ἀνὴρ μὲ πίστιν καὶ θείον ζῆλον.

Οἱ Ἐδραῖοι δικαστοὶ ἔθλεπαν μὲ φθόγον τὴν ταχείαν αὔξησιν τῶν Χριστιανῶν καὶ μὲ φθόγον τὴν μεγάλην ἀγάπην μεταξύ των· διὰ τοῦτο ἥρχισαν ταχέως νὰ καταδιώκουν τοὺς Χριστιανούς. Πρῶτον θύμα τοῦ διωγμοῦ τούτου ἔπεσεν ὁ Στέφανος, τὸν δποῖον ἐλίθοδόλησαν. Ἐνῷ δὲ εὗτος ἀπέθνησκε παρεκάλει, ὡς ὁ Χριστὸς τὸν Θεόν, νὰ μὴ τιμωρήσῃ τοὺς φονεῖς του.

Τὸ μαρτύριον τοῦ Στέφανου ἐπηκολούθησε μέγας διωγμὸς κατὰ τῶν Χριστιανῶν, οἱ δποῖοι ἤναγκάσθησαν νὰ φύγουν ἀπὸ τὰ Ἱερο-

σόλυμα καὶ νὰ διασπαροῦν εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Παλαιστίνης. Οἱ ἀπόστολοι ὅμως ἔμειναν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἐπειδὴ δὲ Στέφανος εἶναι δὲ πρῶτος μετὰ Χριστὸν Χριστιανός, δὲ ὅποιος ἀπέθανε μαρτυρικὸν θάνατον, λέγεται πρωτομάρτυς· ἦ
δὲ μνήμη του ἐορτάζεται εἰς τὰς 27 Δεκεμβρίου, εὐθὺς μετὰ τὰ
Χριστούγεννα.

63. Ὁ Σαούλ γίνεται Χριστιανός.

Μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ὅποιοι σφοδρότατα κατεδίωκαν τοὺς Χριστιανούς, ἥτο καὶ νεανίας τις Σαούλ, δὲ ὅποιος ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν λιθοβολισμὸν ἐναντίον τοῦ Στεφάνου καὶ ἀγενήτει πανταχοῦ τοὺς χριστιανούς διὰ νὰ τοὺς σύρῃ εἰς τὴν φυλακήν. Κατήγετο δὲ ὁ Σαούλ ἀπὸ τὴν Ταρσόν, πόλιν τῆς Κιλικίας εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἥτο μαθητὴς σοφοῦ νομοδιδασκάλου, τοῦ Γαμαλίηλ, παρὰ τοῦ ὅποιου εἶχε διδαχὴν λεπτομερῶς περὶ τῆς Ἰουδαϊκῆς θρησκείας, τὰς διατάξεις τῆς ὅποιας πάσας ἐτήρει ἀκριβέστατα· ἔζη δὲ ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ σκηνοποιοῦ, ἥτοι κατεσκεύαζεν σκηνάς. Τόσην μανίαν εἶχεν ὁ Σαούλ κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ὡστε μίαν ἡμέραν ἥλθε πρὸς τὸν ἀρχιερέα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἔλαβε παρ’ αὐτοῦ τὴν ἀδειαν γὰρ ἔλθη εἰς τὴν πόλιν τῆς Συρίας Δαμασκόν, καὶ, ἀφοῦ συλλάβη τοὺς χριστιανούς, γὰρ δῦνηγῆσῃ αὐτοὺς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἄλλὰ μόλις δὲ Σαούλ ἐπλησίασεν εἰς Δαμασκόν, αἴφινης ἐφώτισεν αὐτὸν φῶς οὐράνιον ἀπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ ἀπὸ τὴν ταραχὴν τοῦ ἔπεισεν εἰς τὴν γῆν ἥκουσε δὲ φωνὴν, ἡ ὅποια ἔλεγεν εἰς αὐτόν: «Σαούλ, Σαούλ, τί μὲ διώκεις;» ἀμέσως ἡρώτησε ποίος τοῦ δミλεῖ καὶ ἥκουσε πάλιν τὴν αὐτὴν φωνὴν νὺν τοῦ λέγγη: «Ἐγὼ εἰμαι δὲ Ἰησοῦς πεὺ καταδιώκεις». Μὲ φόδον τότε ἔρωτῷ δὲ Σαούλ τὸ πρέπει νὰ πράξῃ καὶ δὲ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Δαμασκὸν καὶ ἔκει θὰ μάθῃ τοῦτο. Οἱ συνοδοὶ τοῦ Σαούλ ἔμειναν ἐμβρόντητοι, διότι ἥκουσαν μὲν τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου δὲν ἔβλεπαν δὲ κανένα. Ὁ Σαούλ τότε ἥγερθη καὶ ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἤσαν ἀνοικτοί, δὲν ἥδύνατο νὰ ἴδῃ τίποτε· μόνον δὲ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν συνοδῶν.

του κατώρθωσε νὰ προχωρήσῃ καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Δαμασκόν, όπου τρεις ἡμέρας οὕτε ἔβλεπεν, οὕτε ἐφαγε καὶ ἔπιε τι. Μετὰ τρεις ἡμέρας εἰς χριστιανὸς τῆς Δαμασκοῦ, δὲ Ἀνανίας, ἔλαβεν ἐντολὴν ἀπὸ τὸν Κύριον καὶ ἦλθε πρὸς τὸν Σαούλ καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτοῦ τὰς χειράς του, τότε δὲ ὁ Σαούλ ἀπέκτησε πάλιν τὸ φῶς τῶν δοφθαλμῶν του, καὶ ἀμέσως ἐδιαπέπληθη. Ἐκτὸτε δὲ Σαούλ, δὲ ὅποιος ἔως τότε ἦτο σφοδρότατος διώκτης τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἔγινεν δὲ θερμότατος ὀπαδὸς καὶ κῆρυξ τῆς γένες θρησκείας, δὲ Ἀπόστολος Παῦλος.

64. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κηρύζεται τὸν Χριστιανισμὸν εἰς τὴν Ἀσίαν.

Οἱ Ἐβραῖοι τῆς Δαμασκοῦ μόλις ἔμαθαν δὲτι δὲ Παῦλος ἔγινε Χριστιανός, ἐζήτουν κάθε εὐκαιρίαν διὰ νὰ τὸν φονεύσουν καὶ ἐφύλακταν εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως διὰ νὰ μὴ δραπετεύσῃ. Διὰ τοῦτο οἱ Χριστιανοὶ τῆς πόλεως, τὸν ἔθεσαν κατὰ τὴν νύκτα εἰς ἓν καλάθιον, τὸ ὅποιον κατεβίβασαν ἀπὸ τὸ τείχος καὶ τοισυτοτρόπως ἥδυνήθη νὰ φύγῃ δὲ Παῦλος ἀπὸ τὴν Δαμασκόν. Ἡλθε δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλ’ ἐπειδὴ καὶ ἐκεὶ τὸν κατεδίωκον οἱ Ἐβραῖοι, ἔφυγε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ κατόπιν εἰς τὴν πατρίδα του Ταρσόν. Ἐκεὶ συνηντήθη μὲ τὸν Βρενάβχν καὶ ἦλθαν μαζί, διὰ νὰ κηρύξουν τὸ Εὐαγγέλιον, εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Συρίας, τὴν Ἀντιόχειαν, διότι διὰ πρώτην φορὰν ὧνομάσθησαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος Χριστιανοί.

Οἱ ἀπόστολος Παῦλος, ἀφοῦ ἔμεινε χρόνον τινὰ εἰς Ἀντιόχειαν καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Συρίας, ἦλθε καὶ ἐκήρυξεν εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Κύπρου καὶ κατόπιν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἡγ καὶ οἱ Ἐβραῖοι τὸν κατεδίωκαν πολὺ, κατώρθωσε δῆμως πανταχοῦ νὰ κηρύξῃ καὶ νὰ διαδίῃ τὸν Χριστιανισμόν.

65. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἀπὸ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ἦλθεν δὲ Παῦλος, κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Μακεδονίαν, διότι ἐκήρυξεν εἰς Φιλίππους, Θεσ-

σαλονίκην καὶ Βέροιαν ἀπὸ ἐκεῖ δέ, ἐπειδὴ κατεδιώκετο, ἦλθεν εἰς Ἀθήνας.

Ο Παῦλος, ζταν ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐλυπεῖτο πολὺ διότι ἔβλεπε τὴν πόλιν πλήρη ἀπὸ βωμούς καὶ ἀπὸ εἰδωλα· πολλάκις δὲ ἤρχετο εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰς συναγωγάς τῶν Ἐβραιῶν καὶ ἐκήρυττε περὶ τοῦ Χριστοῦ. Τότε διάφοροι φιλόσοφοι, ἀπὸ περιέργειαν, ἥθελησαν νὰ ἀκούσουν τι διδάσκει ὁ Παῦλος καὶ τὸν ἔφεραν εἰς τὸν λόφον τοῦ Ἀρείου Πάγου, πλησίον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, διὰ νὰ κηρύξῃ. Οὗτος ἐδέχθη μὲ προθυμίαν καὶ ἤρχισε νὰ τοὺς ἐμιλῇ. Ἐπειδὴ εἰς τὰς Ἀθήνας μεταξὺ τῶν ἄλλων, διπῆρχεν εἰς βωμός, ἀφιερωμένος εἰς τὸν ἄγνωστον Θεόν, ὁ Παῦλος ἔλαβεν ἀφορμήν ἀπὸ αὐτὸν καὶ εἶπεν δτὶ τὸν Θεόν, τὸν δποτὸν αὐτοὶ ἀγνοοῦν, αὐτὸς γιωρίζει καὶ αὐτόν ἦλθε νὰ κηρύξῃ. Αὐτὸς δ Θεὸς ἐδημιουργήσει καὶ κυβερνᾷ τὸν κόσμον καὶ ζητεῖ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μετανοήσουν, διότι εἰς ωρισμένην ἡμέραν θὰ τοὺς κρίνῃ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν δποτὸν ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν.

Απὸ τοὺς ἀκροατὰς τοῦ Παύλου ἄλλοι μὲν τὸν ἔχειναζαν, ἄλλοι δὲ εἶπαν δτὶ ἄλλοτε θὰ τὸν ἀκούσουν πάλιν ἐλάχιστοι δὲ ἐπίστευσαν, μεταξὺ τῶν δποτῶν Διονύσιος δ Ἀρεοπαγίτης καὶ μία γυνή, ἡ Δάμαρις, Ἐπειδὴ δὲ δ Διονύσιος δ Ἀεροπαγίτης εἶγαι δ πρῶτος Ἀθηναῖος ποὺ ἔγινε χριστιανός, θεωρεῖται δ πολιυρχὸς ἄγιος τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ἡ δὲ μνήμη του ἕορτάζεται τὴν τρίτην Ὁκτωβρίου.

Απὸ τὰς Ἀθήνας δ Παῦλος ἦλθεν εἰς τὴν Κόρινθον, δπου ἔμεινεν ἐν καὶ ἥμισυ ἔτος, καὶ ἐκήρυττε κατ' ἀρχὰς πρὸς τοὺς Ἐβραιούς καὶ ὅστερον, ἐπειδὴ αὐτοὶ τὸν ὅδριζαν, πρὸς τοὺς εἰδωλολάτρας.

66. Αἱ φυλακίσεις καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

Αφοῦ ἀνεχώρησεν Παῦλος ἀπὸ τὴν Κόρινθον ἦλθεν εἰς τὴν Ἔφεσον καὶ κατόπιν εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, τέλος δὲ ἥθελησε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἐκεῖ Δ. Σ. ΜΠΑΛΑΝΟΥ Ἱερὰ Ἰστορία τῆς Κ. Διαθήκης διὰ τὰ Ἑλλην. σχολεῖα. "Εκδ. Ζ". 6—2—25.

ἐνῷ εὔρεσκετο δὲ Παῦλος μίαν ἡμέραν εἰς τὸ ἵερὸν τοῦ ναοῦ, ἐπετέθησαν ἐναντίον του ὸιουδαῖοι, καὶ, ἀφοῦ τὸν ἔσυραν ἔξω ἀπὸ τὸν ναόν, ἐξῆτουν νὰ τὸν φονεύσουν· τότε κατέφθασεν ὁ χιλιαρχὸς μετὰ στρατιωτῶν καὶ ἡλευθέρωσε τὸν Παῦλον ἀπὸ τὰς χελρὰς τοῦ ὄχλου, διέταξε δὲ τοὺς στρατιώτας νὰ τὸν δέσουν καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσουν εἰς τὸ φρούριον· ἐπειδὴ ὅμως ἐφανερώθη συνωμοσία κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Παύλου, ὁ χιλιαρχὸς τὸν ἔστειλε μὲ λασχυρὰν φρουρὰν εἰς Καισάρειαν, διὰ νὰ δικασθῇ ἐκεῖ ἐνώπιον τοῦ Ρωμαίου διοικητοῦ· καὶ ἐπεισθῇ μὲν ὁ διοικητής περὶ τῆς ἀθωότητος τοῦ Παύλου, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ δὲν ἦθελε χάριν αὐτοῦ νὰ δυσαρεστήσῃ τοὺς ὸιουδαίους, ἐκράτησεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν δύο ἔτη, μέχρις ὅτου ἀνεκλήθη καὶ διωρίσθη νέος διοικητής· Ὁ Παῦλος ὅμως ἐνόησεν ὅτι ὁ νέος διοικητής δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ δυσαρεστήσῃ τοὺς ὸιουδαίους, καὶ δι' αὐτὸν ἐξῆτησε νὰ σταλῇ εἰς Ρώμην διὰ νὰ δικασθῇ, διότι ὡς ρωμαῖος πολίτης εἶχεν αὐτὸν τὸ δικαίωμα.

Ἡ ἀδεια τοῦ ἐδόθη καὶ ἀνεχώρησε διὰ Ρώμην ἀλλὰ κατὰ τὸν πλοῦν συνέθη ναυάγιον, ἐκ τοῦ δποίου ὅμως πάντες οἱ ἐπιβάται διεσώθησαν εἰς τὴν νῆσον Μελίτην. Μετὰ τρίμηνον διαμονὴν ἐκεῖ, ἐξηκολούθησεν ὁ Παῦλος τὸ ταξεδίον διὰ Ρώμην. Ὅταν ἔφθασεν εἰς Ρώμην παρεδόθη εἰς τὸν ἔπαρχον καὶ ἔλαβε τὴν ἀδειαν νὰ κατοικῇ ἴδαιτέρως, ὑπὸ ἐπιτήρησιν ἐνός στρατιώτου, καὶ μὲ πλήρη ἐλευθερίαν νὰ δέχεται καὶ νὰ κηρύττῃ. Μετὰ διετῆ φυλάκισιν εἰς τὴν Ρώμην ὁ Παῦλος ἐδικάσθη καὶ ἡθωράθη ἀφοῦ δὲ ἡλευθερώθη ἤλθεν εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῆς μικρᾶς Ἀσίας, τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Κρήτης, πάλιν δὲ ἤλθεν εἰς Ἰταλίαν καὶ τέλος εἰς τὴν Ρώμην, διοῦ συνελήφθη ἐκ νέου καὶ διέστη μαρτυρικὸν θάνατον μετὰ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, διταν αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης ἥτο δ σκληρὸς Νέρων.

Ο Ἀπόστολος Παῦλος εἰργάσθη δύον κανεὶς ἀλλος διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὸν εἰδωλολάτρας, διὰ τοῦτο λέγεται καὶ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν· συνέγραψε δὲ καὶ 14 σπουδαιοτάτας ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς Χριστιανούς, αἱ δποῖαι περιέχονται εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην. Τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου ἀποστόλου ἑστάζει ἡ Ἐκκλησία μας, μαζὶ μὲ τὴν μνήμην τοῦ ἀποστόλου Πέτρου εἰς τὰς 29 Ἰουνίου. *27/4*

67. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος.

‘Ο Σίμων, ὁ ὄποιος διὰ τὴν ἀκλόνητον πίστιν του ὡνομάσθη ἀπὸ τὸν Σωτῆρα Πέτρος (εἰς τὴν ἀραμαϊκὴν γλῶσσαν Κηφᾶς) δη-

‘Ο ἀπόστολος Πέτρος.

λαδὴ βράχος, ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ καὶ ἀδελφὸς τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου. Ἄλιενς εἰς τὴν Θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἔγινε κατ’ ἀρχὰς μὲ τὸν ἀδελφὸν του μαθητὴς τοῦ Προδρόμου καὶ ἐπειτα τοῦ Σωτῆρος, τοῦ ὄποιου ἀνεδείχθη ὁ κορυφαῖος ἀπόστολος.

Ο Σωτήρ ήγάπα ίδιαιτέρως τὸν Πέτρον διὰ τὴν θερμήν του ἀγάπην πρὸς αὐτόν· δι' αὐτὸ τὸν παρέλαθε μαζὶ του κατὰ τὴν μεταμόρφωσιν καὶ εἰς τὸ Γεθσημανῆ, καὶ τὸν ἡξίωσε νὰ γίνῃ εἷς ἀπὸ τοὺς πρώτους μάρτυρας τῆς ἀναστάσεως.

Κατὰ τὴν πεντηκοστὴν τοῦ 33 ἔτους μ. Χ. εἶδαμεν πόσσῳ ὁ λόγος τοῦ Πέτρου συνετέλεσε νὰ ἰδρυθῇ ἡ πρώτη μεγάλη χριστιανικὴ Ἑκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων, εἰς τὸ μέσον τῆς ὁποίας εἰργάζετο ἀδιακόπως μὲ τὸ κήρυγμα καὶ μὲ θαύματα, χωρὶς νὰ φοβηθῇ ται διωγμούς καὶ κινδύνους.

Μετὰ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον τοῦ Στεφάνου ἐκήρυξεν ὁ Πέτρος καὶ ἐκτὸς τῶν Ἱεροσολύμων, εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἀσίας, διόπου καὶ ἔχαμε διάφορα θαύματα, διπος τὴν ἀνάστασιν μιᾶς κόρης, τῆς Ταβίθας εἰς τὴν Ἰόπην. Ὅταν ἐπανῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, συνελήφθη καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς φυλακάς, ἥλευθερώθη δὲ κατὰ θαυμαστὸν τρόπον· κατόπιν ἐκήρυξεν εἰς διαφόρους πάλιν πόλεις τῆς Ἀσίας. Περὶ τὸ τέλος τοῦ βίου του ἦλθεν εἰς Ρώμην, διόπου συνελήφθη καὶ ἐμαρτύρησε μαζὶ μὲ τὸν Παῦλον.

Ο ἀπόστολος Πέτρος συνέγραψε καὶ δύο ἐπιστολάς, αἱ ὁποῖαι περιέχονται εἰς τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διοθήκης.

68. Οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι.

Περὶ τοῦ βίου τῶν λοιπῶν ἀποστόλων, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος, δλίγα γνωρίζομεν.

Ο ἀπόστολος Ἀνδρέας, ἀδελφὸς τοῦ Πέτρου, μετὰ τὴν ἀνάληψιν, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον εἰς διαφόρους χώρας, τὴν Σκυθίαν, τὸν Πόντον, τὴν Θράκην καὶ τὴν Ἀχαΐαν, διόπου κατὰ ἀρχαίαν παράδοσιν, ἐμαρτύρησεν εἰς τὰς Πάτρας, αἱ ὁποῖαι διδοῦστο τὸν τιμοῦν ὡς τὸν πολιούχον ἀγιόν των. Ἐπειδὴ δὲ Ἀνδρέας προσεκλήθη πρῶτος παρὰ τοῦ Σωτῆρος λέγεται πρωτόκλητος.

Περὶ τοῦ Ἰακώβου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ τῆς Σαλώμης, γνωρίζομεν διτε ὁπέστη μαρτυρικὸν θάνατον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ο ἀδελφὸς του Ἰωάννης, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ Σωτῆρος,

Ξηλεινεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ κατόπιν ἦλθεν εἰς Ἐφεσον, ὅπου ἔζησε μέχρι τέλους τοῦ βίου του. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του, ὑπέργηρως πλέον, δὲν ἤδύνατο νὰ λέγῃ πολλά, ἀλλ᾽ ἐπικεντρώνει μόνον τὰς λέξεις : «Τεκνία, ἀγαπᾶτε ἀλλήλους».

“Ο Ἰωάννης συνέγραψε τὸ Εὐαγγέλιον, τρεῖς ἐπιστολὰς καὶ τὴν ἀποκάλυψιν, ὅπου ἀποκαλύπτει (δηλ. φανερώνει) δτι ὁ Χριστεαγιεσμὸς θὰ θριαμβεύσῃ.

Κατ’ ἀρχαὶς παραδόσεις ὁ Φιλιππος ἐκήρυξεν εἰς τὴν Φρυγίαν· ὁ Βαρθολομαῖος εἰς τὰς Ἰνδίας· ὁ Θωμᾶς εἰς τὴν Παρθίαν, τὰς Ἰνδίας καὶ ἄλλας χώρας τῆς Ἀσίας· ὁ Ματθαῖος, ὁ συγγραφεὺς τοῦ Εὐαγγελίου, εἰς Αἴθιοπίαν καὶ ἀλλαχοῦ.

Τὸν Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην διεδέχθη ὡς δωδέκατος ἀπόστολος ὁ Ματθίας.

“Η Ἐκλησία μας τιμᾷ ἰδιαιτέρως τὴν μνήμην ἐνδιατελεῖσθαι τῶν Ἀποστόλων, ὅλων δὲ ὅμοιοι τὴν 30ην Ἰουνίου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

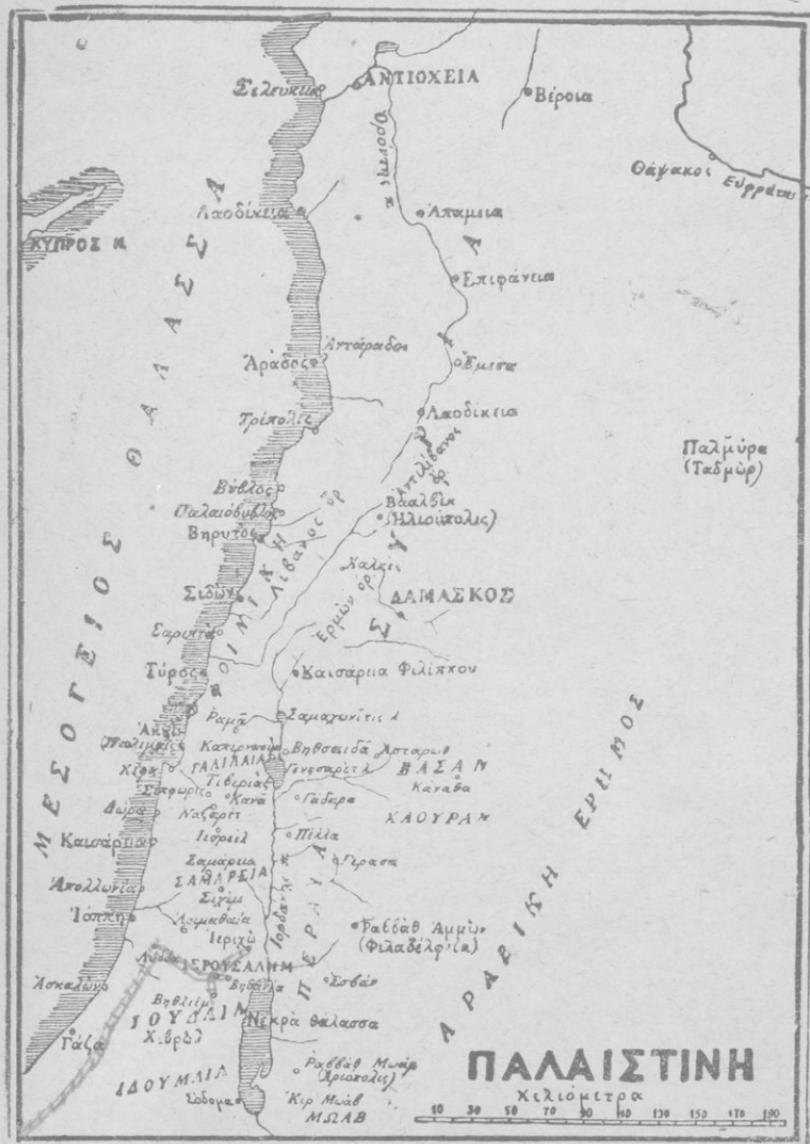
Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸν εἴδαμεν τὸν βίον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Σωτῆρος τῆς ἀνθρώποτητος, δόποῖς εἰς ὅλην τον τὴν ζωὴν ἔνα μόνον εἶχε σκοπόν : νὰ ἔκτελῃ τὸ θέλημα τοῦ οὐρανίου Πατρός του.

Ο 'Ιησοῦς Χριστὸς εἶναι δέ μέγας Διδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητος, δόποῖς πρῶτος ἐφήρμοσεν δσα ἐδίδαξεν. Δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅλος δέ βίος του ἦτο ὑποταγὴ εἰς τὸ θέλημά του· δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον, ἀλλὰ μεγαλυτέραν ἀγάπην οὐδεὶς ἐδειξεν ἀπὸ αὐτόν, ἀφοῦ καὶ τὴν ζωὴν του ἐθυσίασε χάριν τοῦ κόσμου· δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ὑπομονὴν, ἀλλὰ καὶ ὅταν ὑβρίζετο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ὥνχετο ὑπὲρ τῶν σταυρωτῶν του· δὲν ἐδίδασκε μόνον νὰ συγχωδῶμεν τοὺς εἱλικρινῶς μετανοοῦντας ἀλλὰ καὶ ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ θανάτου του συνεχώρησε καὶ ἐκήρυξεν ἄξιον τοῦ παραδείσου τὸν εἱλικρινῶς μετανοήσαντα κακούνογον· δὲν ἐδίδασκε μόνον τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς γονεῖς, ἀλλ' ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του, παρ' ὅλας τὰς ὁδύνας τῆς σταυρώσεως, ἐφρόντισε διὰ τὴν Παναγίαν Μητέρα του, καὶ θηρήσκων παρέδωκε τὸ πνεῦμά του εἰς χεῖρας τοῦ Πατρός του· δὲν ἐδίδασκε μόνον διὰ πάντα τοῦ κόσμου τὰ ἀγαθὰ πρέπει τις νὰ θυσιάζῃ χάριν τοῦ καθήκοντος, χάριν τῆς ἰδέας, ἀλλ' αὐτὸς οὗτος ἔπεισε τὸ πρῶτον θῦμα χάριν τούτων.

Τὸν πιστὸν τοῦτον τῶν ἀρχῶν του στρατιώτην, τὸ ἰδεῶδες πρότυπον τῆς ἀρετῆς, ἃς ἔχωμεν πάντοτε πρὸ δοφθαλιμῶν καὶ ἃς πρόσπαθωμεν νὰ ἀκολουθήσωμεν τὰ ἵχνη Ἐκείνου, εἰς τὸ στόμα καὶ τὴν καρδίαν τοῦ δοπίου δὲν εὑρέθη δόλος, διὰ νὰ καταστῶμεν ἄξιοι τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν !

Εἴδαμεν ἐπίσης εἰς τὸ βιβλίον αὐτό, τὸν βίον καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν προτών μαθητῶν τοῦ Κυρίου, τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, οἵ δοποῖοι, ἃν καὶ ἀσημοι καὶ ἀσοφοι, μὲ τὴν δύναμιν τῆς πίστεως καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἀγίου Πνεύματος κατώρθωσαν νὰ διαδώσουν τὴν θείαν διδασκαλίαν ἕως τὰ πέρατα τοῦ κόσμου.

Ἡ εὐσέβεια, ὁ ἔνθεος ζῆλος, ἡ ἀφοσίωσις, ἡ προσήλωσις εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ καθῆκον τῶν ἀγίων ἐκείνων ἀνδρῶν ἃς εἶναι διὸ ήμᾶς ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν !

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ
 ἀξιομνημόνευτοι διὰ τοὺς μαθητάς.

Γέννησις τοῦ Σωτῆρος	750 ἡ. κ. P. (*)
Βάπτισις τοῦ Σωτῆρος	30 μ. X.
Θάνατος τοῦ Σωτῆρος	33 μ. X.
Ἡ ἐπιφοίτησις τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους	Πεντηκοστὴ 33 μ. X.
Ἐπιστροφὴ τοῦ Παύλου εἰς τὸν Χῷστιανισμόν	38 μ. X.
Μαρτυρὸς θάνατος Πέτρου καὶ Παύλου ἐν Ρώμῃ	67 μ. X.

(*) Ἀπὸ κτίσεως Ρώμης.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

(σημειουμένων ἐν παρενθέσει τῶν πηγῶν¹ ἑκάστου κεφαλαίου).

Εἰσαγωγή . . . . . Σελ. 3

Α. Ό **έρειωτεικός βέος τοῦ Σωτῆρος.**

1. Ο Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισάβετ (Λουκ. Α'. 5—25).	5
2. Ο ευαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου (Λουκ. Α'. 26—38).	» 6
3. Ἡ ἐπίσκεψις τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Ἐλισάβετ (Λουκ. Α' 39—56)	» 7
4. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου (Λουκ. Α'. 57—80) . . .	» 8
5. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ματθ. Α'. 18—25 καὶ Λουκ. Β'. 1—21)	» 9
6. Ἡ ὑπαπαντὴ τοῦ Σωτῆρος (Λουκ. Β'. 22—39). . .	» 11
7. Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων (Ματθ. Β'. 1—12). . .	» 12
8. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἡ ἔγκατάστα- σις αὐτοῦ εἰς Ναζαρὲτ (Ματθ. Β'. 13—23) . . .	» 14
9. Ο Ἰησοῦς διδάσκει δωδεκαετῆς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος (Λουκ. Η'. 41—52)	» 15
10. Ο βίος καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου (Ματθ. Γ'. 1—12 καὶ ΙΔ'. 1—12.—Μάρκ. Α'. 1—8 καὶ Σ'. 17—29.—Λουκ. Γ'. 1—20.—Ιωάν. Α'. 6 κ. Ἑ.) .	» 16

Β'. Ἡ ἀρχὴ τῆς δημοσίεας ἐμφανέσεως
τοῦ Σωτῆρος.

11. Ἡ βάπτισις τοῦ Σωτῆρος (Ματθ. Γ'. 13-17. — Μάρ. Α'. 9-11.—Λουκ. Γ'. 21-22). 17

12. Οἱ δώδεκα ἀπόστολοι. Ἡ ἐκλογὴ τῶν καὶ αἱ παραγ-
γελίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς αὐτοὺς (Ματθ. Δ'. 18—22
καὶ Ι'. 1—42.—Μάρ. Α'. 16—20 καὶ Γ'. 14—19
καὶ Σ'. 7—13.—Λουκ. Ε'. 1—11 καὶ Θ'. 1—5.—
'Ιωάν. Α'. 35—52) . . . . . Σελ. 18
13. Ὁ Σωτὴρ ἔκδιώκει ἀπὸ τὸ ἱερὸν τοὺς ἐμπόρους καὶ
τοὺς ἀργυραμοιβούς ('Ιωάν. Β'. 13—25. Ματθ. ΚΑ'.
12—13.—Μάρ. ΙΑ'. 15—18.—Λουκ. ΙΘ'. 45—46) » 19

Γ'. Τὰ θαύματα τοῦ Σωτῆρος.

14. Ὁ Ἰησοῦς μεταβάλλει τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον ('Ιωάν.
Β'. 1—11) . . . . . » 20
15. Ὁ χορτασμὸς τῶν πεντακισχιλίων (Ματθ. ΙΔ'. 13—
21.—Μάρ. Σ'. 30—44.—Λουκ. Θ'. 10—17. —
'Ιωάν. Σ'. 4—15) . . . . . » 21
16. Ἡ κατάπαυσις τῆς τρικυμίας (Ματθ. ΙΔ'. 23—33.
Μάρκ. Σ'. 45—52.—'Ιωάν. Σ'. 16—21) . . . . . » 21
17. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν (Λουκ. ΙΖ'. 11—19). » 22
18. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλύτου τῆς Καπερναούμ
(Ματθ. Θ'. 1—8.—Μάρκ. Β'. 1—12. Λουκ. Ε'.
18—26) . . . . . » 23
19. Ἡ θεραπεία τοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου (Ματθ.
Η'. 5—13.—Λουκ. Ζ'. 1—10 . . . . . » 23
20. Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν Ἱεριχὼ (Μάρκ. Ι'.
46—52—Λουκ. ΙΗ'. 35—43) . . . . . » 24
21. Θεραπεία τοῦ παραλύτου εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ('Ιωάν.
Ε'. 2—15). . . . . » 24
22. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας (Λουκ. Ζ'. 11—17). » 27
23. Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰασίδου (Λουκ. Η'
41—56.—Ματθ. Θ'. 18—19 καὶ 23—26.—Μάρκ.
Ε'. 21—24 καὶ 35—43) . . . . . » 28

24. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου ('Ιωάν. ΙΑ'. 1—46). . . . . Σελ. 29
25. Ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος (Ματθ. ΙΖ'. 1—9.
Μάρκ. Θ'. 2—9. Λουκ. Θ', 28—36) . . . . . » 30

Δ'. Ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος.

26. Τὸ κήρυγμα τοῦ Σωτῆρος. . . . . » 31
27. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις ('Ιωάν. Δ'. 1—42). . . . . » 32
28. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους διμιλία (Ματθ. Ε', 1—Ζ'. 26). . . . . » 34
29. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως (ΙΓ'. 1—23.—Μάρ. Δ'.
1—20.—Λουκ. Η'. 4—15) . . . . . » 38
30. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπόρου τοῦ σινάπεως (Ματθ. ΙΓ'.
31—32.—Μάρ. Δ'. 30—32.—Λουκ. ΙΓ'. 18—19). . . . . » 39
31. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου (Λουκ. ΙΒ'.
16—21) . . . . . » 39
32. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου (Λουκ.
ΙΓ'. 19—31) . . . . . » 40
33. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἑλεήμονος Σαμαρείτου (Λουκ. Ι'.
25—37) . . . . . » 41
34. Ἡ παραβολὴ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου (Λουκ.
ΙΗ'. 12—24) . . . . . » 42
35. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ (Λουκ. ΙΕ'. 11—32). . . . . » 43
36. Άξι παραβολαὶ τοῦ προβάτου καὶ τῆς δραχμῆς (Λουκ.
ΙΕ'. 1—10). . . . . » 45
37. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου (Ματθ. ΚΒ'.
1—14.—Λουκ. ΙΔ'. 16—24). . . . . » 45
38. Ἡ παραβολὴ τοῦ πονηροῦ δούλου (Ματθ. ΙΗ'.
21—35). . . . . » 46
39. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος (Ματθ.
Κ'. 1—16). . . . . » 47
40. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων (Ματθ. ΚΕ'.
1—13) . . . . . » 48

41. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων (Ματθ. ΚΕ'. 14—30.
—Λουκ. ΙΘ' 11—28). Σελ. 49.
42. Ἡ εἰκὼν τῆς μελλούσης κρίσεως (Ματθ. ΚΕ'.
31—46). » 50
43. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ τελώνης Ζακχαῖος (Λουκ. ΙΘ'.
1—10). » 51
44. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ πτωχὴ γήρα (Μάρ. ΙΒ'. 41—44.
Λουκ. ΚΑ'. 1—4). » 53
45. Ὁ Ἰησοῦς καὶ τὰ παιδία (Ματθ. ΙΗ'. 1—6 καὶ
ΙΘ'. 13—15.—Μάρκ. Θ'. 33—37 καὶ Ι'. 13—16.
—Λουκ. Θ'. 46—48 καὶ ΙΗ'. 15—17). » 53
46. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ πατρὸς (Ματθ. ΙΕ'. 24.—Ι'. 5—6.
—ΚΓ'. 37—39.—Ιωάν. ΙΒ'. 20—23). » 55

**Ε'. Αἱ τελευταῖαι ἡμέραι καὶ τὰ πάθη
τοῦ Σωτῆρος.**

47. Ἡ θριαμβευτικὴ εὔσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσό-
λυμα (Ματθ. ΚΑ'. 1—17.—Μάρκ. ΙΑ'. 1—10.—
Λουκ. ΙΘ'. 28—46.—Ιωάν. ΙΒ'. 12—19). » 55
48. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Φαρισαῖοι (Ματθ. ΚΓ'. 1—39.—
Μάρκ. ΙΒ'. 38—40.—Λουκ. ΙΑ'. 37—52. ΙΓ'. 34
—35 καὶ Κ'. 45—47). » 57
49. Τὸ ἀνώτατον συνέδριον καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα
(Ματθ. ΚΣ'. 1—5 καὶ 14—16.—Μάρκ. ΙΔ'. 1—2
καὶ 10—11.—Γουκ. ΚΒ'. 1—16). » 58
50. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος (Ματθ. ΚΣ', 17—29.—Μαρκ.
ΙΔ'. 12—25.—Λουκ. ΚΒ'. 7—23.—Ιωάν. ΙΓ'.
1—30). » 59
51. Τελευταῖαι διδασκαλίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς μα-
θητάς του (Ιωάν. ΙΓ'. 31.—ΙΖ'. 26). » 61

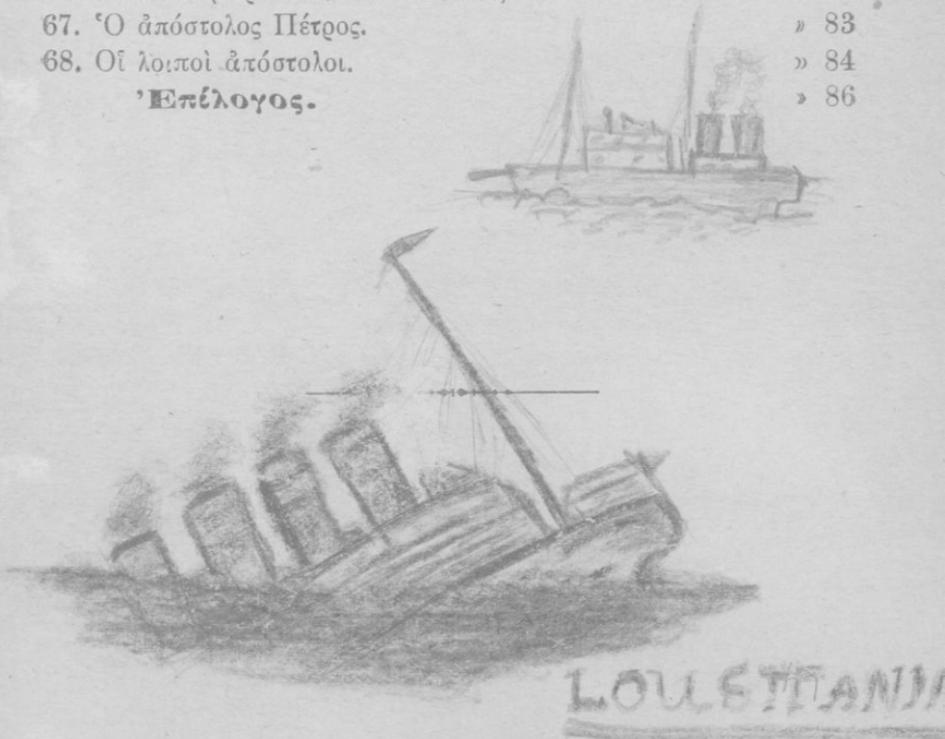
52. Ὡ σύλληψις τοῦ Ἰησοῦ (Ματθ. ΚΖ'. 36—56. Μάρκ. ΙΔ'. 32—50.—Λουκ. ΚΒ', 30—53.—Ἰωάν. ΙΗ'. 1—11), Σελ. 62
53. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Ἀννα καὶ ἡ ἀρνησις τοῦ Πέτρου (Ἰωάν. ΙΗ'. 12—27.—Ματθ. ΚΖ'. 58 καὶ 79—75. Μάρκ. ΙΔ'. 54 καὶ 66—72.—Λουκ. ΚΒ'. 54—61). » 63
54. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Καϊάφα καὶ τὸ τέλος τοῦ Ιευδα (Ματθ. ΚΖ'. 57—68.—Μάρκ. ΙΔ'. 53—65.—Λουκ. ΚΒ'. 54 καὶ 93—71. Ἰωάν. ΙΗ'. 24—28). » 64
55. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου (Ἰωάν. ΙΗ'. 28—ΙΘ'. 16.—Ματθ. ΚΖ'. 1—2 καὶ 11—31.—Μάρκ. ΙΕ'. 1—20.—Λουκ. ΚΓ'. 1—25). » 65
56. Ὡ σταύρωσις καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ (Ματθ. ΚΖ'. 32—56.—Μάρκ. ΙΕ'. 21—41.—Λουκ. ΚΓ'. 26—49.—Ἰωάν. ΙΘ'. 17—37). » 67
57. Ὡ ταφὴ τοῦ Ἰησοῦ (Ματθ. ΚΖ'. 57—66.—Μάρκ. ΙΕ'. 42—47.—Λουκ. ΚΓ'. 50—56. Ἰωάν. ΙΘ'. 38—42). » 69

ζ'. **Ἡ ἀνάστασις, αἱ ἐμφανήσεις καὶ ἡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.**

58. Ὡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος (Ματθ. ΚΗ'. 1—15.—Μάρκ. ΙΖ'. 1—8.—Λουκ. ΚΔ'. 1—11. Ἰωάν. Κ. 1—18). » 72
59. Αἱ ἐμφανίσεις τοῦ Σωτῆρος μετὰ τὴν ἀνάστασιν (Ματθ. ΚΗ'. 16—20.—Μάρκ. ΙΖ'. 9—18.—Λουκ. ΚΔ'. 12—49.—Ἰωάν. Κ. 10—ΚΑ'. 25). » 74
60. Ὡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος (Μάρκ. ΙΣ'. 19—20 Λουκ. ΚΔ'. 50—53.—Πράξεων Ἀποστ. Α'. 1—12). » 75

Ζ', Ἡ δρᾶσις τῶν Ἀποστόλων.

61. Ἡ ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἡ ἐπιφοίτησις τοῦ ἀγίου Πνεύματος (Πρ. Ἀπ. Β'. 1—41).	Σελ. 77
62. Ἡ πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία (Πρ. Ἀπ. Β'. 42—Η'. 4).	» 78
63. Ὁ Σαοὺλ γίνεται Χριστιανὸς (Πρ. Ἀπ. Ζ'. 60 καὶ Θ'. 1—22).	» 79
64. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος κηρύσσει τὸν Χριστιανισμὸν εἰς τὴν Ἀσίαν (Πρ. Ἀπ. Θ'. 23—ΙΓ', 8).	» 80
65. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν Ἑλλάδα (Πρ. Ἀπ. ΙΓ'. 9—ΙΗ'. 17).	» 80
66. Αἱ φυλακίσεις καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ ἀποστόλου Παύλου (Πρ. Ἀπ. ΙΗ' 18 κ. ἔ.).	» 81
67. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος.	» 83
68. Οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι.	» 84
Ἐπέλογος.	» 86

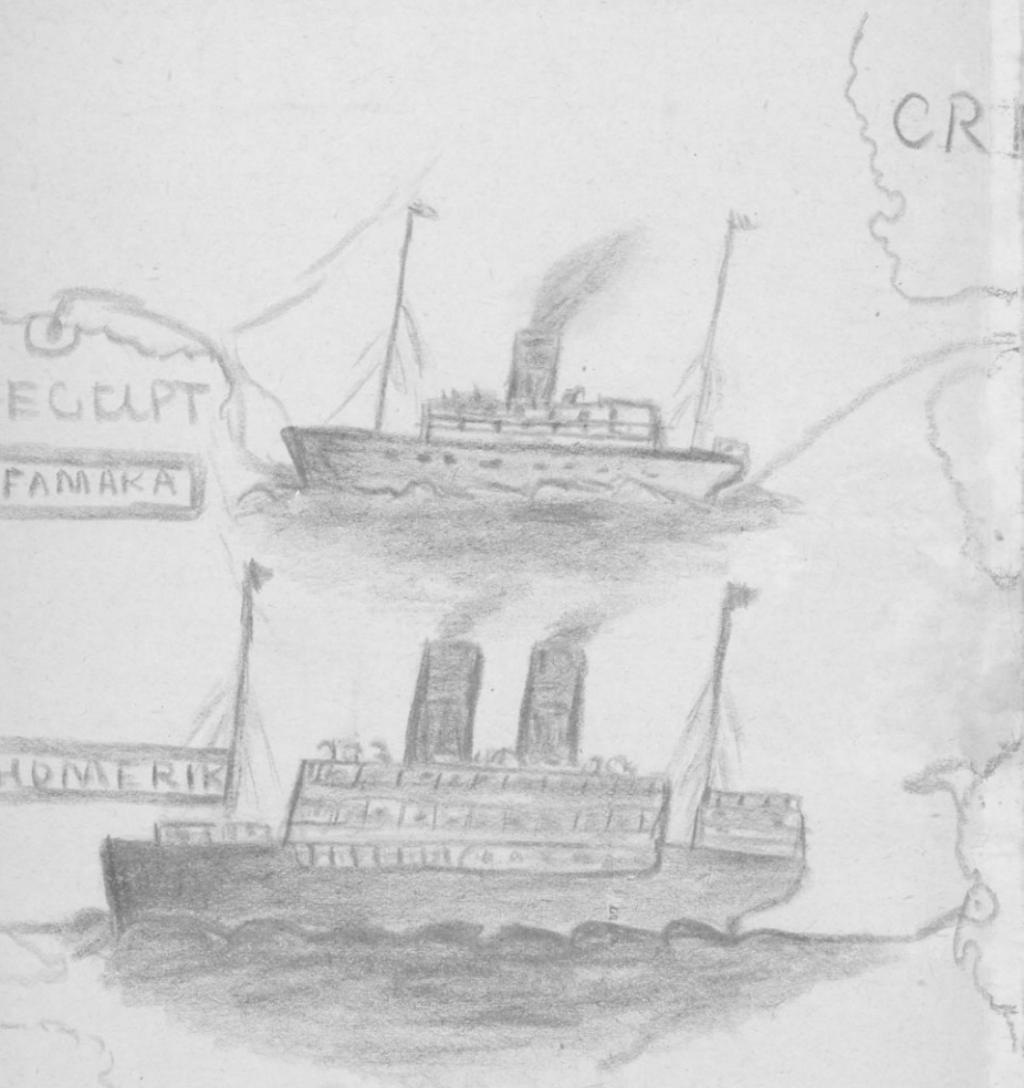

ΠΙΝΑΞ ΕΙΚΟΝΩΝ

1.	‘Η Ναζαρέτ.	Σελ. 6
2.	‘Ο Ευαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.	» 7
3.	‘Ο Ζαχαρίας γράφει ἐπὶ πινακίου τὸ ὄνομα Ἰωάννης	» 8
4.	‘Η γέννησις τοῦ Σωτῆρος.	» 10
5.	‘Η Θεοτόκος μὲ τὸ θεῖον βρέφος.	» 11
6.	‘Η προσκύνησις τῶν μάγων.	» 13
7.	‘Η φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον.	» 15
8.	‘Η ἐκλογὴ τῶν πρώτων μαθητῶν.	» 18
9.	Κύριε, σῶσε μας.	» 22
10.	‘Η Ἱερικώ, ως ἔχει σήμερον.	» 25
11.	Μία ὅδος τῆς Ἱερουσαλήμ.	» 26
12.	‘Η ἀνάστασις τοῦ νεανίσκου εἰς τὴν πόλιν Ναΐν.	» 27
13.	‘Η ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.	» 28
14.	‘Ο Σωτὴρ διδάσκει εἰς τὸ ἱερόν.	» 31
15.	‘Ο Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρέτιας.	» 33
16.	‘Ο ἔλεήμων Σαμαρείτης περιποιεῖται τὸντραυματίαν.	» 41
17.	‘Ο Τελώνης καὶ ὁ Φαρισαῖος.	» 43
18.	‘Ο Ζακχαῖος.	» 52
19.	‘Ο Ἰησοῦς εὐλογεῖ τὰ παιδία.	» 54
20.	Τὰ παιδία ὑποδέχονται τὸν Σωτῆρα εἰς τὸ ἱερόν.	» 56
21.	‘Ο μυστικὸς δεῖπνος.	» 60
22.	‘Η Ιησοῦν ἡ Βαραββᾶν.	» 66
23.	‘Ο Ἰησοῦς φέρει τὸν σταυρόν.	» 68
24.	‘Η ἀποκαθήλωσις τοῦ Σωτῆρος.	» 70
25.	‘Ο ναὸς τῆς ἀναστάσεως, ἵδρυμεὶς ὑπὸ τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Σωτῆρος, εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.	» 71
26.	‘Η ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος	» 73
27.	‘Ο ἀναστὰς Ἰησοῦς ἐμφανίζεται εἰς δύο μαθητάς του, οἵ δποῖοι μετέβαινον εἰς Ἐμαούς.	» 74
28.	‘Η ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.	» 76
29.	‘Ο ἀπόστολος Πέτρος	» 83
30.	‘Ο χάρτης τῆς Παλαιστίνης.	» 89

Ψηφιοποήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ICE

AMERICA

ATLANTIC
OCEAN

